Dzisiaj 14 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chełmikowski wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 121 Wydanie P Poznań, piątek dnia 16 marca 1934 Rok 29

Poznań, 15 marca.

Zadania literatury a społeczeństwo

Jaką ma być literatura polska, jakie ma spełniać zadania, jakie cele winny jej przyświecać? Pytania te coraz częściej stają się obecnie przedmiotem rozważań i rozstrząsań tych wszystkich, którym los kultury polskiej nie jest obojętny.

W najprostszy przecie sposób na te, często zawiłe, kwestje odpowiedziało samo życie, zarówno doświadczeniami historyczno-literackiemi, jak i społeczno-politycznemi. Literatura musi pełnić rolę wychowawczą, a że najlepiej rolę tę pełniła w wieku szesnastym, dlatego ku tym czasom zwraca się myśl nasza, w nich szukając nauki i drogowskazu dla teraźniejszości i przyszłości.

Pisarze wieku szesnastego — Rej, Kochanowski, Modrzewski, Górnicki — mieli czujny i silny związek z rzeczywistością narodową, z życiem psychicznem narodu i tu leżało źródło ich siły i wielkiego wpływu, jaki wywierali nietylko na współczesnych, lecz i na potomnych. Twórczość ich przeniknięta była duchem obywatelskim, dydaktyzmem w najlepszem tego słowa znaczeniu. Pełnili oni w społeczeństwie rolę przewodników, wychowawców i nauczycieli. Ich literatura była funkcją społeczną.

Młody poeta współczesny, Roman Kołoniecki, w wydanym niedawno szkicu publicystyczno - krytycznym twierdzi, że jednem z głównych zadań literatury, instrumentem jej wychowawczego oddziaływania na społeczeństwo jest tworzenie mitów. Jakie mity tworzy literatura dzisiejsza?

Pisarze, zostający pod wpływami drugiej czy trzeciej międzynarodówki, tworzą w literaturze mit „proletarjacki", apoteozując walkę klas i przedstawiając mit powszechnego szczęścia w przyszłym ustroju socjalistycznym. Pisarze żydowscy i masońscy tworzą mit „pacyfistyczny", wreszcie ci, którzy zerwali kontakt z życiem duchowem własnego narodu, tworzą mit „państwowy".

Ten mit państwa, wyniesionego ponad naród (jakgdyby formę można było wynieść ponad treść!), szerzy się i w literaturze i w życiu publicznem i w szkole. Na terenie literatury ten mit jest nietylko szkodliwy — o ile nie pokrywa się z pojęciem narodu — ale wprost absurdalny. Nie mamy bowiem w Polsce jakiejś abstrakcyjnej kultury państwowej, lecz kultury narodowe Polaków, Niemców, Białorusinów czy Żydów. A właśnie tylko na podłożu tych kultur, — kultur żywych, może rozwijać się literatura.

Pozostaje mit narodowy. Zadaniem, obowiązkiem i celem naszej literatury jest głoszenie tego mitu. Zakiełkował on w literaturze polskiej już w wieku szesnastym, lecz najbujniej rozwinął się i najwyraźniej zarysował w twórczości czterech wielkich pisarzy: Mickiewicza, Norwida, Sienkiewicza i Wyspiańskiego. Cele i zadania sztuki polskiej określił najlepiej Norwid w „Promethidionie" słowami: „I tak ją widzę przyszłą w Polsce sztukę, jako chorągiew na prac ludzkich wieży. Nie jak zabawkę, ani jak naukę, lecz jak najwyższe z rzemiosł apostoła i jak najniższą modlitwę anioła".

Chwila obecna przypadła na okres wielkich walk o mity, i to zarówno na terenie literackim, jak i na szerszej arenie życia publicznego. Głosicielami mitów są przedewszystkiem artyści. I nie jest rzeczą obojętną, ani dla polityka, ani dla szerszego ogółu, kto w tej walce zwycięży.

Doszliśmy do istoty zagadnienia. Skoro bowiem wyniki walki nie są dla nikogo obojętne, trzeba, aby zainteresowało się nią społeczeństwo. Niestety, najliczniejsza warstwa ludności polskiej — mówimy o włościaństwie — jeszcze przez lat kilkadziesiąt nie będzie z rozmaitych powodów wywierała na życie kulturalne znaczniejszego wpływu. Sprawami kultury zatem musi się zainteresować przedewszystkiem mieszczaństwo, a jest ono polskie w większej masie jedynie na ziemiach zachodnich. Na tem mieszczaństwie spoczywa — co trzeba sobie wyraźnie uświadomić — wielka odpowiedzialność za losy kultury polskiej. Musi ono w budowie tej kultury wziąć aktywniejszy udział.

Jak sobie tę pracę wyobrażamy? Powyżej mówiliśmy o narodowych zadaniach literatury. Ta literatura nie jest wszakże jakąś abstrakcją, zawieszoną w chmurach. Działa na nią silnie inicjatywa z dołu — od mas czytających. Te masy muszą domagać się, aby literatura pełniła rzeczywiście rolę wychowawczą, aby pełniła służbę narodową, jak to czynili wielcy nasi pisarze. Domagać się zaś mogą skutecznie, popierając literaturę, która na to poparcie zasługuje, kupnem dobrej książki, pójściem do teatru, abonowaniem pisma, informującego uczciwie o wydarzeniach literackich i kulturalnych. Trzeba tylko zrozumieć, że kto kupuje książkę i czyta ją uważnie, ucząc się z niej, jest współtwórcą tej książki, — kto szerzy zawarte w niej idee, jest współtwórcą kultury w swojem środowisku i pokoleniu.

Nie wyczerpuje to, rzecz prosta, całej sprawy. Przybliża jednak bardzo cele i ułatwia literaturze — sztuce wogóle — pełnienie jej narodowych zadań.

Przed miesiącem czytaliśmy na tem miejscu w „Kurjerze Poznańskim" słowa tak ważkie, że trzeba je powtarzać niestrudzenie przy każdej okazji: „Konieczna jest szybka i radykalna reforma, by młode pokolenie nie wyjałowiało, oraz, by nie ustał wpływ ideowy obozu narodowego na twórczość duchową w literaturze, sztuce i nauce. Wpływ ten jest i tak już dzisiaj o wiele zamały i słaby w porównaniu rozkładowem oddziaływaniem umysłowości liberalno-masońsko-żydowskiej".

Dziedzina literacko-kulturalna jest przecie równie ważną i odpowiedzialną placówką pracy, jak i dziedzina polityki, a, być może, jest jeszcze od niej ważniejsza w dalszych skutkach i perspektywach.

T. B. SYGA.

Niszczycielski wybuch dynamitu

Wielkich rozmiarów katastrofa w porcie La Libertad republiki środkowo-amerykańskiej San Salvador pociągnęła śmierć przeszło 250 osób, a ponad 1000 jest rannych — Tragiczne te cyfry niewątpliwie wzrosną

Nowy Jork. (Tel. wł.) Według doniesień „New York Times" liczba zabitych z powodu straszliwego wybuchu dynamitu w porcie La Libertad (główny port republiki Ameryki środkowej nad oceanem Spokojnym między Guatemalą, Hondurasem, a Nikaraguą — red.) zginęło przeszło 250 osób.

Liczbę rannych określa się na przeszło 1000 osób.

Nowy Jork. (Tel. wł.) Z La Libertad donoszą:

Straż ogniowa pracowała z największem poświęceniem przez całą noc w walce z pożarem, wywołanym przez straszny wybuch. Ciągłe niebezpieczeństwo groziło ratującym, chwilami nawet bardzo wielkie, bowiem zapaliła się składnica mieszcząca cztery tysiące beczek benzyny i kerosiny. Co chwila rozlegały się też detonacje z powodu dalszych wybuchów, przyczem pożar rozszerzył się z zastrzaszającą szybkością. Osiedle robotnicze, położone przy porcie a składające się przeważnie z drewnianych domków, spłonęło zupełnie.

O powodach strasznej katastrofy i samym wypadku nadchodzą następujące bliższe szczegóły:

Statek „Catalina" przywiózł do portu siedem tysięcy kilogramów dynamitu w 250 skrzyniach z San Francisko. Skrzynie z całą ostrożnością przeładowano na pociąg towarowy. Eksplozja nastąpiła prawdopodobnie w chwili, gdy pociąg ruszał.

Ludność pozostała przy życiu w panice uciekła z miasta. W obecnej chwili gorączkowo pracuje się nad wydobyciem rannych z pod gruzów.

Liczba zabitych i rannych najprawdopodobniej znacznie przekroczy pierwotnie podane cyfry. Straty ocenia się na przeszło dwa miljony dolarów.

Londyn. (PAT.) Z wiadomości, nadeszłych z portu La Libertad wynika, że wybuch nastąpił prawdopodobnie, gdy pociąg towarowy, załadowany 7 tonnami dynamitu nagle zatrzymał się w pobliżu wielkiego magazynu z materjałami wybuchowemi i łatwopalnemi. Wskutek gwałtownego zahamowania pociągu i wstrząsu nastąpił wybuch, spotęgowany następnie pożarem magazynu.

Przed procesem zabójców premjera Duci

Wódz rumuńskich faszystów, t. zw. „Żelaznej gwardji", Codreanu dobrowolnie oddaje się w ręce władz

Wiedeń. Tel. wł.) Dużą sensację w stolicy Rumunji wywołał fakt dobrowolnego oddania się władzom przywódcy faszystów rumuńskich, rozwiązanej t. zw. „Żelaznej gwardji" Corneliu Zela Codreanu.

W poniedziałek rozpoczyna się proces przeciw zabójcom premjera Duci, członkom „Żelaznej gwardji", których przywódca nie chciał widocznie w czasie procesu zostawić samych. Wobec dzisiejszego wydarzenia, zainteresowanie procesem znacznie wzmogło się.

Codreanu przybył w samochodzie w czwartek przed południem przed gmach sądu wojennego drugiego korpusu armji, w towarzystwie pułk. Zavoianu, aby dobrowolnie oddać się prokuratorowi. W chwili, gdy wysiadał z samochodu poznało go trzech urzędników policji śledczej, którzy natychmiast aresztowali go i dostawili do policji politycznej.

Od chwili zabójstwa premjera, mimo usilnych starań całego aparatu policji, władze nie mogły odnaleźć Codreanu.

Robotnicy polscy we Francji

Paryż. (PAT.) Min. pracy Marquet przyjął wczoraj delegację górników z północnych okręgów francuskich. W delegacji tej brali udział również dwaj Polacy.

W związku z pogłoskami o zamiarze wysiedlenia z Francji 20.000 górników polskich, minister oświadczył, że podobnego rodzaju komunikat nie wyszedł z jego resortu.

Dalej minister podkreślił, że pewne zarządzenia we wspomnianej sprawie zmierzają do tego: 1. zapewnić w drodze ratyfikacji konwencyj międzynarodowych robotnikom polskim, którzy pracowali w górnictwie w różnych krajach, możność korzystania z pensji emerytalnej; 2. pozwolić robotnikom polskim i ich rodzinom, zatrudnionym we Francji, korzystać z urlopu półrocznego w kraju rodzinnym przez ułatwienie im transportu do kraju.

Napad piratów

Hong Kong. (PAT.) Według otrzymanych dopiero teraz wiadomości w ub. wtorek banda piratów chińskich podstępnie zawładnęła norweskim statkiem „Norwiken" i obezwładniwszy oficerów oraz załogę, obrabowała statek z towarów.

Chcąc uniemożliwić wezwanie o pomoc, piraci zniszczyli urządzenie telegrafu bez drutu. Po 24 godzinach pobytu na statku rabusie odpłynęli, zabierając ze sobą 10 pasażerów, jako zakładników.

Zaginiony lotnik

Moskwa. (PAT.) Rządowa komisja niesienia pomocy rozbitkom „Czeluskina" podaje do wiadomości, że w dniu 14 marca lotnik Lapidewski odleciał z Przylądka Wellen w kierunku Przylądka Vankaren, dokąd jednak nie przybył.

Jak przypuszczają, Lapidewski zmuszony był do lądowania po drodze. Wydano zarządzenia poszukiwania zaginionego lotnika.

Powodzie w północnych Włoszech

Gwałtowny wylew rzeki Po — Lawiny i śniegi w Alpach

Rzym. (Tel. wł.) Ulewne deszcze spowodowały wielki przybór wód we wszystkich rzekach włoskich.

Dolina Padu (obejmuje całe północne Włochy i płdn. wsch. część Szwajcarji) znajduje się pod wodą, przyczem szkody są bardzo znaczne. Pewne osiedle zostało nagle zaatakowane przez fale, co groziło bardzo poważnie zyciu mieszkańców, których milicja faszystowska usunęła z zagrożonych domów łodziami.

W oklicy Ferrary woda zalała na znacznej szerokości niedawno osuszone tereny, wyrządzając ogromne spustoszenia.

W Alpach spadł śnieg, a wichury spowodowały obrywanie się lawin.

Miejscami spadł t. zw. krwawy deszcz, który drzewa i domy pokrył czerwoną cieczą. (Deszcz ten wywołuje czerwony pył unoszący się z pustyń afrykańskich. — Red.).

Dyskusja rozbrojeniowa w izbie gmin

Ostre przemówienie przedstawiciela Labour Party — Wywody min. Simona

Londyn. (PAT.) Na wczorajszem posiedzeniu izby gmin w czasie debaty rozbrojeniowej przedstawiciel Labour Party, Wedgwood oświadczył, że zarządzenia kolonizacyjne i ekspansywne Niemiec kierować się będą ku państwom bałtyckim, wobec czego, zdaniem mówcy, niezbędne jest rozszerzenie zasad Locarna.

W. Brytanja sprzeciwiłaby się próbom podbicia Łotwy, lub Estonji, czy też odebrania Danji Szlezwigu i Holsztyna. Mieliśmy już kwestję gdańską, mamy obecnie zagadnienie austrjackie a w roku przyszłym staniemy wobec problemu Zagłębia Saary. Należałoby podać do wiadomości krajów zagrożonych granicę ustępstw do jakich W. Brytanja gotowa byłaby się posunąć.

Następnie zabrał głos min. Simon. Jego zdaniem, należy przekonać się, czy nie może powstać nic pożytecznego z obecnej, pełnej zamętu i niepokoju sytuacji.

„Byłoby sto razy lepiej — mówił Simon — podpisać zły układ rozbrojeniowy, niż nie zawierać żadnego".

Nawiązując do oświadczeń Baldwina, że jeśliby nie urzeczywistniono projektu zawarcia konwencji rozbrojeniowej, to W. Brytanja będzie dążyć do konwencji bardziej ograniczonej, np. dotyczącej wyłącznie lotnictwa — minister zaznaczył, że w obliczu podobnej sytuacji rząd nie ma najmniejszego zamiaru przedłużać dyskusji. Rzeczą wielkiej wagi jest działać szybko.

Powracając jeszcze do ewentualności zawarcia konwencji lotniczej, Simon oświadczył, że podobna konwencja dotyczyłaby tylko kilku krajów, gdyż w tym wypadku w grę wchodziłyby jedynie w grę państwa, rozporządzające większemi siłami lotniczemi.

Do Brukseli, Warszawy i Pragi

Podróż dla wzmocnienia istniejących sojuszy

Paryż. (PAT.) Oficjalna zapowiedź podróży ministra Barthou do Brukseli, Warszawy i Pragi wywołała duże zainteresowanie w sferach politycznych i prasie. Dzienniki obszernie omawiają problemy polityczne, związane z tą podróżą francuskiego ministra spraw zagranicznych.

Zbytecznem byłoby podkreślać znaczenie tych podróży — pisze publicysta Donnadieu w „Figaro". Były one oddawna przewidziane, ale różne przyczyny opóźniły ich zrealizowanie. Należy być wdzięcznym ministrowi Barthou, że jedzie do paru krajów sprzymierzonych, celem zacieśnienia węzłów, łączących Francję z niemi. Jeśli niektóre zaprzyjaźnione stolice nie figurują w planie podróży, to dzieje się tak dlatego, że francuski minister spraw zagranicznych zamierza tylko dokonać rewizyt.

Polityka, prowadzona od 10 lat przez Francję, bynajmniej nie była pomyślna dla sprawy sojuszów. Locarno, ewakuacja Nadrenji, pakt 4 nie bez słuszności wywołały niezadowolenie niektórych państw zaprzyjaźnionych z Francją. Francja zdawała się poświęcać stare porozumienia na rzecz nowych, zupełnie problematycznych i niebezpiecznych.

Tak więc Francja — pisze „Figaro" — doprowadziła do tego, że Polska flirtowała z Rzeszą, a premjer belgijski schlebiał Niemcom, ale to wszystko niewątpliwie będzie bez następstw. Należy tylko wytłumaczyć sobie wszystko, celem wzajemnego zrozumienia się, zwłaszcza gdy chodzi o kraje, które łączy wspólny los.

Byłoby zupełnie niewłaściwie, gdyby w przyszłych podróżach ministra Barthou chciano widzieć intencje, skierowane przeciwko innym państwom. Francja pragnie utrzymać i wzmocnić swe sojusze dla lepszego zapewnienia pokoju, ale zawsze stać będzie obok tych, którzy nie będą dążyć do zburzenia Europy.

Awantury hitlerowców w Oliwie

Demonstracje przeciw księdzu centrowcowi i profesorowi politechniki

Gdańsk. (PAT.) W związku z niedzielnem starciem między młodzieżą katolicką a hitlerowską zebrało się we wtorek wieczorem w Oliwie kilkaset osób, należących do narodowo-socjalistycznych organizacyj studenckich i młodzieży hitlerowskiej, przed mieszkaniem księdza Brusskego, centrowca w Oliwie, zajmując w stosunku do niego groźną postawę.

Manifestanci, zaczepiając po drodze członków młodzieży katolickiej, udali się do mieszkania profesora tutejszej politechniki Kalaehna, którego małżonka była w poprzednich latach posłanką stronnictwa niemiecko-narodowego w Gdańsku. Tłum zażądał od prof. Kalaehne ustąpienia z zajmowanej przez niego katedry, usiłując go czynnie zaatakować, przyczem wyłamano płot i wybito szyby w jego mieszkaniu. Prof. Kalaehne zawezwał pogotowie policyjne, które nie zajęło jednak dość energicznej postawy.

Dopiero ponownie zaalarmowana policja interwenjowała czynnie i rozproszyła tłum przy pomocy pałek gumowych, przyczem kilku manifestantów uległo poturbowaniu i poranieniu, prof. Kalaehne zaś został przez policję aresztowany i dopiero po pewnym czasie wypuszczony na wolność.

Na miejscu wypadku zjawił się wiceprezydent senatu Greiser, poczem spokój został przywrócony. Całe zajście trwało przeszło 2 godziny.

Dokoła rozmów rzymskich

Prasa francuska przypisuje wielką wagę do narad trzech premjerów

Paryż. (PAT). Opinja francuska uważnie śledzi przebieg rozmów Mussoliniego z Dollfussem i Goemboesem. Podkreślając, że zbliżenie francusko-włoskie, oraz waga, jaką oba państwa przykładają do niepodległości Austrji umożliwia prowadzenie obecnych rozmów w atmosferze dość korzystnej, dzienniki omawiają trudności konferencji rzymskiej, oraz nadzieje, jakie można żywić w chwili obecnej.

Śledzimy z zainteresowaniem pisze „L'Ordre" to, co mówić się będzie i czynić w Rzymie dla niepodległości Austrji. Francja tylko z zadowoleniem patrzeć może na wysiłki, zmierzające do przeszkodzenia wchłonięciu Austrji przez Niemcy i do pomyślności wszystkich państw naddunajskich oraz trwałego porozumienia pomiędzy wszystkiemi krajami Europy środkowej."

Według „Le Journal" powodzenie rozmów rzymskich zależy od stanowiska, jakie zajmą Włochy wobec polityki rewizjonistycznej. Włochy — podkreśla ów dziennik — są zdecydowanie antyrewizjonistyczne, jeżeli chodzi o Austrję. Winny one również postarać się o usunięcie rewolucyjnych tendencyj węgierskich. W ten tylko sposób i pod tym warunkiem będzie można rzeczywiście myśleć o dziele pokoju.

Afera Stawiskiego

STOSUNKI Z SZULERAMI

Paryż. (PAT.) Parlamentarna komisja śledcza, przesłuchała wczoraj urzędnika policji, który miał nadzór nad domami gry.

Świadek stwierdził, że w sprawie Stawiskiego wielokrotnie interwenjował red. Dubarry, który uzyskał od komisarza Julliene cofnięcie wszelkich kroków za oszukańczą grę w kasynie w Cannes. Decyzję Julliene'a zatwierdzał min. Mahieu a utrzymał ją następnie w mocy min. Chautemps.

Świadek zeznaje dalej, że Stawiski utrzymywał stosunki z funkcjonarjuszami nadzoru policyjnego nad domami gry. Na zapytanie co do niejakiego Zographosa, notorycznego szulera w kasynach i bookmachera, świadek odpowiada, że Zographos gra uczciwie i że był w zażyłej przyjaźni z b. prefektem Chiappe.

REWIZJE

Paryż. (PAT.) Wczoraj dokonano rewizji w mieszkaniu przyjaciółki Stawiskiego Rose Rein vel Rosange (Żydówka). Zabrano szereg ważnych dokumentów oraz biżuterję. Przesłuchiwano ponadto jednego z urzędników ministerjum rolnictwa, Blancharda, w sprawie czeku na 100.000 fr, na którego talonie wypisane było nazwisko min. Queuilla. Wczoraj dokonano również rewizji w Tow. Comp Algerienne, gdzie zabrano 610 czeków, wydanych przez założone przez Stawiskiego tow Sima. Czeki te opiewają na kilka miljonów franków Równocześnie i w Crédit Lyonnais zabrano czeki, wystawione przez Gibaud-Ribaud na sumę 350.000 fr.

Komornik z hienami licytacyjnemi

Warszawa. (Tel. wł.). Wczoraj wieczorem do wytwornego lokalu nocnego „Paradis" zgłosił się w towarzystwie policjanta i dwóch hien licytacyjnych komornik sądu grodzkiego na Pradze, który na zlecenie dostawcy win przyszedł zrobić zajęcie. Należność wynosiła zaledwie 2.600 zł. Tymczasem komornik opieczętował 210 krzeseł, które właściciela kosztowały około 20 tys. zł, kilkanaście butelek szampana marki Mum i parę stolików. (w)

Stan pogody w Polsce w dniu 14 III. o godzinie 14: Na Pomorzu, w Wielkopolsce oraz na Podolu utrzymywała się pogoda chmurna z przejaśnieniami i ciepła, pozatem trwała pogoda pochmurna, miejscami z deszczem i dość chłodna. Temperatura o godz. 14 wynosiła 17 stopni w Przemyślu, 21 w Zaleszczykach, 15 we Lwowie i Tarnopolu, 13 w Poznaniu, 11 w Gdyni i Kaliszu, 8 w Warszawie, 7 w Kielcach i Zakopanem, 6 w Krakowie i Wilnie i 5 w Białymstoku.

Przepowiednia pogody na piątek: Wzrastające zachmurzenie ze skłonnością do drobnych deszczy, nieco chłodniej.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.29 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.28 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach — zł, gotówką 209.40 zł, za 100 guld. gd. w dewizach — zł, gotówką 172.34 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 15. 3. 1934 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% po. konwers. 59¾ oraz za 3% poż. budowl. 42—42½; pozatem poszukiwano 4% poż. inwest. po 107.50 bez oddawców.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% dol. listy zast. po 53.— (przy kursie dol. 5,31½), natomiast 4½% dol. listy zast. w złocie poszukiwano po 42.— jak również 4½% złotowe listy zast. po 45.—. W końcu ofiarowano 4% listy zastaw. konwert. po 42¼.

Z akcyj bankowych poszukiwano Bank Polski po 78.— bez oddawców.

Ceduła Urzędowa Giełdy Poznańskiej

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału)

5% pożyczka konwersyjna 59¼% P.
4½% dolarowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 5,31½ 53% +
4½% dolarowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 8,90 42% P.
4% listy zastaw. konw. ostempl. P. Z. K. 42¼% O.

(Kurs w złotych)

4½% złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 45.— P.
3% poż. budowl., serja I 42—42,50 P.

Tendencja spokojna.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 15. 3. 1934 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1. żyto 707 g/l. 2. pszenica 742 g/l. 3. owies 500 g/l.

Ceny transakcyjne

Żyto 850 tonn par. Poznań	14,75
Żyto 105 tonn par Poznań	14,70
Żyto 75 tonn par Poznań	14,65
Ceny orjentacyjne	
Żyto	14,50— 14,75
Usposobienie spokojne.	
Pszenica	17,75— 18,00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień browarowy	15,25— 16,25
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 695—705 g/l	14,75— 15,25
Jęczmień 675—685 g/l	14,25— 14,75
Usposobienie spokojne.	
Owies nadający się do siewu	11,75— 12,25
Usposobienie spokojne.	
Owies	11,50— 11,75
Usposobienie spokojne.	
Mąka żytnia I gat. 0,55% wł. w.	21,00— 22,00
Mąka żytnia I gat. 0,65% wł. w.	19,50— 20,50
Mąka żytnia II gat. 55—70% wł. w.	16,50— 17,50
Mąka żytnia pośledna ponad 70% wł. w.	13,00— 14,50
Mąka żytnia razowa 0,95% wł. w.	17,00— 18,00
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszenna gat. IA 20% wł. w.	32,25— 34,00
Mąka pszenna gat. IB 45% wł. w.	29,25— 31,50
Mąka pszenna gat. IC 60% wł. w.	27,75— 30,00
Mąka pszenna gat. ID 65% wł. w.	26,25— 28,50
Mąka pszenna gat. II 45-65% wł. w.	24,25— 26,50
Mąka pszenna gat. III pośl. A 65—70% wł. w.	18,00— 20,00
Mąka pszenna gat. III pośl. B ponad 70% wł. w.	15,00— 17,00
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie z przemiału standartowego	9,50— 10,25
Otręby pszenne z przemiału standartowego	10,75— 11,25
Otręby pszenne grube z przemiału standartowego	11,50— 12,00
Rzepak zimowy	46,50— 47,50
Siemie lniane	53,00— 56,00
Gorczyca	33,00— 35,00
Wyka latowa	13,50— 14,50
Peluszka	14,50— 15,50
Groch polny	17,00— 19,00
Groch Viktoria	22,00— 27,00
Groch Folgera	20,00— 21,00
Łubin niebieski	7,50— 8,25
Łubin żółty	9,75— 10,75
Seradela	13,00— 14,00
Koniczyna czerwona surowa	170,00—200,00
Koniczyna czerwona 95—97% czyst.	210,00—235,00
Koniczyna biała	60,00—100,00
Koniczyna szwedzka	90,00—120,00
Koniczyna żółta odłuszczona	90,00—110,00
Koniczyna żółta w łuskach	30,00— 35,00
Przelot	90,00—110,00
Inkarnatka	80,00—100,00
Tymoteusz	25,00— 30,00
Rajgras angielski	44,00— 50,00
Ziemniaki jadalne	3,75— 4,25
Płatki ziemniaczane	14,00— 15,00
Makuch lniany w taflach	19,00— 19,50
Makuch rzepakowy w tafl.	14,50— 15,00
Makuch słonecznik. w tafl.	14,00— 15,00
Śrut Soja	19,50— 20,00
Mak niebieski	42,00— 48,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 1146 tonn, pszenicy 621 tonn, jęczmienia 75 tonn, owsa 158 tonn, mąki żytniej 177,5 tonn, mąki pszennej 8,5 tonn, otrąb żytnich 162,5 tonn, otrąb pszennych 130 tonn, łubinu niebieskiego 30 tonn, łubinu żółtego 5 tonn, peluszki 3,5 tonn, grochu Folgera 6 tonn, grochu Viktoria 19 tonn, makuchu lnianego 15 tonn, makuchu słonecznikowego 15 tonn, nasion 13,3 tonn, mąki ziemniaczanej 28 tonn, syropu 35 tonn.

Kryzys polityczny w Szwajcarji

W ubiegłą niedzielę odbył się w Szwajcarji plebiscyt ludowy nad przyjęciem rządowego, federacyjnego projektu ustawy o „ochronie porządku publicznego". Wskutek głośnych rozruchów socjalistyczno - komunistycznych w Genewie z przed półtora roku, oraz wobec rozwijającej się tu i owdzie propagandy narodowo - socjalistycznej, rząd federacyjny w Bernie zaproponował społeczeństwu przyjęcie drogą plebiscytu ustawy, któraby wzmacniała bardzo silnie prerogatywy policyjne centralnej władzy państwowej. Projekt rządowy został odrzucony. Głosowało za nim 415 964 obywateli, a przeciw niemu 486 168.

Socjaliści podnieśli głos wielkiego triumfu, przedstawiając głosowanie, jako wyraz swego zwycięstwa. Istotnie rozwijali oni w akcji plebiscytowej ogromną propagandę. Oskarżali rząd federacyjny w Bernie ni mniej, ni więcej tylko o zamiary faszystowskie, oraz o chęć pogwałcenia tradycyj demokratycznych Szwajcarji.

Ale myliłby się ten, ktoby przypuszczał, że głosy, które padły przeciw rządowi, są wszystkie socjalistyczne. Pominąwszy narodowych socjalistów, głosowali przeciw rządowi wszyscy niezadowoleni z obecnego kryzysu. A tych jest bardzo wiele. Szwajcarzy od lat całych odwykli od niedostatku. To też obecne trudności, znacznie mniejsze niż w innych krajach, przyjmują z większem niezadowoleniem, niż inne narody. Widzą oni, że rząd federacyjny nie może sobie dać rady z kryzysem ekonomicznym, mimo, że posiada pewne pełnomocnictwa. Udzielanie więc mu pełnomocnictw politycznych uważali za zbytek zaufania.

Pozatem w Szwajcarji silnie zakorzenione są nastroje autonomiczne kantonów, zorganizowanych w małe państewka. Ludność przyzwyczajona jest do swoich lokalnych swobód i odrębności kantonalnych i niechętnie widzi wzmacnianie władzy centralnej.

W każdym razie odrzucenie projektu rządowego, w którego obronie zaangażował się prezydent Konfederacji Helweckiej, wywołało silny wstrząs polityczny. Wyrazem tego jest dymisja członka rządu i kierownika departamentu sprawiedliwości, p. Häberlina, byłego dwukrotnego prezydenta Konfederacji. Wobec tego, że rząd federacyjny w Szwajcarji nie jest odpowiedzialny przed parlamentem ,a tylko jest odnawiany rok rocznie drogą wyborów, dymisja członka rady federacyjnej w ciągu jego kadencji, stanowi rzadkość i sensację dużej miary, zwłaszcza, że jednocześnie rozeszły się pogłoski o zamierzonej dymisji drugiego członka rządu, kierownika departamentu skarbowego, p. Musy, przedstawiciela kół konserwatywno - katolickich w rządzie.

Szwajcarji więc również nie ominął kryzys polityczny, przybierając tam swoisty charakter. Narazie kryzys zabarwiony jest czerwienią socjalizmu. Ale pewno na tem przesilenie się nie skończy. Przypuszczać należy, że, tak jak w innych krajach, zwyciężą ostatecznie czynniki porządku i ładu nad chwilową reakcją niezadowolenia i zamętu.

Echa brzeskie

Warszawa. (Tel. wł.). Poseł Kiernik został wezwany przez sąd okręgowy w Warszawie do stawiennictwa się jako świadek w procesie wytoczonym z powództwa jego żony. Chodzi mianowicie o zajęcie ruchomości w jego mieszkaniu w celu zabezpieczenia kosztów, przypadających z tytułu skazania go w procesie brzeskim. Ponieważ Kiernik bawi zagranicą, reprezentować go będzie na rozprawie jeden z adwokatów stołecznych. (w.)

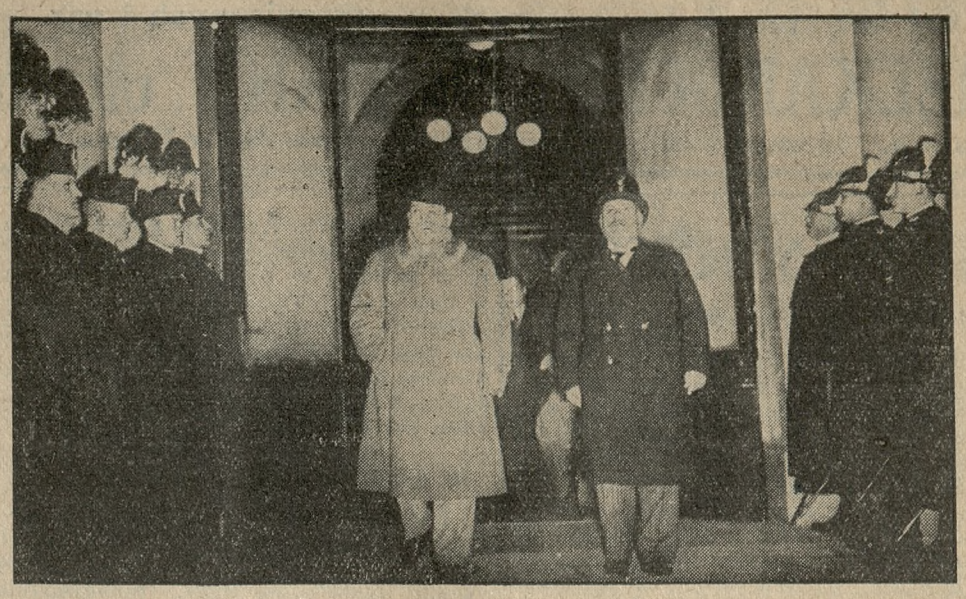

Konferencja „trzech" w Rzymie. Węgierski prezes ministrów Gömbös przybył do Rzymu, powitany na dworcu przez Mussoliniego.

II międzynarodówka idzie na podbój władzy

Socjaliści wypowiadają walkę „faszyzmowi" i dążą do porozumienia z komunistami

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Paryż, w marcu.

Na dzień 11 lutego francuska frakcja II międzynarodówki miała zwołać nadzwyczajny kongres w Lille. Wypadki lutowe przeszkodziły temu projektowi. Kongres zebrał się ostatecznie w Paryżu w merostwie Pré-Saint-Gervais.

By lepiej zrozumieć jego postanowienia przypomnijmy garść faktów z przeszłości, które niewątpliwie wpłynęły decydująco na jego porządek dzienny. Już 25 listopada 1933 r. francuscy socjaliści ogłosili manifest, domagający się objęcia przez nich władzy. W manifeście raz jeszcze oświadczyli, że „kapitalizm jest ich wrogiem", że wobec niemocy partyj „burżuazyjnych" zarówno w dziedzinie polityki wenętrznej, jak i zagranicznej, socjalizm musi domagać się władzy, celem zagrodzenia drogi reakcji oraz powzięcia rzeczywistych inicjatyw pokojowych, zgodnych z duchem międzynarodowym.

W międzyczasie socjaliści francuscy rozpadli się na „twardych", czyli blumistów, i na „miękkich", czyli neosocjalistów. Jednocześnie niemal załamały się także rządy kartelowe, w których socjaliści nie brali udziału, lecz je głosami swemi popierali. Nastał wreszcie pamiętny dzień 6 lutego, w którym manifestacja patrjotycznych zrzeszeń francuskich obaliła rząd Daladiera-Frota, zmierzający do dyktatury lewicowej. Konsekwencją powyższych zdarzeń było utworzenie gabinetu „rozejmu partyjnego". Na skutek tego, socjaliści znaleźli się w opozycji. Od tej chwili prowadzą oni walkę na zabój przeciwko rządowi nazwanemu przez p. Bluma gabinetem bloku narodowego. Nazwa to niesłuszna oczywiście, ponieważ znajdują się w nim i radykali z prezesem partji na czele. Socjaliści jednak wszelkiemi sposobami chcą w całym kraju skompromitować p. Doumergua i rząd, będący rzekomo zapoczątkowaniem faszyzmu we Francji. Chcą wytworzyć potrzebną ku temu psychikę, stosowny „klimat". Wiadomo zaś, w jaki sposób była informowana ostatnio prowincja o zajściach paryskich, i w jaki sposób propaganda radykalna i socjalistyczna zaszczepiła tam przekonanie o spisku rojalistyczno - faszystowskim. Wszelkie wysiłki II międzynarodówki są też skierowane do wysuwania ponownego widma możliwości zamachu stanu przez ugrupowania narodowe.

Do przeprowadzenia jednak tego planu potrzebni są socjalistom sojusznicy. Boczą się oni obecnie na radykałów, uważając, iż zdradzili sprawę kartelu, gdyż dopuścili, by pod wpływem żywiołów „faszystowskich" rząd p. Daladier podał się do dymisji, a następnie zgodzili się, by członkowie partji weszli do rządu unji narodowej. Wobec tego socjaliści szukają nowych sprzymierzeńców, celem przyśpieszenia „rewolucji proletarjatu" i objęcia władzy. Dlatego też zupełnie wyraźnie skierowują się obecnie ku Moskwie, ku komunistom. W tym zresztą duchu zostały powzięte uchwały na ostatnim kongresie. Jest on też z tego względu bardzo charakterystyczny. Odbył się bowiem pod hasłem walki przeciwko faszyzmowi i utworzenia zwartego frontu rewolucyjnego.

Socjaliści uważają obecnie, — przynajmniej pewna ich, najbardziej bolszewnzująca część, — że partja ich nie powinna teraz, i to za żadną cenę, wchodzić do porozumienia wyborczego z radykałami, nawet, gdy będzie chodziło o walkę antyfaszystowską. Chcą natomiast zorganiwać „lojalną i braterską" działalność wespół z komunistami. Jedność ta odpowiadać ma życzeniu klasy robotniczej. Chcą ją zorganizować mimo dotychczasowej odmowy szefów bolszewickich.

Kongres nadzwyczajny powziął też następujące uchwały: 1) prowadzenie bezwzględnej opozycji wobec rządu bloku narodowego, który doszedł do władzy, dzięki rozruchom (sic); 2) żądanie rozwiązania izb, poprzedzone uchwaleniem nowego prawa wyborczego, opartego na reprezentacji proporcjonalnej; 3) prowadzenie kampanji i to w każdej postaci i wszelkiemi sposobami o podbój władzy.

Co do tego ostatniego punktu, to socjaliści uważają, że sytuacja wytworzona wypadkami z dn. 6 lutego, wymaga jak najśpieszniejszej pod tym względem akcji. Zdaniem ich, kryzys finansowy, podobnie jak kryzys ustrojowy może być zażegnany jedynie dojściem do władzy socjalizmu. Z tego też powodu, odpowiednie czynniki przygotowują już teraz program akcji bezpośredniej na wypadek, gdy socjalizm obejmie rządy.

„Akcja defensywna przeciwko poczynaniom faszystowskim i walka ofensywna o podbój władzy wymagają: a) koordynacji wysiłków z organizacją korporatywną klasy robotniczej; b) skoncentrowania wszelkich żywiołów, należących do proletarjatu; c) zgrupowania dokoła partji wszystkich ludzi bez względu na ich dotychczasowe przynależności klasowe, zdecydowanych do obrony wolności republikańskich przeciwko poczynaniom „faszystowskim".

Poza tem zaś uchwała, powzięta na kongresie socjalistycznym przewiduje wysłanie do Rosji, specjalnej delegacji, celem przedyskutowania z szefami rządu sowieckiego i kierownikami III międzynarodówki praktycznych warunków przeprowadzenia jednolitej akcji we Francji.

Jak widzimy, program ten, zakrojony na bardzo szeroką skalę, ma na celu organizację rewolucyjną proletarjatu. Uderza przytem fakt, iż socjalizm, celem zdobycia władzy pragnie zwerbować jak najliczniejsze masy, nie przebierając zupełnie w ludzach. Chodzi mu o utworzenie wspólnego frontu z komunistami, celem ustalenia poprostu dyktatury proletarjatu. Pod tym względem niema już dzisiaj żadnej watpliwości. Flirt z Moskwą i czynione awansy są bardzo znamienne. Czynniki komunistyczne jednak nie zdają się odpowiadać wzajemnością na wynurzenia II międzynarodówki. W każdym razie socjaliści wreszcie zrzucili maskę, solidaryzując się jawnie z komunistami i proponując ustalenie integralnego kolektywizmu, ze zniesieniem własności prywatnej.

Program ten ma być w szczegółach dyskutowany na przyszłym kongresie zwyczajnym, który odbędzie się w Tuluzie od 20 do 25 maja. Socjaliści żywią nadzieję, że rząd p. Doumergue'a „upadnie pod ciężarem własnej niemocy", gdy tymczasem organizacja międzynarodowa ich szeregów skonsoliduje się do tego czasu znacznie.

I. B.

Masonerja we Francji

Oburzenie we Francji na loże masońskie, oraz na wpływy ich w policji politycznej, musiało zajść daleko, skoro znany dziennikarz, p. Leon Bailby w dzienniku swym „Le Jour", bardzo czułym na nastroje powszechne, pisze:

„Trzeba wyczyścić jeden okop, tj. policję polityczną, oraz zburzyć nad nią twierdzę, t. j. lożę."

O związku masonerji z obecnemi zajściami we Francji pisze tygodnik „Gringoire" nr. 279:

„Nie należymy do tych, którzy wobec masonerji wypowiadają zbyt pośpieszne uogólnienia. Są między masonami poczciwi ludzie, którzy mają pewien ideał obywatelski, a bardzoby się zdziwili, gdyby się dowiedzieli, co się knuje w niektórych lożach. Zły wicher wieje nad masonerją. A to dlatego, że wszyscy ludzie, skompromitowani w sprawie Stawiskiego, są masonami.

„Jest brat Garat, patentowany oszust. Jest brat Bonnaure, adwokat - pośrednik. Brat Hesse, który starał się o odkładanie rozpraw sądowych. Brat René Renoult, którego nazwisko ciągle się słyszy. Brat Julien Durand, który biesiadował w separatkach ze Stawiskim.

„Jest dalej brat Frot, z loży Anatole France, należącej do Wielkiego Wschodu, który, jako minister spraw wewnętrznych, kazał strzelać do byłych uczestników wojny, oraz który przeczyścił zbiór aktów oszusta z rzeczy najciekawszych.

„Jest brat Thome, były kierownik policji politycznej, który powierzył kierownictwo śledztwa wmieszanemu w sprawę Stawiskiego komisarzowi Bony. Są dalej trzej bandyci z policji politycznej: brat Bayard, który dał Stawiskiemu kartę konfidenta, a sam już musiał być usunięty, dalej brat Hennett, który schował sprawozdanie całkowicie obciążające Stawiskiego, doręczone mu przez uczciwego komisarza Simona, a wreszcie brat Ducloux, który wraz z Bony trzymał wszystkie nici sprawy, a także już musiał być usunięty.

„W izbie deputowanych jest 230 posłów wolnomularzy, blisko większości (ogółem 615 posłów). A wszyscy oni ślepo słuchają, gdy padnie krzyk grozy."

Dawno już we Francji nie pisano w ten sposób o masonerji i to w pismach wcale wobec niej nie bojowych.

Żydzi z Francji do Polski

„Moment", w sprawozdaniu z działalności t. zw. Komitetu narodowego do spraw zbiegów z Niemiec, donosi z Paryża, że zarząd tego Komitetu postanowił zlikwidować wszystkie instytucje, założone przez gminę żydowską w Paryżu dla niesienia pomocy tym zbiegom.

15 marca upływa termin używalności koszar, które rząd francuski dał do rozporządzenia tego Komitetu. Młodzież będzie rozesłana po gminach żydowskich na prowincji, gdzie mają oni być rozmieszczeni po wsiach francuskich przy pracy na roli. Żydzi — obywatele „polscy", mają być wysłani do Polski:

„Wszyscy uchodźcy, obywatele polscy, którym nie grozi odpowiedzialność karna, mogą wrócić do Polski i będą wkrótce wysłani do swojej ojczyzny. Dzieje się to niezależnie od woli Komitetu, bowiem rząd francuski odmawia wydania pozwoleń na prawo do pracy obywatelom polskim, na podstawie zawartych umów. Wszystkie próby wyjednania u rządu pozwolenia na prawo zajmowania się pracą — nie dały wyników."

Słowem, nowa fala żydowska wpłynie do Polski. Pozostaną we Francji ci Żydzi, którym grożą procesy, a więc przedewszystkiem dezerterzy.

W poszukiwaniu nielegalnej literatury

Lwów. (PAT.) Organa policji państwowej przeprowadziły wczoraj w mieszkaniach wielu osób narodowości ukraińskiej rewizje w poszukiwaniu nielegalnej literatury OUW. Zakwestjonowano wielkie ilości nielegalnej bibuły, jak „Surma", „Rozbudowa nacji", „Ukraińskij nacjonalist" i inne. Zatrzymano 10 osób.

Młodzież Wszechpolska

W czwartek, 15 b. m. o godz. 20 00 odbędzie zebranie członków zwyczajnych z referatem p. **A. Grębosza z Krakowa** n. t. „Czego żądamy od młodej inteligencji narodowej". Obecność członków obowiązkowa.

Od 100 złotych bez paszportów zagranicznych i wiz

WYCIECZKA WIELKANOCNA DO DANJI okrętem „PUŁASKI"

od 31 marca do 4 kwietnia r. b. Sprzedaż biletów w Linji Gdynia-Ameryka w Warszawie, ul. Marszałkowska 116.

ng 51423

Osobiste korzyści posłów i senatorów

Dalsza dyskusja nad wnioskiem Klubu Narodowego

Odbyło się posiedzenie sejmowej komisji konstytucyjnej, poświęcone dalszej dyskusji nad zainicjowaną przez wniosek Klubu Narodowego ustawą o niedopuszczalności łączenia niektórych stanowisk i czynności z wykonywaniem mandatu poselskiego lub senatorskiego.

DZIWNY PRETEKST

Na początku obrad sprawozdawca pos. Jeszke (BB) oświadczył: Podkomisja wybrana dla tej sprawy nie mogła odbyć posiedzenia, gdyż prasa Stronnictwa Narodowego zaatakowała w sposób tak ostry prace podkomisji i referenta, że członkowie podkomisji pp. Podoski i Jeszke uważali za niemożliwą współpracę z przedstawicielami klubu, który jest odpowiedzialny za te ataki.

Pos. Komarnicki (Kl. Nar.): Podkomisja jest organem komisji i nie ma tu miejsca na momenty osobiste. Pretekst, pod którym nie odbyło się posiedzenie podkomisji, jest dziwny dlatego, że nie jest związany z jakimś incydentem na podkomisji, lecz tylko z artykułami prasy. Jest to pomieszanie pojęć parlamentu i prasy. Dlatego muszę to uznać za pretekst oraz, że panowie w danej chwili uważali za niedogodne pracowanie wspólne nad tym projektem, forma jednak, w jakiej to uczyniono, jest tem bardziej dziwna, że, jak wyraził się p. Jeszke, mamy procować nad kodeksem dobrych obyczajów poselskich, a wysuwania takiego pretekstu nie można do nich zaliczyć.

Przewodniczący pos. Makowski (BB): Uważam ten incydent za wyczerpany.

TEORETYCZNA DEBATA

Pos. Jeszke zreferował następnie poszczególne artykuły projektu, który, jak to już stwierdzaliśmy, wprowadza daleko idącą elastyczność w przepisy, które zaprojektował wniosek Klubu Narodowego.

Art. 2 mówi, że poseł i senator nie może być mianowany nadzorcą sądowym, syndykiem masy upadłościowej lub kuratorem spraw majątkowych, chyba, że wniosek o jego zamianowanie został postawiony przez wierzycieli, względnie przez osoby prawnie zainteresowane w kurateli.

Przeciw temu wystąpił pos. Niedziałkowski (PPS), uważając, że należy raczej wyłączyć wogóle posłów i senatorów od możności sprawowania takich funkcyj. Zaznaczył przytem, że cała debata ma charakter teoretyczny, gdyż niema szans, aby ustawa była jeszcze w tej sesji załatwiona.

CZEM JEST TERAZ REKTOR?

Pos. Rataj (Kl. Lud.) przytoczył dowcip jednego z posłów opozycyjnych, że ten projekt ustawy mógłby być wydany z ilustracjami fotograficznemi, bo został podyktowany pewnemi koniecznościami życiowemi i faktami. Następnie mówca zajął się specjalnie art. 1 projektu, który zabrania posłom obejmowania stanowisk rządowych. Podniesiono — mówił — że sformułowanie art. 1 wyłączyłoby od piastowania mandatu poselskiego rektora. W ostatnich czasach rektor stał się w dużym stopniu urzędnikiem administracyjnym, możność swobodnego wyboru rektora stała się również zupełnie iluzoryczna. Na uniwersytecie lwowskim czterokrotnie wybór rektora nie został zatwierdzony, urzęduje prorektor, komisarz uniwersytecki. Cieszę się z obecności każdego przedstawiciela szkół akademickich w ciałach parlamentarnych, ale przy dzisiejszej ustawie o szkołach akademickich mam duże wątpliwości, czy rektor nie powinien być objęty art. 1 w tem znaczeniu, że nie może piastować urzędu poselskiego.

Mówca zwrócił też uwagę na sprawy, które nie dadzą się sformułować, lecz powinny należeć do kodeksu dobrych obyczajów. Chodzi tu o kredyty w bankach państwowych, o stanowiska w radach nadzorczych prywatnych spółek akcyjnych i t. d.

LEPSZE WROGIEM DOBREGO

Pos. Komarnicki (Kl. Nar.): Projekt w ostatniej postaci, w jakiej wyszedł już z klubowej komisji BB otwiera furtki, które zdaniem mojem nie sa potrzebne.

Mówca zgłosił poprawki zmierzające do zamknięcia tych furtek, domagał się też dodania artykułu, któryby zawierał klauzulę wykonawczą.

POPRAWKI POS. TRĄMPCZYŃSKIEGO

Kilka poprawek zgłosił poseł Trąmpczyński (Kl. Nar.). Między innemi do art. 7, który mówi, że za naruszenie przepisów tej ustawy poseł traci mandat w trybie przewidzianym w rozporządzeniu Prezydenta o postępowaniu sądowem. Mówca wnosi poprawkę, aby w razie naruszenia postanowień konstytucji, urzędnicy lub wojskowi nie mieli prawa odmawiać zeznań przed sądem.

W FAŁDACH TOGI REKTORSKIEJ

Pos. Winiarski (Kl. Nar.) sprzeciwił się tej części art. 1, który dopuszcza łączenie mandatów ze stanowiskiem funkcjonarjuszy, powołanych przez rząd na zasadzie wyboru. Zaczęło się od rektorów, których sprawozdawca nie chciał wykluczać od piastowania mandatów. Tych rektorów jest zaledwie 10 do 12 osób, ale w fałdach togi gronostajowej rektora znalazła się niespostrzeżenie sprawa o wiele większej liczby funkcjonarjuszy samorządowych, mianowanych przez rząd.

W głosowaniu uwzględniono niektóre poprawki opozycji, naogół jednak ustawę przyjęto w myśl wniosków referenta. W ten sposób komisja zakończyła prace nad ustawą, ale na załatwienie przez pełny Sejm poczeka ona zapewne do następnej sesji sejmowej.

O ciężkie pobicie p. Stawickiej

Interpelacja Klubu Narodowego w Sejmie

Klub Narodowy zgłosił na wtorkowem posiedzeniu Sejmu dwie interpelacje. Jedna z nich, zwrócona do ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, dotyczy czterokrotnego pobicia przez policję pani Stawickiej z Ostrowa i zachowania się władz prokuratorskich w tej sprawie. Druga, bardzo obszerna, do prezesa Rady Ministrów, wymienia niezgodne z prawem zarządzenia p. ministra Michałowskiego w sprawie notarjatu.

Pierwsza z tych interpelacyj w sprawie „czterokrotnego pobicia przez policję p. Stawickiej z Ostrowa", ma brzmienie następujące:

„Z nakazu prokuratora sądu okręgowego w Ostrowie (Pozn.), miejscowy komisarjat policji państwowej wezwał p. Kazimierę Stawicką na dzień 19-go maja 1933 r. godz. 10 rano do stawienia się celem przesłuchania jej w charakterze świadka.

„Po wezwaniu p. Stawickiej do gabinetu kierownika komisarjatu, aspiranta Białkowskiego, ten ostatni zwrócił się do p. Stawickiej z żądaniem zdjęcia „mieczyka Chrobrego". P. Stawicka odparła, że otrzymała wezwanie nie w sprawie „mieczyka" i prosi o przesłuchanie we właściwej sprawie. Asp. Białkowski oświadczył na to: „Przesłuchanie ma czas, a z panią sobie poradzimy".

„Policjanci rzeczywiście „poradzili sobie" z p. Stawicką, szarpiąc, kopiąc i popychając nieszczęsną kobietę.

„Mąż pobitej wnosił niestrudzenie zażalenia do prokuratora i do sądu. Wszystkie zażalenia zostały jednak odrzucone, wobec czego Klub Narodowy domaga się wszczęcia w tej sprawie energicznego śledztwa".

Rachuby żydowskie

„Moment" z 7 bm. donosi o konferencji, odbytej w dniu 6. bm. przez delegację żydowską w składzie: rab. Ah. Lewina i L. Mincberga, oraz R. Szereszowskiego i Abr. Gapnera — z prezesem klubu BB. p. Sławkiem, w sprawie ustawy przemysłowej. W konferencji wzięli udział pozatem b. premj. Prystor i Paweł Minkowski, przew. komisji handlowej:

„Jak donoszą, prez. Sławek po wysłuchaniu żydowskich postulatów oświadczył, że w Sejmie nie da się już nic zmienić, aby odwrócić tę ustawę. Natomiast będą poczynione starania, aby w Senacie przeprowadzić pewne zmiany. Co się tyczy istoty ustawy, prez. Sławek nie mógł wypowiedzieć się, bowiem oświadczył, że nie orjentuje się w tych sprawach".

W kuluarach sejmowych opowiadają, że

„Ogólne wrażenie konferencji u prez. Sławka jest takie, że kierownicze koła bloku rządowego mało interesowały się tą sprawą i że gdyby żydowskie organizacje gospodarcze, jak również żydowscy posłowie z BB. poprzednio zainteresowali się i w swoim czasie interwenjowali przeciw tej ustawie, można byłoby bardzo dużo uratować i nie dopuścić, aby przeszła ustawa, zagrażająca bytowi żydowskiego życia gospodarczego w kraju".

W tym wypadku Żydom nie udało się, bo Senat przyjął ustawę przemysłową bez poprawek. Żydzi, jak wiadomo, obawiają się w ustawie systemu koncesyjnego.

Lekarz-Żyd nakłania do krzywoprzysięstwa

Charakterystyczny proces znalazł się na wokandzie sądu okręgowego w Warszawie. Odmalował on dosadnie moralność żydowską i nieetyczne postępowanie lekarzy żydowskich. Na ławie oskarżonych zasiedli: Cecylja Ambroziak oraz Estera Kucberg Pasternak i doktor Paweł Rosenberg. Ambroziak odpowiadała za składanie fałszywych zeznań, Kucberg zaś i Rosenberg za nakłanianie jej do tego przestępstwa.

Kucberg pracowała w kasie chorych jako akuszerka. Ponieważ stwierdzono, że chorych leczyła jej matka, a pieniądze pobierała córka, wymówiono Kucbergowej posadę. Wówczas Kucberg wystąpiła do sądu oskarżając o zniesławienie dr. Zygmunta Bindera, na którego zeznaniach miał się oprzeć zarząd kasy wydalając niesumienną akuszerkę.

W toku procesu o zniesławienie powołano na świadka Cecylję Ambroziak, która zeznała, że dr. Binder nakłaniał ją do składania fałszywych zeznań, mówiąc, że musi oskarżać Żydówkę, gdyż ta wpędza ludzi do grobu. Kiedy po zeznaniach Ambroziakowej sąd zarządził przerwę, ta pod wpływem wyrzutów sumienia postanowiła wyjawić, że do składania fałszywych zeznań nakłaniała ją Kucbergowa i dr. Paweł Rosenberg. Żydzi zorjentowali się, że w razie wyjawienia całej prawdy zostaną całkowicie skompromitowani i grozić im może wysoka odpowiedzialność. Poczęli więc grozić Ambroziakowej, że skoro raz zaczęła kłamać, musi brnąć dalej. Nastraszono ją również odpowiedzialnością karną.

Nie pomogło to jednak na długo. Kłamstwo ciężyło biednej kobiecie tak silnie, że zakomunikowała całą prawdę prokuratorowi.

Kiedy Kucberg wytoczyła proces o zniesławienie, zaproszono Ambroziak do mieszkania dr. Pawła Rosenberga i rozpoczęto namowy. Przyszło to tem łatwiej, że kobieta była chora i nie miała dość siły i odwagi, by oprzeć się stale powtarzanym żądaniom. Kiedy po trzeciej bytności w mieszkaniu dr. Rosenberga zaproponowano jej 50 złotych oraz ofiarowano wózek dla dziecka, Abroziakowa uległa i zgodziła się złożyć fałszywe zeznania.

Po skończonym procesie o zniesławienie, który opierał się przedewszystkiem na zeznaniach Ambroziakowej, miała ona otrzymać „dużo pieniędzy".

Na wczorajszej rozprawie oskarżona potwierdziła swe poprzednie zeznania, kompromitując Kucbergową i Rosenberga. Kucbergowa i Rosenberg starali się zrzucić z siebie odpowiedzialność, ale świadkowie potwierdzili stawiane im zarzuty. Do ostatecznego rozstrzygnięcia procesu nie doszło, gdyż część świadków nie stawiła się na rozprawę.

Pg 3209-62,76

Zmiany w uposażeniu emerytów państwowych

Jak nas informują z miarodajnego źródła, z dniem 31 b. m. wygasa upoważnienie udzielone ministrowi skarbu przez Radę ministrów, do wypłacania funkcjonarjuszom państwowym, zawodowym wojskowym i emerytom dodatku na mieszkanie. Jako ekwiwalent zniesionego dodatku, zamierzone jest wprowadzenie od 1 kwietnia rb. specjalnego 10% dodatku do podstawy wymiaru emerytury.

Specjalny 10% dodatek ma być doliczany tylko tym emerytom, którzy przeniesieni zostali w stan spoczynku przed 1 lutego 1934 r., nie ma być natomiast doliczany do pensji wdowich i sierocych. 10% dodatek obliczany będzie od pensji zasadniczej, zwiększonej o dodatek regulacyjny i dodatki specjalne dla nauczycieli, sędziów i prokuratorów, w takiej procentualnej wysokości, w jakiej pobierana jest emerytura.

Do dodatków ekonomicznych 10% dodatek nie będzie stosowany.

Samobójstwo urzędnika

Katowice. (Tel. wł.). Donoszą z Berlina: W hotelu „Grand Hotel" — zamieszkał przybyły niedawno z Sosnówca urzędnik starostwa grodzkiego Józef Szymczak. Krótko po zajęciu pokoju, rozległy się w nim strzały rewolwerowe. Kiedy służba dostała się do pokoju, ujrzała Szymczaka w krwi broczącego i konającego.

Śp. Szymczak liczył zaledwie 35 lat i pozostawił po sobie żonę z dwojgiem nieletnich dzieci. Przyczyna samobójstwa dotąd niestwierdzona.

Każdy Polak uczci swego Wódką, winem, likierem, Józefa! „Rektyfikacji Warszawskiej"

nr 5 617

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Czy reforma prawa akcyjnego jest potrzebna?

Nasz sobotni feljoton, mówiąc utartym szablonem, „odbił się szerokiem echem wśród czytelników". Sądzimy o tem na podstawie dwóch rozmów, jakie mieliśmy ze znajomymi na temat stosunków, panujących w niektórych „bajorkach akcyjnych".

Pierwszy rozmówca opowiedział nam przedziwną historję następującą: posiada on w pewnej spółce akcyjnej w Królestwie 15 proc. kapitału zakładowego. Obok niego istnieje główny akcjonarjusz, posiadający 80 procent. Resztujące 5 procent są rozproszone. Rada nadzorcza składa się z ludzi oddanych głównemu akcjonarjuszowi. Korzystając ze swych wpływów, owa „gruba ryba" kazała się obrać „delegatem rady nadzroczej", unikając w ten sposób odpowiedzialności ciążącej na prezesie rady i członkach zarządu. On sam formalnie za nic nie odpowiada, ale nic nie może się stać bez niego. Za jego czynności rada wyznaczyła mu wspaniałe apanaże, tak wysokie, że wybiera całkowity zysk spółki od pięciu lat... Życie byłoby romansem dla „grubej ryby", gdyby dwa lata temu nie była się jej (t. zn. rybie... tfu! co za alegorja!) powinęła noga. Mianowicie, z racji długów osobistych, musiał dwom bankom złożyć w zastaw swoje akcje. Ponieważ niema widoków, że ze swych długów kiedykolwiek wyjdzie, faktycznie przestał być głównym akcjonarjuszem. Mimo to, że spółki jak dawniej, tak i teraz czerpie zyski. Nasz rozmówca wdrożył postępowanie sądowe, mające na celu wyjaśnienie sytuacji.

Drugi nasz znajomy opowiedział nam swoją długą i ciernistą historję procesową na tle polityki dywidendowej spółki akcyjnej, ,w której jest zaangażowany. Żalił się przytem na długotrwałość i kosztowność przewodu sądowego.

Oto fakty z życia wzięte. Nie są one odosobnione. A wszystkie te fakty świadczą o potrzebie reformy zarówno prawa akcyjnego jak i judykatury w sprawach akcyjnych.

Co do tej ostatniej sprawy, słyszeliśmy w ubiegłym roku, że w Niemczech wysunięto projekt przekazywania sporów, wynikających na tle prawa akcyjnego, do specjalnego „sądu akcyjnego", takiego, jakim jest np. sąd kartelowy. Projektodawcy słusznie wywodzili, że do osądzania dzisiejszych posunięć „mistrzów akcyjnych" nie wystarczają kwalifikacje często prawnicze, to też zachodzi potrzeba współdziałania znawców obok sędziów zawodowych. W wielu wypadkach skomplikowanych nie wystarcza aplikowanie martwej litery prawa; trzeba orjentować się w intencjach oskarżonego itd. Również i we Włoszech oraz w Stanach Zjednoczonych dokonano gruntownych reform prawa akcyjnego. Taka reforma kiełkuje także we Francji, pod wpływem stawiskjady.

Jakie cele mają na oku współcześni reformatorzy prawa akcyjnego? Najróżniejsze: ochronę praw małego akcjonarjusza; jawność procesu narastania zysków spółki; zabezpieczenie gospodarki narodowej przed niebezpieczeństwami, jakiemi grozi anonimowość akcyj; ochrona przed wykupem przez zagranicę itd...

Wartoby przedyskutować tę sprawę na naszym gruncie. Otwieramy dyskusję nad zagadnieniem, widocznem w nagłówku. Piszcie, Szanowni czytelnicy!

Dalsza zwyżka funta

14 b. m. wystąpiła na giełdach europejskich dalsza tendencja zwyżkowa dla dewizy angielskiej. Zwyżka funta tłumaczona jest naogół uspokojeniem na rynku walutowym. Pogłoski o tem, jakoby zwyżka funta wynikała z zaniechania interwencji na baissę przez angielski fundusz walutowy o tyle nie znajduje potwierdzenia, że — według opinji sfer dobrze poinformowanych — angielski fundusz walutowy w ostatnich czasach wogóle nie interwenjował na baissę funta, która następowała rzekomo wyłącznie z powodu poważnego odpływu kapitałów amerykańskich, ulokowanych przedtem w Anglji, do Stanów Zjednoczonych. Inne dewizy są w dalszym ciągu spokojne. Na uwagę zasługuje tylko zwyżka Paryża w Warszawie.

Ulgi w likwidacji zaległości ubezpieczeniowych

Sprawa likwidacji zaległości ubezpieczeniowych weszła obecnie pod obrady ciał parlamentarnych. Projekt odnośnej ustawy nie różni się zbytnio od postanowień okólnika ministra opieki społecznej z dnia 17 listopada ub. roku, który to okólnik przeszedł już przez filtr doświadczeń życiowych.

Sytuacja dzisiejsza w tej dziedzinie jest pod jednym względem wyjątkowa: przepisy ustawy, która ma być dopiero uchwalona, obowiązują już od listopada ub. roku! Dzięki temu można zgóry ocenić, czy projekt ustawy jest zły czy dobry, oraz — co jest najciekawsze — jak wyglądać będzie realizacja ustawy w praktyce.

Jeśli chodzi o projekt, koła gospodarcze podnoszą dwa zastrzeżenia, mianowicie:

1. Projekt odnosi się do zaległości, jakie powstały przed dniem 1. 10. 1931 r. Otóż termin ten jest bardzo odległy. Od czasów października 1931 r. sporo się zmieniło i wiele firm, które dawniej nie zalegały z zapłatą składek ubezpieczeniowych, obecnie popadły w zwłokę, zresztą nie z własnej winy, lecz z racji przesilenia gospodarczego. To też słuszny jest postulat, aby ulgi przyznano również i zaległościom później powstałym, np. do terminu 31. 12. 1932 r.

2. Projekt upoważnia instytucje ubezpieczeniowe do częściowego lub całkowitego umarzania tych zaległości, których ściągnięcie mogłoby wywołać ruinę gospodarczą przedsiębiorstwa. Zaległości związków samorządowych mogą być umorzone w przypadkach ciężkiej ich sytuacji finansowej, uznanej za taką przez kompetentną władzę nadzorczą. Otóż tutaj należy z jednej strony wyrazić obawę, czy aby ubezpieczalnie będą na tyle wyrozumiałe, że wczuwać się będą należycie w sytuację płatników, z drugiej zaś strony należy podejrzewać, że samorząd (jak wiadomo, najgorszy klient ubezpieczeniowy!) korzystać będzie z możności darmowego zwalniania się od zaległości — w sposób nazbyt szczodry. Zwalnianie samorządu odbywałoby się kosztem pozostałych płatników! Stąd ostrożność byłaby tutaj na miejscu.

Najważniejszą jednak rzeczą jest ścisła definicja samego pojęcia „zaległości". Tutaj praktyka wykazała conajmniej dziwne stanowisko ministerstwa.

Zwykły śmiertelnik uważa, że gdy mowa o „zaległości per 1. 10. 1931 r.", to chodzi o składki, których termin płatności upłynął przed tym dniem, a więc o te, które na dzień 1. 10. 1931 r. obciążały saldo przedsiębiorstwa

Inaczej rozumuje m-stwo opieki społecznej, które uznaje to, co przedsiębiorca w latach 1932 i 1933 wpłacił tytułem bieżących składek, za... „wpłatę na poczet zaległości". A więc np.: miałeś w dniu 1. 10. 1931 zaległych składek 1 000 zł. a w latach 1932 i 1933 wpłaciłeś na bieżące składki 900 zł, to od zaległego tysiąca odlicza się 900 zł i stwierdza się, że twoja zaległość (korzystająca z ulgowej spłaty) wynosi 100 zł. Nadto jesteś winien wszystkie składki za lata 1932 i 1933, przyczem ich likwidacja nie korzysta z żadnych ulg.

Przy takiej interpretacji, oczywiście, nie może być mowy o żadnych „ulgach"! To też parlament, chcąc szczerze dopomóc życiu gospodarczemu, winien za zaległość uznać: saldo per 31. 12. 1932, bez potrącania od niego wpłat na składki bieżące.

W dniu dzisiejszym Stowarzyszenie Kupców Chrześcijan, najliczniejsza organizacja kupiecka w Poznaniu, uczci 10-lecie prezesury p. Władysława Majewicza, jednego z najpoważniejszych i najpopularniejszych przedstawicieli zorganizowanego kupiectwa polskiego. Pan prezes Majewicz zapisał się trwale w pamięci kupiectwa jako inicjator i niestrudzony realizator idei Domu Kupiectwa Polskiego, pomijając już inne jego liczne zasługi na polu pracy społecznej i zawodowo - organizacyjnej. Z okazji jubileuszu p. prez. Majewicza redakcja naszego pisma składa Mu serdeczne życzenia.

KRONIKA GOSPODARCZA

Uchylenie antyniemieckich zakazów przywozu

Jak wiadomo, podpisany przed tygodniem w Warszawie układ gospodarczy polsko - niemiecki, jakkolwiek podlega ratyfikacji, jednak postanowienia jego zostają prowizorycznie wprowadzone w życie już z dniem dzisiejszym. W związku z tem, w wczorajszym Dzienniku Ustaw R. P. nr. 21 pod poz. 162 ogłoszone zostało rozporządzenie rady ministrów z dnia 10 marca rb., na którego podstawie zarządza się skreślenie w rozp. r. m. z dnia 11 października r. ub. w sprawie zakazu przywozu niektórych towarów — ust. 3 § 1 wraz z załącznikiem nr. 3, dotyczącego zakazu przywozu do obszaru celnego Rzplitej Polskiej towarów pochodzących lub przychodzących z Rzeszy Niemieckiej. Rozporządzenie wchodzi w życie jutro. Jednocześnie Monitor Polski z dnia wczorajszego nr. 60, poz. 85, zamieścił rozporządzenie ministra skarbu z 10 bm. o uchyleniu rozporządzenia z dnia 11 października r. ub. w sprawie stosowania ceł maksymalnych. Na podstawie tego rozporządzenia zostaje uchylone wyżej wspomniane rozporządzenie z dnia 11 października, opublikowane w Monitorze Polskim nr. 235, poz. 256. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem dzisiejszym. Pod poz. 86 dzisiejszy Monitor Polski zamieścił okólnik min. skarbu w sprawie zakazu przywozu niektórych towarów. Z dn. 15 marca rb. przywóz towarów reglamentowanych, przychodzących z Rzeszy Niemieckiej, bądź importowanych przez porty niemieckie, odbywać się będzie na warunkach ogólnie stosowanych do wszystkich krajów.

Z KRAJU

(k) **Polsko - rumuńskie rokowania kon-** zostały polsko - rumuńskie rokowania w sprawie zawarcia nowego układu kontyngentowego. Jak wiadomo, rokowania te toczyły się już od dawna, lecz uległy chwilowej przerwie.

(k) **O przedłużenie moratorjum dla prywatnych wierzytelności hipotecznych.** Wobec tego, że w myśl ustawy z dnia 29 marca 1933 o ulgach w zakresie oprocentowania i terminów spłaty wierzytelności hipotecznych upływa z dniem 1 października r. b. termin moratorjum dla wierzytelności zabezpieczonych hipoteką umowną, oraz długów gruntowych, sfery rolnicze zabiegają już teraz o przedłużenie tego moratorjum na dalsze dwa lata, motywując to tem, że ciężkie położenie rolnictwa nie uległo poprawie. (l)

(k) **Zagrożony byt składów spożywczych.** Od 1 listopada r. b. wejdzie w życie zakaz utrzymywania mleczarni w suterenach. W tym samym terminie zaczną obowiązywać przepisy głoszące, że mleczarnie muszą składać się conajmniej z 3 izb, oraz, że składy spożywcze, sprzedające mleko, nie mogą mieścić się w suterenach i nie mogą łączyć się bezpośrednio z mieszkaniem. Ponieważ przepisy te zagrażają egzystencji setek składów spożywczych, zainteresowane organizacje m. Poznania wdrożyły ostatnio starania o nowelizację odnośnego rozporządzenia. (AZ)

Z ZAGRANICY

(z) **Sukces Targów Lipskich.** W dn. 11. b. m. została zamknięta wystawa wzorów na Targach Lipskich. Nadzieje pokładane w wystawie zostały podobno uwieńczone pomyślnym skutkiem. Zasięg przeprowadzonych tranzakcyj wzrósł przeciętnie w porównaniu z rokiem ub. o 25 do 30 proc. Najliczniejszych transakcyj dokonano w dziedzinie wyrobów włókienniczych. Wzrosły również zamówienia rynku krajowego. W dziale zabawkarskim aktywność kupców zagranicznych przejawiła się głównie w branży wyrobów szklanych i porcelanowych, w dziale małych maszyn drukarskich i w dziale fotograficznym. Charakterystycznym objawem jest, że większość transakcyj kupcy zagraniczni przeprowadzili z wystawcami zagranicznemi, co należy tłumaczyć trwającym jeszcze bojkotem produktów niemieckich. Ogólną liczbę zwiedzających statystyka ocenia na przeszło 150 tys. osób (w ub. roku 107 tys.), w tem około 16 tys. obcokrajowców. Gości z Polski zanotowano ponad 300.

W sprawie wyborów do poznańskiej Izby Rzemieślniczej

Od Związku Tow. Przemysłowych i Rzemieślniczych odbieramy następujący komunikat:

W „Monitorze Polskim" nr. 51 z dnia 3 marca 1934 r. ogłoszony został statut Izby Rzemieślniczej w Poznaniu.

Izba Rzemieślnicza w Poznaniu obejmuje obszar wojew. poznańskiego i składać się będzie z 20 radców, z których 12 będzie wybranych, a 8 zamianuje p. minister przemysłu i handlu.

Obwody wyborcze i liczba radców, oraz ich zastępców, przypadających z wyborów, są następujące:

Obwód 1: pow. czarnkowski, międzychodzki, obornicki, poznański, miasto Poznań i pow. szamotulski — 4 radców i 4 zastępców.

Obwód 2: pow. kościański, nowotomyski i wolsztyński — 1 radcę i 1 zastępcę.

Obwód 3: pow. jarociński, śremski, średzki i wrzesiński — 1 radcę i 1 zastępcę.

Obwód 4: pow. gnieźnieński, m. Gniezno, pow. inowrocławski, m. Inowrocław, pow. mogileński i żniński — 1 radcę i 1 zastępcę.

Obwód 5: pow. gostyński, kępiński, krotoszyński, leszczyński, ostrowski i rawicki — 3 radców i 3 zastępców.

Obwód 6: pow. bydgoski, m. Bydgoszcz, pow. chodzieski, szubiński, wągrówiecki i wyrzyski — 2 radców i 2 zastępców.

W związku z tem należy przewidzieć stworzenie obwodowych Komitetów wyborczych. Do obwodowych Komitetów wyborczych należeć będą delegaci, wyznaczeni do głównego Komitetu wyborczego, z terenu danego obwodu wyborczego.

Jako tymczasowe siedziby obwodowych Komitetów wyborczych wyznaczamy miasta: Poznań, Wolsztyn, Jarocin, Inowrocław, Ostrów i Bydgoszcz.

Towarzystwa w miejscach siedziby obwodowego Komitetu wyborczego prosimy o wskazanie osoby, któraby się podjęła funkcji pełnomocnika głównego Komitetu wyborczego na dany obwód wyborczy. Do obowiązku pełnomocnika należeć będzie naczelne kierownictwo akcją wyborczą w danym obwodzie.

Z tego powodu zaleca się dużą przezorność w wyborze kandydata, aby potem nie potrzeba było go ewentualnie zmieniać.

Wyznaczenie osoby pełnomocnika oczekujemy do dnia 17 marca r. b. włącznie. Równocześnie przewiduje się, że 25 proc. składek, jakie wpłyną z danego obwodu za sprzedane bloczki, przeznaczy się na potrzeby Komitetów obwodowych. Zaznaczamy, że nie wiadomo jeszcze, w jakich miastach będą się mieściły obwodowe Komisje wyborcze, a zatem, siedziby Komitetów obwodowych wyborczych mają charakter prowizoryczny, gdyż potem zostaną one przeniesione do siedzib Komisyj wyborczych.

Przemysłowi i Rzemiosłu Cześć!

(—) Ksawery Gadebusch,
wiceprezes.

Zb. Ehrenberg,
dyrektor.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Marzec
16
PIĄTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Piątek: Juljana, Abrahama pust., Cyryla i Metodego
Sobota: Patrycjusza, Gertrudy p.
Kalendarz słowiański
Piątek: Ojcosława
Sobota: Zbigniewa
Słońca: wschód 6,01 zachód 18.01
Księżyca: wschód 6.11 zachód 19.47
Długość dnia 11 godz. 39 m.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw Pozn.: Czwartek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana plus 2 st. C. Ciśnienie atmosferyczne niskie 740 mm. Pogodnie. Wiatr południowo-wschodni. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 14 st. C., najniższa plus 4 st. Cels.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 0,98 mtr.

—* **PIELGRZYMKA do RZYMU** na Zielone Święta od 17. 5. do 26. 5. pod przewodnictwem J. E. Ks. Biskupa Dr. Okoniewskiego. Cena uczestnictwa zł 385. Zapisy Wagons-Lits-Cook, Poznań, Gwarna 12.
ng 5634

— * **Kradzieże z włamaniem.** Przy ul. Grunwaldzkiej 15 w Poznaniu w piwnicach p. Romana Twardokensa, dopuszczono się systematycznych kradzieży. Jak stwierdzono, skradziono 9 tys. kg. łańcuchów wartości 5 tys. zł. — W Urzędzie Skarbowym nr. 3 na Piekarach skradziono p. Antoniemu Zanczykowskiemu z Poznania (św. Marcin 69) z kieszeni portfel z zawartością 1000 zł gotówki i 4 ćwiartek losów. Losy loterji miały numery 12 733 i 141 330.

Kronika policyjna ubiegłej nocy notuje 14 doniesień o kradzieżach i włamaniach, złożonych w wydziale śledczym policji poznańskiej. (kl)

— * **Na gościnnych występach.** Przed gmachem P. K. O. na ul. Dąbrowskiego ujęto i osadzono w areszcie policyjnym znanych złodziei kieszonkowych. Byli to przeważnie przyjezdni przestępcy. Przytrzymano 28-letniego Jerzego Zachockiego z Włocławka, 38-letniego Piotra Michnowskiego z Gdańska, 33-letnią Stanisławę Zajączkowską z Warszawy, Józefa Stachowiaka z Poznania (Chwaliszewo 22) i Stefana Tondra z Poznania (ul. Kościelna 15). (kl)

— * **Ujęty w tramwaju.)** W tramwaju ujęto notorycznego złodzieja kieszonkowego, 31-letniego Władysława Nowakowskiego z Poznania (ul. Spokojna 18). (kl)

— * **Obława policyjna.** Policja przeprowadziła obławę na terenie komisarjatu VIII, III i I. Przytrzymano ogółem 17 kobiet za przekroczenie przepisów sanitarno - policyjnych, 3 osoby za włóczęgostwo i 3 osobników podejrzanych, których po wylegitymowaniu zwolniono. (kl)

— * **Zwłoki niemowlęcia na śmietniku.** W śmietniku przy ul. Młyńskiej znaleziono zwłoki noworodka płci żeńskiej w wieku około 7 miesięcy. Trupa przewieziono do zakładu medycyny sądowej. (kl)

— * **Znowu oszuści i kombinatorzy.** Sąd okręgowy w Poznaniu w dniu 15 bm. skazał Rybarczyka Józefa na 10 miesięcy więzienia, żonę jego Katarzynę na 6 miesięcy więzienia i Szotta Wojciecha na półtora roku więzienia za sfałszowanie podpisu i treści na dokumencie notarjalnym, a Paszka Wawrzyńca, J. Tomkowiaka i Edmunda Botha za wprowadzenie w błąd Marji Czarneckiej przy kontrakcie na kupno willi w Antoninku pod Poznaniem na 1 rok więzienia, 10 mies. więzienia i 2 lata więzienia. Trzem pierwszym oskarżonym sąd zawiesił karę. Bronili adw. Fersten, Hrabyk i Hejmowski. (S)

Z POZNAŃSKIEGO

— * **GNIEZNO.** (Z sali sądowej). Sąd okręgowy na sesji wyjazdowej w Pakości rozpatrywał sprawę karną przeciwko członkom zarządu K. K. O. m. Pakości pp.: burm. Lipczyńskiemu oraz kupcom Kamińskiemu i Różnowiczowi. Akt oskarżenia zarzuca podsądnym, iż w czasie od 1930 r. do maja 1933 r. jako członkowie zarządu K. K. O. wbrew statutowi i uchwale Rady Kasy udzielali nadmiernych kredytów osobom niedającym pewności terminowej spłaty pożyczek, skutkiem czego wyrządzili Kasie szkodę w sumie 47 500 zł. Na wniosek obrony sąd uchwalił powołać dalszych świadków i z tej przyczyny nowy termin wyznaczony został na dzień 15 marca.

Sejmik Komunalnego Zw. Kredytowego

W przepełnionej sali rady miejskiej w ratuszu poznańskim rozpoczęły się dziś o godz. 11 obrady dorocznego sejmiku Komunalnego Związku Kredytowego, którym przewodniczy prezydent m. Bydgoszczy p. Leon Barciszewski jako prezes Związku. W obradach uczestniczą delegaci województw poznańskiego i pomorskiego. Z władz przybyli pp. wojewoda poznański, p. naczelnik Zakrzewski z Torunia, jako zast. woj. pomorskiego, nacz. wojewódzkiego wydz. samorządowego p. Trzciński z Poznania, dyr. Twarowski z wojewódzkiego Banku Pożyczkowego jako przedstawiciel poznańskiego starosty krajowego p. Begalego, dyrektor Zw. Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności w Warszawie Rożkowski, burmistrz Dubiel, przedstawiciel Zw. Komunalnych Kas Oszczędności województwa śląskiego, dyr. oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego w Bydgoszczy Romański i dyr. oddziału poznańskiego Państw. Banku Rolnego p. Kotiurzyński. Jako przedstawiciel prezydenta m. Poznania p. Ratajskiego uczestniczy w obradach p. radca Czasz, a jako przedstawiciel rady miejskiej pp. radni Maksymiljan Pluciński, adw. Stark oraz Cieślicki.

Po zagajeniu obrad przez przewodniczącego, oraz powołaniu na sekretarza p. dr. Jana Kuźnara wyczerpujące sprawozdanie z czynności Związku i z Komunalnego Banku Kredytowego za r. 1933 przedłożył p. dyr. Tadeusz Adamczewski.

Imieniem komisji rewizyjnej przemawiał p. burmistrz Czwojdziński ze Starogardu, wnosząc o udzielenie pokwitowania wydziałowi Związku i zarządowi Banku, oraz o zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków Banku za 1933 r., jakoteż o podział zysków w wysokości zł 518,114.

Obrady trwają. (kl.)

Mleczna woda w wodociągach poznańskich

W ostatni wtorek spotkała mieszkańców Poznania niespodzianka, gdyż zabrakło wody. Jednak nie to nas tak bardzo obchodzi, a raczej zjawisko inne, mianowicie zmętnienie wody po ponownem uruchomieniu wodociągów. Niejeden już to w życiu z pewnością widział, jednak taka powszechność występowania oraz dwudniowa prawie trwałość tego zjawiska jest rzadkością. W pierwszym momencie, szklanka, napełniona świeżą wodą, zawierała — ku przerażeniu niejednej gospodyni i zdziwieniu publiczności w kawiarniach i restauracjach „mleczną" ciecz. Po kilku chwilach woda w szklance zaczęła się od dołu przejaśniać, zmętnienie unosiło się i wkrótce płyn stał się zupełnie przezroczysty.

Skąd to „zanieczyszczenie" wody? Niewinna historja — poprostu powietrze!

Bardzo chłodna i świeża woda została wtłoczona do rur wodociągowych pod znacznem ciśnieniem (4—5 atmosfer) i gdy przeniknęła do sieci domowych uległa w nich ogrzaniu do temperatury nieco wyższej. Wskutek ogrzania rozpuszczone w chłodnej wodzie powietrze uległo przesyceniu, jednak zbyt wielkie ciśnienie nie pozwoliło mu się wydzielić; dopiero gdy wodę wypuszczono z kranu, powietrze mogło swobodnie wydzielić sie pod postacią bardzo drobnych banieczek, powodujących owe mleczne zmętnienie. Podobnie np., gdy rybi tłuszcz mocno skłócić z wodą, tak, że uzyskamy bardzo małe kuleczki tłuszczu w niej zawieszone, otrzymamy wówczas biały płyn, zwany pospolicie emulsją tranową i przypominający wyglądem ową mętną wodę, z tą tylko różnicą, że emulsja tranowa jest trwałą przez dłuższy okres czasu, podczas gdy trwałość „mlecznej" wody nie przekracza jednej minuty.

Tego rodzaju rozproszenie jednego ciała w jakimś np. płynie, nazywamy rozproszeniem koloidalnem. Więc woda mętna, którą obserwowaliśmy wczoraj i przedwczoraj, jest koloidalnem rozproszeniem powietrza w wodzie. Tego rodzaju układy gazów koloidalnych są dotąd mało znane i bliższe badania nad tem bardzo ciekawem zjawiskiem zaledwie zapoczątkowano.

W Zakładzie Chemji Nieorganicznej Uniwersytetu Poznańskiego prowadzi się od lat badania nad gazami koloidowemi. W trakcie tych badań udało się uzyskać bardzo trwałe roztwory koloidalnego powietrza w stężonym roztworze wodnym kamienia mydlanego. Roztwory te, do tego stopnia są trwałe, że dają się utrzymać nawet w ciągu dwóch dni. Ostatnio otrzymano rozproszenie powietrza w postaci tak subtelnych banieczek, że średnica ich wynosi 5 milimikronów, czyli 5 dziesięciomiljonowych części centymetra. Dodać należy, że jeden milimetr zawiera tysiąc mikronów, jeden mikron zawiera tysiąc milimikronów, to znaczy, że jeden centymetr zawiera dziesięć miljonów milimikronów. Jest rzeczą ciekawą, że takie roztwory koloidalnego powietrza, w postaci tak drobnych banieczek, nie mają już wyglądu mlecznej zawiesiny, lecz są przezroczyste jak czysta woda.

Wyniki tych prac wywołują zrozumiałe zainteresowanie wśród sfer naukowych w kraju i zagranicą, gdyż stanowią one pierwsze w tej dziedzinie dorobki naukowe. K. K.

— * **MOGILNO.** (Z zebrań.) Na ostatnio odbytem zebraniu Inwalidów Wojennych omawiano sprawę obrony członków Tow. od podatku lokalowego.

Walnemu zebraniu Polskiego Czerwonego Krzyża przewodniczył p. Mroziński z Gębic. Jak wynika ze sprawozdań, w powiecie koła P. C. K. liczą 299 starszych członków i 164 młodzieży. Bilans czynny P. C. K. wynosi 10 817,27 zł, bierny 10 718,27 zł, czyli jest dodatn.. W skład zarządu weszli pp: Stępińska — przew., Jaczyńska z Marcinkowa i Chojnacki z Mogilna — wiceprez., J. Cerkaski — sekr., C. Brodowska — skarb.

— (Zjazd prezesów i delegatów W. T. K. R.) W celu omówienia założenia kasy samopomocowej odbył się tutaj zjazd delegatów i prezesów W. T. K. R. pow. mogileńskiego. Zjazdowi przewodniczył ks. Sołtysiński z Rzadkwinia. Po referacie dr. Szyftera uchwalono założyć wspomnianą kasę.

— * **NAKŁO.** (Z rady miejskiej.) Trzecie z rzędu posiedzenie rady miejskiej zagaił p. burm. Bobowski. Rada uchwaliła zaciągnąć pożyczkę w wysokości 30 tys. zł na budowę drogi Al. Mickiewicza przy torze kolejowym Nakło — Piła. Uprzednio uchwalono już 20 tys. zł pożyczki, którą jednak dotychczas nie wykorzystano, tak że obecnie jest 50 tys. zł do dyspozycji na budowę wyżej wymienionej ulicy. Większa część tej sumy zostanie zużyta na robociznę. W dalszym ciągu na wniosek magistratu uchwalono pożyczkę 10 tys. zł, pobraną już z zakładu Ubezp. Wzajemnych w Poznaniu, na zakup samochodu strażackiego. W skład Komitetu Rozbudowy Miasta weszli pp.: Sytek (Obóz Nar.), Wika (Obóz Nar.), Roszkiewicz, Semrau, Malicki i Borzych.

— (Z sali sądowej.) Przed sądem grodzkim toczyła się rozprawa przeciwko Marjanowi Wianeckiemu i Maks. Somrowskiemu, oskarżonym o kradzież z włamaniem. Oskarżeni wykradali od dłuższego czasu z magazynu Kuchni Ludowej zapasy żywności, używając podrobionych kluczy. Sąd skazał Wianeckiego na rok więzienia, Somrowskiego na 9 miesięcy więzienia.

— * **OSTRÓW.** (Rekolekcje). Staraniem Sodalicji Panów odbędą się w Domu Katolickim trzydniowe rekolekcje dla inteligencji (panów). Początek rekolekcyj 14 bm. o godz. 8 wieczorem w kościele.

— (Ze sceny.) Znany u nas dobrze w Poznaniu Teatr Narodowy odegrał tym razem obcą komedję „Miłość wszystko przebacza". Przywykliśmy widzieć w repertuarze Teatru Narodowego rodzimą sztukę, to też mamy nadzieję, że Teatr nie sprzeniewierzy się tej zasadzie i wtedy może liczyć na jeszcze większe powodzenie.

— (Z rady miejskiej). Rada miejska odbyła swe posiedzenie, poświęcone sprawom budżetowym. Przyjęto budżety miejskich zakładów przemysłowych, wodociągów, elektrowni, rzeźni. Z inicjatywy Klubu Narodowego rada uchwaliła obniżkę ceny za gaz i wodę z 35 gr na 30 gr. Sprawa przemianowania ulicy Kolejowej nie została załatwiona. Również i obrady nad głównym budżetem miasta odłożono do następnego posiedzenia.

— * **SKOKI.** (Z życia towarzystw.) W lokalu p. Pilaczyńskiego odbyło się zebranie Tow. Przemysłowców, które zagaił prezes p. Antoni Stefaniak, poczem referował sprawę zryczałtowania podatku obrotowego na rok 1934 oraz nowe ubezpieczenia społeczne. W sprawie Ubezpieczalni Społecznej uchwalono wysłać wniosek do Ubezp. Społecznej w Wągrówcu o utworzenie w Skokach stacji kontrolnej wzgl. przyznania towarzystwu prawa przyjmowania zgłoszeń swych członków oraz wystawiania im kart do lekarza. Zebrani uchwalili urządzić 2 września rb. obchód 40-lecia istnienia Towarzystwa i wybrali komitet wykonawczy, w skład którego weszli pp.: A. Stefaniak — prezes, Szczepan Nowicki — wicepr., St. Sanicki — sekr., M. Pilaczyński — skarb, Józef Król, Z. Szwede, mg. Kulman, J. Katz, J. Michalski i W. Kamiński — członkowie. Delegatem na walny zjazd wybrano prezesa p. A. Stefaniaka. W skład komitetu do Izby Rzemieślniczej powołano pp.: L. Szalowa, J. Burzyńskiego, Ślósarczyka, S. Sanickiego i A. Stefaniaka, ponadto przedstawicieli poszczególnych zawodów.

Zebranie Kobiet Katolickich zagaiła prezeska p. Augustyniakowa, poczem przyjęto protokół z ostatniego zebrania. Wobec tego, że prezeska złożyła swój urząd, wybrano na to miejsce p. Tarkowską, a p. Augustyniakową jako wiceprezeskę. W miejsce p. Czerwińskiej powołano do komisji rew. p. Kaczmarkową. Podczas zebrania odczyt p. t. „Chrystus" wygłosiła p. Tarkowska

— (Przedstawienie.) W niedzielę, dnia 18 bm. w sali p. Glinkiewicza wystawiona zostanie sztuka religijna p. t. „Poncja, córka Piłata". Czysty zysk przeznacza się na święcone dla ubogich miasta.

— * **SZAMOTUŁY.** (Niemcy hitlerowskie.) W piątek dnia 16 marca o godz 20 w auli Gimnazjum odbędzie się w ramach Powszechnych Wykładów Uniwersytetu Poznańskiego odczyt zast. prof. U. P. dr. Marjana Z. Jedlickiego p. t.: „Niemcy hitlerowskie". Wstęp na wykład 40 gr i 20 gr.

— * **ŚREM.** (Zagadnienia rasy w Niemczech hitlerowskich.) W sobotę 17 bm. o godz. 17 w sali „Kina Nowości" doc. U. P. dr. Karol Stojanowski wygłosi w ramach Powszechnych Wykładów U P. wykład p. t.: „Zagadnienia rasy w Niemczech hitlerowskich". Wstęp 30 i 15 gr.

— * **TRZEMESZNO.** (Koncert.) W niedzielę 11 bm. w sali p Mikulskiego odbył się koncert orkiestry 69 p. p. z Gniezna pod batutą p. kapelm. chorąż. Kujawy. Na program złożyły się utwory wybitnych kompozytorów. Szkoda, że publiczność niezbyt licznie stawiła się na koncert.

— (Pożar.) W maj. Kruchowo, właśc. p. Alfred Jankowski, wybuchł pożar, który strawił oborę. Dzięki wysiłkom miejscowej straży ogniowej, z Trzemeszna i z Wylatowa, udało się uratować gorzelnię i szopę. Straty wynoszą przeszło 20 tys. zł. Przyczyny pożaru nie stwierdzono.

— * **WRZEŚNIA.** (Poświęcenie sztandaru sokolic.) Dzięki wysiłkowi zarządu i druchen „Sokół" żeński posiadać będzie własny sztandar. Na uroczystość poświęcenia przybędzie do Wrześni naczelniczka związkowa p. Zamoyska z Warszawy i przeprowadzi zarazem lustrację ćwiczących druchen z całego powiatu.

— (Z życia „Sokoła".) Podczas ostatniego zebrania zdał prezes p. W. Kaliszewski sprawozdanie z rady okręgowej, wskazując na obszerny program pracy, nakreślony przez radę, a obowiązujący gniazda okręgu wrzesińskiego i apelował gorąco do zebranych, aby na zlotach gniazda - jubilata w Inowrocławiu i zlocie okręgowym w Trzemesznie wystąpili godnie i dobrze przygotowani. Interesujący referat p. t. „Dlaczego należę do „Sokoła"" wygłosił p. Biskupski.

Z Wlkp. Izby Rolniczej

14 b. m. odbyto zebranie rady Wielkopolskiej Izby Rolniczej, — na którem uchwalono jednogłośnie budżet na rok 1934/35, zamykający się sumą 2.060.180 zł. Następnie uchwalono stopę procentową opłat na rzecz Wielkopolskiej Izby Rolniczej w wysokości tej samej, co i w ubiegłym roku budżetowym, to znaczy 2,194 proc. czystego dochodu katastralnego. Po uchwaleniu budżetu i ustaleniu wysokości stopy procentowej opła na rzecz Wielkopolskiej Izby Rolniczej, wybrano komisję produkcji zwierzęcej, komisję produkcji roślinnej, komisję oświaty rolniczej i komisję ekonomiczną.

Echa tragicznego wypadku

Chojnice, 15 marca.

Życie postrzelonego „feldwebla" Qualmanna znajduje się w niebezpieczeństwie. Lekarze stracili nadzieję utrzymania go przy życiu. Wartownika aresztowano i osadzono w więzieniu śledczyym w Grudziądzu do dyspozycji prokuratora.

Dotąd prowadzone śledztwo ujawniło — jak donosiliśmy — że ranny w stanie nietrzeźwym usiłował dostać się do koszar, przyczem czynnie atakował wartownika, który użył broni zgodnie z obowiązującemi przepisami.

Ohydne morderstwo na reemigrancie francuskim

Sąd skazał pomorskich Hałasów na 15 lat więzienia

Grudziądz, 15 marca.

Jak już o tem donosiliśmy, toczyła się w dniu 15 b. m. przed sądem okręgowym w Grudziądzu rozprawa przeciwko 30-letniej Marcie Pruszczyńskiej z Tarpna, jej mężowi Bronisławowi i jego bratu Leonowi Pruszczyńskim, oskarżonym o zamordowanie w maju r. 1931 emigranta francuskiego Józefa Sywelta w celach rabunkowych.

Przewód sądowy w zupełności potwierdził wyniki śledztwa i rzucił snop światła na upadek moralny środowiska, w którem obracali się oskarżeni. Oskarżony Leon P. miał trzy kochanki i lubił ogromnie używać, podobnie jak żona jego brata, Marta.

Podczas przewodu sądowego mordercy wzajemnie się oskarżali i obciążali, usiłując zrzucić winę na współtowarzyszy zbrodni. Początkowo planowano, aby Marta Pruszczyńska wyjechała z Syweltem na Kresy i tam dokonała rabunku, przyczem wyznaczono termin wyjazdu na dzień 5 maja 1931 r. W tym też dniu odbyła się w mieszkaniu Pruszczyńskich pożegnalna uczta, suto zakrapiana wódką.

Podczas tej uczty Pruszczyńscy dokonali rabunkowego mordu na osobie Sywelta, zabierając mu gotówkę w sumie 1.700 zł. Zwłoki zakopano tej samej nocy w piwnicy. Oskarżeni tłomaczyli się, iż Sywelt zabity został przypadkowo, podczas bójki, jaka wywiązała się między nimi w wyniku kłótni. Oskarżał prokurator Chudziński, obronę wnosili adw. Jazłowiński i Płachtowski.

W godzinach wieczornych (21) po naradzie wydał sąd wyrok, na mocy którego skazano Martę Pruszczyńską oraz Bronisława i Leona Pruszczyńskich wszystkich po 15 lat więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego oraz z pozbawieniem praw obywatelskich przez lat 10. Wyrok wydany na pomorskich Hałasów wywołał silne wrażenie.

Zarząd Sokolstwa
Uczestnicy zjazdu rady okręgowej Tow gimn. „Sokół", odbytego w Lesznie w dniu 11 marca b. r.

Kara za kradzież dokumentów

Inowrocław, 15 marca

Przed sądem okręgowym w Inowrocławiu toczyła się rozprawa przeciwko niejakiemu Józefowi Dzierzbickiemu, oskarżonemu o szpiegostwo. Dzierzbicki był doniedawna jednym z dyrektorów nieistniejącej już dziś huty szkła „Ino" w Inowrocławiu.

Rozprawa odbywała się przy drzwiach zamkniętych pod przewodnictwem sędziego Olka. Oskarżał prokurator Schönborn.

Dzierzbicki, jako zaufany członek rady nadzorczej huty „Ino" skradł dokumenty planów wojskowych i pokazywał je osobom niepowołanym. Sąd skazał go za to na 300 zł grzywny, koszta postępowania i zwrot planów urzędowi wojewódzkiemu w Poznaniu.

Ruch narodowy na Kaszubach

Chojnice, 14 marca.

W północnej części powiatu chojnickiego, t. zw. poczłuchowskiej, odbyły się zebrania organizacyjne, na których referaty wygłosił p. adwokat Sergot z Chojnic. Zebrania cieszyły się poważną frekwencją.

Nowe koła parafjalne Str. Nar. założone zostały w Borowym Młynie, Brzeźnie, Lipienicy, Zapceniu, Borzyszkowach, Swornegacach i t. d. W czasie zebrań ludność wznosiła entuzjastyczne okrzyki na cześć przywódców ruchu narodowego, wyrażając przez to przekonanie o wartości moralnej „sanacji".

Światła i cienie życia pszczelarzy

Z Barcina piszą nam:

Pszczelarstwo w naszym kraju jest gałęzią życia dziwnie upośledzoną przez kompententne czynniki.

Objaw to conajmniej dziwny, jeśli się zważy, że inne państwa od dawna już zrozumiały znaczenie i wagę pszczelnictwa dla gospodarstwa rolnego i otaczają je wielką opieką, subwencjonują propagandę pszczelarstwa, organizując kursy, wspierając specjalną literaturę i zasilając pszczelarzy ilością 5 do 10 klg cukru denaturowanego, po możliwie jak najniższej cenie do karmy wiosennej i jesiennej.

W Polsce szczególną uwagę na pszczelarstwo zwróciły... urzędy skarbowe (!)

Rok 1933 był dla pszczelarzy prawdziwie „czarnym" rokiem. Ze względu na katastrofalne warunki, w jakich znalazło się pszczelarstwo, poszczególne towarzystwa pszczelarzy zwróciły się do władz z prośbą o przyznanie im cukru skażonego na wiosenne podkarmienie. Po długich targach i obradach przyznano poszczególnym towarzystwom pewne ilości cukru. Niestety jednak, gdy zwrócono się do cukrowni po cukier, te oświadczyły, iż nie mogą go wydać, gdyż ministerstwo skarbu, wzgl. izba skarbowa nie wyznaczyły dotąd kontyngentu cukru wolnego od akcyzy przeznaczonego na ule.

Skutkiem tak obojętnego traktowania interesów pszczelnictwa, większość pszczelarzy poniosła nader poważne straty w pasiekach, tak, że jeśli w najbliższych dniach nie nastąpi przydział cukru, większość pasiek zrujnuje się całkowicie.

Zwracamy na powyższe uwagę czynnikom miarodajnym.

Za 50 złotych chciała się pozbyć męża

Sąd skazał przewrotną żonę na 2 lata więzienia

Kowalska Anna, zamieszkała w Poznaniu przy ul. Reja, nie żyła w zbyt dobrych stosunkach z małżonkiem swym Władysławem. Poznawszy w lipcu ub. r. Ildefonsa Zimnego, mieszkańca Wesołego Miasteczka, skarżyła się przed nim, a zaprosiwszy go na kawę, pokazała mu fotografję swego męża oraz omawiała sposoby, pozbawienia go życia, obiecując za skuteczne działania kwotę 50 zł i różne drobiazgi.

Po 50 zł zgłosić się miał Zimny po fakcie dokonanym i Kowalska chciała mu je wręczyć w kawałku chleba. Później jednakowoż postanowiła wysłać pieniądze na post restante pod szyfrę Z. I. 150.

Zimny, jako człowiek uczciwy, doniósł o powyższem organom bezpieczeństwa i sprawa znalazła się na wokandzie sądu okręgowego w Poznaniu.

Sąd okręgowy w dniu 15 bm., po przeprowadzeniu rozprawy, w czasie której mąż oskarżonej uchylił się od zeznań, skazał oskarżoną Annę Kowalską na 2 lata więzienia.

Biorąc pod uwagę wiek oskarżonej i dotychczasową niekaralność oraz żywiąc nadzieję, iż nie dopuści się ona podobnego czynu w przyszłości, sąd zawiesił jej wykonanie kary na lat 5.

Obrady kupców branży delikatesowej

W sali Domu Kupiectwa Polskiego przy ulicy Zwierzynieckiej odbyło się doroczne walne zebranie członków Stowarzyszenia Kupców Branży Delikatesowo-Kolonjalnej. Po zagajeniu przez p. prezesa Rotnickiego, powołano na przewodniczącego obrad p. Bolesława Wegenkego. Całoroczną działalność zobrazowali w imieniu zarządu Stowarzyszenia pp. Michał Rotnicki, jako prezes, p. Józef Wędzioch, jako sekretarz i p. Ludwik Szłapczyński, jako skarbnik. Ze sprawozdań okazuje się, że działalność Stowarzyszenia była bardzo ożywiona i w wynikach swych owocna. Tematem zebrań które nierzadko urozmaicały interesujące referaty, były sprawy ściśle branżowe i ogólno-handlowe. W dyskusji, jaka wyłoniła się nad sprawozdaniami zabierali głos prawie wszyscy obecni, co jest znakiem wielkiego zainteresowania się życiem organizacyjnym i zrozumieniem jego potrzeb. W roku sprawozdawczym liczba członków wzrosła, a na walnem zebraniu zgłoszono swe przystąpienie pięciu nowych kandydatów.

Zarząd Stowarzyszenia Kupców Branży Delikatesowo-Kolonjalnej pozostał prawie niezmieniony. Ponownie wybrano prezesem p. Michała Rotnickiego, wicepr. p. Tomasza Kujawę, sekretarzem p. Józefa Wędziocha, jego zastępcą p. Wojciecha Woźniaka i skarbnikeim p. Ludwika Szłapczyńskiego. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: Józef Glowiński, Bolesław Wegenke i Antoni Schneider. (kl)

Pogrzeb ofiary tragicznego wypadku

Bydgoszcz, 15 marca.

Odbył się tu manifestacyjny pogrzeb ś. p. Jana Skoniecznego, ucznia bydgoskiej Szkoły Podchorążych. W kondukcie, prowadzonym przez ks. płk. Szyłkiewicza wzięły udział wszystkie oddziały Podchorążówki, reprezentacje pułków bydgoskich oraz tłumne rzesze społeczeństwa.

Ś. p. Jan Skonieczny należał do rzędu zdolniejszych uczniów szkoły i cieszył się najlepszą opinją w gronie profesorskiem. To też nieoczekiwana i tragiczna jego śmierć wywołała szczery żal u wszystkich, którzy go znali.

Krytycznego dnia zdobył śp. Skonieczny drugie miejsce w turnieju szermierczym szkoły i cieszył się szczerze z tego sukcesu. Wieczorem pisał jeszcze artykuł do czasopisma szkolnego, gdy nagle zrobić mu się musiało niedobrze, bowiem otworzył okno i siadł na niem, by zaczerpnąć świeżego powietrza. Silny zawrót głowy, czy też może udar serca, spowodowały tragiczny upadek z drugiego piętra na bruk dziedzińca. Gdy koledzy spostrzegli nieobecność śp Skoniecznego, zbiegli na dziedziniec, lecz zastali już zimne zwłoki. Ofiara tragicznego wypadku miała strzaskaną czaszkę i złamany kręgosłup.

Rodzina ś. p. Skoniecznego mieszka na wsi w okolicy Wąbrzeźna.

Trumnę ze zwłokami zmarłego pochowano na oddziale wojskowym nowego cmentarza farnego.

METROPOLIS

Od piątku, 16 marca

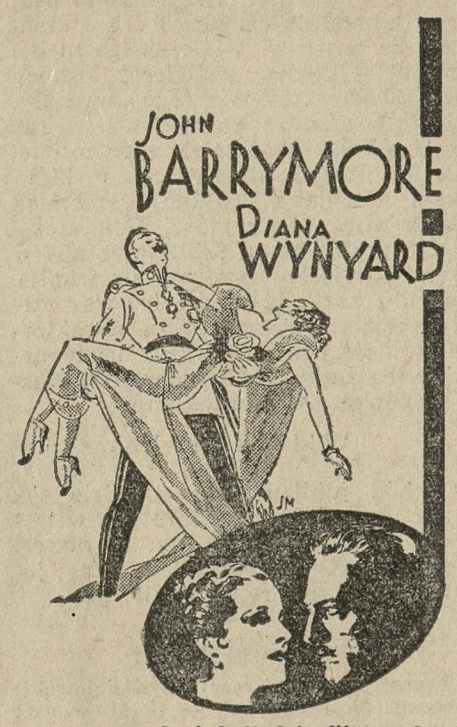

w przecudnej balladzie filmowej
o miłości
nad pięknym modrym Dunajem

RENDEZ-VOUS W WIEDNIU

ng 5624

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: A. H. z podziękowaniem za otrzymane łaski 2 zł; — J. Tabakowie, R. Łazarski z podziękowaniem N. S. J. oraz Najśw. Pannie za otrzymane łaski z prośbą o dalsze, 5 zł; — razem z poprzednio pokwitowanemi 119 zł.

Na chleb św. Antoniego: A. H. z podziękowaniem za otrzymane łaski 2 zł; — razem z poprzednio pokwitow. 31 zł.

Wyrodny ojczym

W dniu wczorajszym toczyła się w sądzie grodzkim rozprawa karna, skierowana przeciwko 17-letniemu Kazimierzowi Ograbowiczowi, oskarżonemu o systematyczne okradanie swego ojczyma.

Przewód sądowy rzucił nader jaskrawe światło na gehennę cierpień młodego chłopca, znoszącego ustawiczne prześladowania ze strony wyrodnego rodzica, i cierpiącego niewypowiedziane duszne katusze na widok znęcania się ojczyma nad matką.

Postępowanie sądowe przedstawiło nieprzerwany łańcuch mąk młodego chłopca od chwili, w której matka jego wyszła ponownie zamąż za niejakiego Nikodema Nowaka. Ojczym występował często czynnie wobec matki, bijąc ją dotkliwie, co zmusiło wrażliwego młodzieńca do opuszczenia domu rodzicielskiego.

W poniewierce o głodzie i chłodzie często służyła mu pomocą kochająca matka, która wspomagała go często w ten sposób, iż dawała mu bieliznę i stare ubrania po zmarłym mężu, aby je sprzedał.

Sąd po przeprowadzeniu rozprawy pod przewodnictwem sędziego Relskiego uwolnił oskarżonego i tow. od kary i zarzutu popełnionej kradzieży, skierowując równocześnie sprawę do sądu opiekuńczego, który zajmie się straszną dolą młodego człowieka i jego wyrodnym ojczymem.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

TRZYDZIEŚCI LAT W TEATRZE

(Na marginesie sobotniego jubileuszu dyr. Maksymiljana Piotrowskiego w teatrze Polskim.)

Jedną z sytuacyj, których sobie wyobrazić nie potrafię, jest nasz teatr Polski bez Maksymiljana Piotrowskiego, sobotniego jubilata. Nawet i wtedy, gdy się nam na rok sprzeniewierzył, wszedłszy do kancelarji, zawsze widziałem go na miejscu sekretarskiem, przy telefonie, z ołówkiem w ręku i z niewzruszonym spokojem na obliczu. Przyczyna prosta. Przez piętnaście lat tak się z jego obecnością zżyłem, że oko powtarzało mi ją automatycznie. Bo to już piętnaście lat minęło, jak przybył do Poznania, by drugą połowę scenicznego trzydziestolecia spędzić na jednem miejscu, w przeciwieństwie do pierwszej, która była ciągłą wędrówką.

Skończywszy z odznaczeniem warszawską Szkołę dramatyczną przy Towarzystwie Muzycznem (t. z. klasę dykcji i deklamacji, instytucję nieodżałowaną i niezastąpioną do dziś dnia) zaciągnął się mianowicie Piotrowski do trupy Bolesławskiego. Poszedł „na wander", jak mawiali czeladnicy za dobrych czasów rzemiosła. Był zaś Bolesławski wybornym aktorem i reżyserem, z dyrekcją także dawał sobie świetnie rady, było na co patrzeć i przy kim się uczyć. A że wypuścił się z objazdem po Królestwie i zwłaszcza po Rosji, przeto nasz jubilat poznał Petersburg, Moskwę, Odessę, Charków, Rygę, Wilno, Kijów (gdzie potem kierował przez dwa lata teatrem z ramienia kijowskiej spółki teatralnej), także Ekaterynosław i wogóle wszystkie większe ośrodki rosyjskie, w których istniały skupienia polskie. Wreszcie ustalił się na parę lat w Łodzi, jako sekretarz i aktor. To był jego ostatni przed Poznaniem etap.

Wspomniałem o niewzruszonym spokoju, jaki łączy się dla mnie z telefoniczno-ołówkową wizją naszego jubilata. Bo teatr, który, podobnie jak redakcja, jest awanturą w permanencji, musi mieć w swym organiźmie chociaż jeden ośrodek stały. Zabezpieczony przed burzami w szklance wody, będący jakby pasem neutralnym w tej walce wszystkich przeciw wszystkim, jaka za kulisami się odgrywa. Ośrodkiem tym jest sekretarjat. A przynajmniej być powinien. Wiadomo, że „styl — to człowiek", ale nie wszystkim wiadomo, że „spokój — to sekretarz". Biada teatrowi, w którym sekretarz także ma nerwy! Zygmunta Nowakowskiego „Start Edmunda Sulimy" uważam za najświetniejsze chyba studjum psychologji teatralnej, jakie zostało kiedykolwiek ujęte w formę opowiadania, mam jednak trochę żalu o to, że autor jakby nawiasowo potraktował pacyfikacyjno - koncyljacyjno - dyplomatyczną rolę sekretarza teatru. Kapitalna ta opowieść ma za tło teatr krakowski. Czyżby za czasów, w których wystartował Edmund Sulima, zaginęła już była tradycja śp. Wójcickiego, słynnego ongi „Wójcia", sekretarza na miarę legendy, żyjącej jeszcze we wspomnieniu jego (coprawda coraz nieliczniejszych) współcześników?

Otóż gdy mowa o długoletniej działalności dyr. Piotrowskiego w teatrze Polskim, „Wójcio" staje mi zawsze w myśli. Nie ukrywam, że to wielki komplement. Prawdziwy sekretarz jest dla teatru istnym aniołem opiekuńczym. Pod jego bielusieńkie skrzydła chowa się cała instytucja przed grożącemi jej zewsząd demonami. Sekretarz wie o wszystkiem i o wszystkiem pamięta. O meblach na popołudniówkę i o wczorajszych przejściach sercowych pierwszej bohaterki, które mogą spowodować niespodziewane zastępstwo w roli. Oczywiście „z powodu nagłego zapadnięcia na zdrowiu", jak potem czyta się w komunikacie. Pamięta o telefonie do straży pożarnej i o zadatku dla autora premjery. A już szczególnie pamięta o kasie. Trzyma ją pod najczulszem spojrzeniem. Ile było wczoraj? Ile może być dzisiaj? Czy premjera „chyciła" czy „leży"?

Nie miejmy go za materjalistę! Sztuka jest ideałem, lecz gaża jest rzeczywistością, tantjema autorska także, i rachunki dostawców, i gaz i światło i woda.... Najsłynniejsze aforyzmy „Wójcia" zrodziły się w kasie, a do dziś dnia mają dźwięk i wagę szlachetnego brozu. Chyba Wisła przestanie płynąć i akonto przestanie być akontem, nim utraci swoją wartość taka złota myśl, jak np.: „Dzień między dwoma świętami jest także świętem". Albo nieśmiertelna odpowiedź na gratulacje nieświadomego cywila, że teatr jest dobrze zapełniony: „Nam nie idzie o to, aby było pełno w teatrze, lecz aby było pełno w kasie".

Odpowiedź, przy której palce sekretarza bawią się od niechcenia wiązką „karteczek" na gratisowe krzesła.

Dlaczego o tem mówię? Bo nasz jubilat, który dźwiga teraz dyrekcję teatru Polskiego wespół z Robertem Boelkem, posiada jedną wielką szansę w tej nowej dla siebie, a dzisiaj niezbyt ponętnej sytuacji. Ma znakomitego sekretarza. Człowiek ten zna teatr w kierunku pionowym od sznurowni do piwnic, i zna go na poziomo od kulis do kasy. Wie, kiedy trzeba pokazać twardą rękę i kiedy patrzeć przez palce. Przejrzał nawskroś aktora, zna psychologję garderobianej i ma bystry wgląd w nastroje publiczności. Jednem słowem, posiadł wszelkie arkany wiedzy tajemnej, jest prawą ręką dyrekcji, zachowuje się względem niej lojalnie, życzliwie i serdecznie, a tak będzie zawsze, bo ten sekretarz generalny, to sam dyrektor Piotrowski we własnej osobie. Jest to jeszcze jeden dowód, że pierwszą umiejętnością człowieka rządu, jest dobrać sobie współpracowników.

Trzydziesty rok pracy naszego jubilata jest zarazem pierwszym jego dyrekcji. Widzimy, że długo się przygotowywał, nim zasiadł do gry. Bo przedsiębiorstwo teatralne było zawsze rodzajem pokera, a dzisiaj jest nim bardziej, niż kiedykolwiek. Przy każdej premjerze do ostatka nikt nie wie, czy jego karty wygrają, czy są złe. Otóż hazard to hazard, wiadomo, ale grać można różnie. Jeden umie, drugi nie umie, jednemu karta idzie, drugiego omija jak zapowietrzonego. Nasz jubilat nie jest zdaje się pozbawiony szczęścia (na psa urok!), ale jest jeszcze inna drobnostka.

W teatralnych rozgrywkach zawsze pojawiał się obok graczy uczciwych typ poprawiacza fortuny, typ zwłaszcza w dzisiejszem przesileniu teatralnem osobliwie dobrze się czujący i z apetytem na teatrze żerujący. Historyk teatru będzie musiał kiedyś poświęcić osobne słowa szkodom, jakie z tego wynikły. Otóż stwierdźmy z przyjemnością, że w teatrze Polskim toczy się gra uczciwa. Taka jak toczyła się zawsze i która zyskała mu, jako instytucji, szacunek społeczeństwa. Fair play. Tem szczerzej życzmy naszemu jubilatowi, aby w zaczętej partyjce dobrze mu się wiodło. Niech mu karta idzie, niech coraz szerzej zakreśla i ziszcza swoje dyrektorskie ambicje i niech doczeka następnego jubileuszu na tej szanownej i ważnej placówce. Ad multos annos!

Witold Noskowski.

* * *

Obchód jubileuszowy odbędzie się, jak już donosiliśmy parokrotnie, w teatrze Polskim w sobotę, dn. 17 marca. Odegraną będzie „Zemsta", w której jubilat wykona rolę rejenta Milczka.

Pisma nadesłane

„Tęcza". Nr. 3. Treść: J. Kisielewski: „Karczma na rozdrożu". — B. Mulewski: „Pisarz wraca do Boga". — W. Głowacki: „Posiew niezgody". — J. Miciński: „Wspomnienia o Tadeuszu Micińskim". — J Moszyński: „Kraj ostatecznego zachodu". — J. Mąkolska: „Po drugiej stronie". — J. Marlicz: „Dzień powszedni". — Z. Latoszewski: „Skrzypce stare i nowe". — G. Morcinek: „Ptaki na grobie". — Ks. Żarnowiecki: „Pięciokrotny kanclerz Austrji". — M. S.: „Zaczątki muzeum przy Uniwersytecie Lubelskim". — A. Jean: „Bandyta". — Wiedza i życie. — Przegląd spraw miesiąca. — Rozrywki umysłowe. — Adres Red. Poznań, Al. Marcinkowskiego 22.

„Przyjaciel Szkoły". Nr. 5. Treść: Dr. F. Kulański: „Plan pracy dydaktycznej kierownika szkoły". — Dr. Cz. Skopowski: „Harcerstwo". — Dr. A. Klęsk: „Leczenie po szkołach". — Powszechne Wykłady Uniwersyteckie. — J. Kaden-Bandrowski: „Miłość czystością mowy". — A. Passendorfer: „Pozwólcie, Panowie, młodzieży szkolnej tak mówić i pisać, jak piszą najwybitniejsi, współcześni mistrze „słowa". — T. Szewc: „Metoda tablic papierowych w nauczaniu ortografji". — J. Sokołowski: „W sprawie elementarza i książki do czytania w klasie I i II szkoły „powszechnej". — Dr. St. Frycz: „Czytanki językoznawcze Wasserziehera". — Wycinki. — Nowe książki. — Adr. Red. Poznań, ul. Wielka 18.

ŻYCIE KULTURALNE

PLASTYKA W ŚWIĄTYNI — I JEJ DZISIEJSZE U NAS POŁOŻENIE

Katolickie wydawnictwo „Verbum" w Warszawie, przy którem skupia się poważna praca na terenie kultury, zajęło się ostatnio rolą sztuk plastycznych w kościele. Wydało na początek katalog rzeźb religijnych rzeźbiarki Zofji Trzcińskiej-Kamińskiej.

Jest to wytworny zeszyt z reprodukcjami rzeźb, wydany z „imprimatur" Kurji Metropolitalnej Warszawskiej, a mieszczący na wstępie błogosławieństwo, przesłane artystce przez J. Em. Prymasa Polski, ks. arcybiskupa Hlonda, kilka zaszczytnych słów uznania, jakie skreślił dyrektor generalny pomników, muzeów i galeryj papieskich Bartolomeo Nogara w Rzymie, dalej podobne słowa, pochodzące od redaktora „La Vie intellectuelle" ks. Stefana Lajeuni z Juvisy, wreszcie wstęp krytyczny, napisany przez ks. Pawła Stygera, profesora archeologji chrześcijańskiej na Uniwersytecie Warszawskim.

Niejednokrotnie zajmowaliśmy się w Dziale Kultury i Sztuki zadaniami, jakie czekają naszą plastykę w zakresie sztuki religijnej. Ostatnio dostarczyła nam okazji wystawa obrazków świętych w Muzeum Wielkopolskiem. W następnym Dziale zabierze głos o tej ważnej kwestji dr. Lech Niemojewski, nasz stały warszawski współpracownik, biorąc asumpt właśnie z rzeźb p. Trzcińskiej-Kamieńskiej, których katalog opisaliśmy wyżej.

Na pełne treści, a barwne, jak zawsze, wywody dr. Lecha Niemojewskiego zwracamy uwagę naszych czytelników.

NAUKA

Instytut Śląski. Z Katowic donoszą nam (ad): Informowałem w swoim czasie o założeniu w Katowicach Instytutu Śląskiego, który zakreśla sobie cele podobne, jak Instytut Bałtycki w Toruniu. Idzie o badanie zagadnień śląskich z naukowego stanowiska, a z drugiej strony o szerzenie wiedzy o Śląsku. Obecnie odbyło się pierwsze walne zgromadzenie członków Instytutu, na którem wybrano zarząd. Weszli do niego: min. Kwiatkowski, kurator Kupczyński, ks. Emil Szramek, Stanisław Kudlicki, Aleksander Szczepiński, Tadeusz Dobrowolski, Stanisław Ligoń i Jan Przybyła. Przewodniczył obradom rektor dr. Stanisław Kutrzeba, generalny sekretarz polskiej Akademji Umiejętności.

Z Lwowskiego Tow. Naukowego. Wydział Filologiczny odbył posiedzenie, na którem prof. R. Ganszyniec przedstawił pracę p. t. „Hymny Dantyszka".

Z Tow. Przyrodników im. Kopernika. Oddział katowicki odbył posiedzenie naukowe wespół z działem przyrodniczym Muzeum Śląskiego. Dr. Aniela Kozłowska wygłosiła odczyt na temat „Szata roślinna województwa Śląskiego" (ad).

TEATR

Co grają w Wilnie? Po Rostworowskiego „U mety" wznowił teatr na Pohulance „Pana Geldhaba".

„Kaligula" w Katowicach. Donoszą nam z Katowic (ad): Teatr nasz wystawił arcydzieło K. H. Rostworowskiego „Caius Caesar Caligula". Publiczność wypełniła salę do ostatniego miejsca.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Sztuka Polska w Moskwie. W ostatnim zeszycie „Sztuk Pięknych" znajdujemy pokłosie wystawy sztuki polskiej, którą Tow. Szerzenia Sztuki P. wśród Obcych zorganizowało w Moskwie, w październiku ub. roku. Są to wycinki z różnych pism sowieckich, przynoszące recenzje z tej wystawy. Recenzje podpisane przez wybitnych krytyków rosyjskich są naogół bardzo dla wystawy pochlebne i na jej podstawie urabiają ogólny na sztukę polską pogląd. Wycinki poprzedził wstępem dr. M. Treter. Wysuwa w niej z głosów prasy zagranicznej wskazówki dla organizowania wystaw polskich na obcym gruncie. Stwierdza, że obcego widza interesuje ogólny charakter, zespół, całokształt wystawy, a nie to lub owe nazwisko, czy też ilość nazwisk na wystawie reprezentowanych. To też nie są słuszne wyrażane często przy takich okazjach niezadowolenie i protesty, że to lub inne nazwisko, czy też reprezentanci jakiegoś miasta zostali pominięci. W zeszycie „Sztuk" znajdujemy też kilka fotografij z omawianej wystawy. (tk)

OCHRONA PRZYRODY

„O przyszłość Tatr". Wobec znanej a niesłusznej kampanji „Il. Kurjera Codz." przeciw Parkowi Narodowemu w Tatrach Zarząd Główny Ligi Ochrony Przyrody w Warszawie wydał odezwę p. t.: „O przyszłość Tatr", która wyjaśnia stan rzeczy i prostuje fałsze rozsiewane przez „I. K. C." Przypominamy zwłaszcza t. zw. „protokóły krakowskie" konferencji uczonych polskich i czechosłowackich, odbytej po załatwieniu sporu o Jaworzynę. Protokóły te, jedyny oficjalny dokument o znaczeniu międzynarodowem, wyrażają na naczelnem miejscu życzenie, by Park Narodowy stał się „miejscem przyciągającem ruch turystyczny obu państw i cudzoziemski osobliwością i pięknem górskiej, pierwotnej niczem nie niszczonej przyrody". „Idea Parku Narodowego wychodzi z zasady, że nie będzie czyniona żadna krzywda gospodarcza ludności miejscowej". Eksperci domagają się też: „ulepszenia i podniesienia stanu gospodarczego zaniedbanych i zniszczonych dzisiaj pastwisk i utworzenia nowych hal w niższej strefie leśnej"... Tymczasem „I. K. C." alarmuje opinję opowiadaniem o „zamknięciu Tatr", o krzywdzie ludności góralskiej itd. (wo)

MUZYKA

Nowy Respighi. Z Rzymu donoszą nam (rm): Po kilku powtórkach nowej opery Respighiego „Fiamma" można już wróżyć jej powodzenie, jeżeli nie triumfalne, to niebłahe. Libretto Klaudjusza Guastalla rozgrywa się w Ravennie w okresie bizantyńskim, jest efektowne i ma mnóstwo podźwięków d'annunziowskich. Respighi starał się o wyrazistą linję melodyjną, wyrazistszą niż w „Dzwonie zatopionym", lecz najmocniejsze wrażenie wywierają części orkiestralne o barwnym kolorycie i dużej komplikacji polifonicznej. Inwencja melodyjna często opiera się o... wspomnienia innych oper, włoskich i obcych. Szczególnie wpada w oko (raczej trzebaby powiedzieć: w ucho) pokrewieństwo z „Borysem Godunowem". Teatro Reale obsadził „Fiammę" wybornymi śpiewakami, jak tenor Minghelli, sopranistka Cobelli, mezzosopranistka Buades, basista Prodi, baryton Tagliabue i inni, których nazwiska nie będą obce radjoamatorom, słuchającym w Polsce transmisyj z Rzymu i z Medjolanu. Dyrygował sam Respighi.

Muzyka w Katowicach. Donoszą nam z Katowic (ad): Nowozaangażowany profesor naszego Konserwatorjum, Aleksander Brachocki, wykonał recital fortepianowy. Na programie znalazły się etiudy symfoniczne Schumanna, sonata Es-dur Beethovena, sonata A-dur Mozarta i mazurek c-moll Chopina. Prof Brachocki, który pracował przedtem w Ameryce, jest uczniem Paderewskiego.

RUCH REGJONALISTYCZNY

Mowa polska w Gdańsku rozbrzmiewała z kazalnicy w początkach ubiegłego wieku. Wygłaszał wówczas kazania polskie w kościele św. Trójcy w Gdańsku pastor Krzysztof Celestyn Mrongowjusz, entuzjasta języka polskiego, o którym mawiał że „działa jak najpiękniejsza muzyka na uczucie lub serce człowieka". Dobrze się stało, że ku jego czci wydało Towarzystwo Przyjaciół Nauki i Sztuki w Gdańsku piękną księgę pamiątkową. Obszerny życiorys Mrongowjusza napisał dr. Pniewski, uzupełniając go korespondencją i bibljografją. Kilku innych uczonych omówiło działalność Mrongowjusza na polu teologji i gramatyki. Sporo miejsca poświęcił dr. Wojtkowski drugiemu krzewicielowi polskości w naszych prowincjach nadbałtyckich, a mianowicie pastrowi z Ostrody Gustawowi Gizewjuszowi. Wybornie skonstruowany życiorys uzupełnił dr. Wojtkowski listami, jakie pisywał Gizewjusz do Józefa Łukaszewicza, Andrzeja Niegolewskiego i Edwarda Raczyńskiego. Szkic o staraniach polskich bernardynów o odzyskanie konwentu-gimnazjum w Gdańsku, oraz bibljografja polskich druków gdańskich za lata 1800—1918 zamyka ten tom, wydany przez żywotne a pożyteczne polskie towarzystwo naukowe w Gdańsku. (J. St.)

Książki nadesłane

Adam Bielecki: „Akwarjum ulic". Kraków, 1934. Gebethner i Wolff.

Dr. Bronisław Feller: „Kodeks kolejowy. Pragmatyka kolejowa, obowiązująca od 1 lutego 1934". Ze skorowidzem. Wydanie IV. Kraków 1934.

Kaźmiera Berkanówna: „O co chodzi? Kobieta w dobie kryzysu". Poznań 1934. Skł. gł. u Autorki.

Stanisław Płonka - Fiszer: „Groźba". Poznań. Nakł. Księgarni A. Cybulskiego.

„Motoryzacja Polski w świetle opinji publicznej". Warszawa 1934. Nakł. Koła Kupców i Przemysłowców Samochodowych.

Juljan Green: „Adrjanna Mesurat". Warszawa 1934. Powsz. S-ka Wyd. „Płomień".

H. Z. Smith: „Pasierbice wojny" Warszawa 1934. Powsz. S-ka Wyd. „Płomień".

W. B. Maxwell: „Oto mój mąż". Warszawa 1933. Powszechna Spółka Wydawnicza „Płomień".

Pokrewieństwo zwierząt i roślin

Nowoczesne badania naukowe coraz wyraźniej wykazują podobieństwo, jakie zachodzi między światem roślinnym i zwierzęcym.

Już w samem pożywieniu podobieństwo występuje bardzo wyraźnie. Roślina wprawdzie nie przyjmuje, jak zwierzę, bezpośrednio białka, węglowodanów, cukru i mączki, lecz absorbuje, jak wiadomo, przez zielony barwnik liści, przy współudziale światła węglik z powietrza i wytwarza z niego to same pożywienie, jakie potrzebne jest zwierzęciu. Na szczególną uwagę zasługuje jeszcze okoliczność, że trawienie odbywa się u rośliny tak samo jak u zwierzęcia zapomocą enzymów pewnych składników śliny, soków żołądkowych itp.

Oddychanie rośliny ma ten sam cel, co u zwierząt. Tak samo posiadają rośliny podobne jak zwierzęta hormony, czyli gruczoły wewnętrzne ,wydzielające ważne dla funkcyj organizmu substancje. W dalszym ciągu badań stwierdzono u roślin inne jeszcze zdumiewające procesy życiowe, wykazujące podobieństwo życia zwierzęcego i roślinnego, jak mnożenie się, dziedziczność, tak iż anatomja, biologja i fizjologja roślin stały się samodzielnemi gałęziami nauki.

Największym sukcesem stała się jednakże higjena roślin. Przekonano się, że uszkodzenie, ułomności i choroby roślin leczyć można na zasadach poszczególnego lecznictwa. Jako przyczyny tych zachorzeń uznano nieodpowiednią glebę, złe powietrze, brak słońca, niedostateczne odżywianie i pielęgnowanie. Niektóre choroby wewnętrzne roślin leczy się zapomocą kuracji kąpielowych przy temperaturze do 50 stopni. Stosuje się nawet trucizny do niszczenia złośliwych zarodków. Chore drzewa uzdrawia się, jak wiadomo, zapomocą operacyj.

Świeżo prof. Tobler wykazał, że rośliny uchronić można przed bakterjami w podobny sposób jak zwierzęta zapomocą zastrzyków serum. U orchidei, begonji i grusz próby te uwieńczone zostały pomyślnym skutkiem. Uzasadnione jest tem samem przypuszczenie, że epidemje roślinne będzie można w ten sam sposób zwalczyć jak u zwierząt.

Badania nad życiem roślin doprowadziły do sensacyjnego odkrycia, mającego nowe światło rzucić na powstanie życia wogóle. Już sławny chemik Berzelius wypowiedział przypuszczenie, że czerwony barwnik krwi wykazuje pewne podobieństwo z barwnikiem zielonym roślin. Świeżo odkryto, że formuły chemiczne obu tych substancyj są zupełnie podobne. Tem samem uzyskano jeden dowód więcej na twierdzenie, że wszelkie życie na ziemi jest jednego pochodzenia. W i P

Usta, które proszą o pocałunek...

Ten olśniewający rząd zębów jak perły wprawia w zachwyt każdego mężczyznę. Jeszcze dziś prosimy użyć pasty Colgate, gdyż ta pasta spełnia całkowicie swoje zadanie. Nietylko poleruje i nadaje blask powierzchni zębów, ale oczyszczone są także miejsca, gdzie nie dociera szczoteczka do zębów. Poza tym pasta Colgate ma zaletę wyjątkowo miłego smaku i pozostawia stale świeży i czysty oddech.

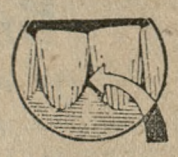

Nieczysty oddech jest zazwyczaj skutkiem pozostałych między zębami resztek jedzenia. Colgate radykalnie temu zapobiega.

Colgate Palmolive Sp. z o. o. Wyrób polski

Zł. 2.– i Zł. 1.–

Wymawiać: Kolget

ng 5 616

Niedziela dla dzieci

Prosimy pamiętać, że w niedzielę po poł. o godz. 16 wszystkie grzeczne dzieci pragną udać się do IKS'u, pl. Wolności 14a, by usłyszeć nowe bajki Wujka Czesia i wesołe przygody Wujka Zygmunta z siostrzyczką Zosią, oraz by usłyszeć zabawną muzykę i zobaczyć prześliczny taniec Misia z Lalą, oraz uradować się innemi miłemi niespodziankami — za jedne 50 gr od osoby.

Na skrzydłach szybkości

Rekord szybkości został osiągnięty: piloci amerykańscy osiągnęli 490 km. na płatowcu pasażerskim. Tak więc marzenie poczciwego bohatera powieści Jules Verne'a, Phileasa Fogga, o dokonaniu podróży naokoło ziemi w ciągu 80 dni, jest dzisiaj czemś podobnem do podróży w dyliżansie pocztowym z przed stu lat. Dzisiaj możemy, posługując się nowoczesnym ultraszybkim płatowcem, oblecieć ziemię naokoło, wzdłuż linji równika, w ciągu 4 dni! To znaczy, iż 40 000 kilometrów przelecimy w 4 doby!

Czy wzrost dalszy szybkości może się odbywać bez przeszkód? Napewno nie, aczkolwiek faktem jest, iż dzisiejsza szybkość maksymalna będzie jeszcze prześcignięta. Większe szybkości osięgają dzisiaj tylko pociski. Dla kuli karabinowej np. szybkość początkowa 800 mtr. na sekundę jest szybkością normalną. Gdyby pocisk taki mógł utrzymać swoją szybkość początkową bez zmiany w dalszym swym biegu, obleciałby w tym wypadku ziemię naokoło w ciągu 17 tylko godzin! Natomiast pociski armatnie, które bieg swój uskuteczniają częściowo w stratosferze, nie tracą wcale ze swej szybkości początkowej, sięgającej 1600 mtr. na sekundę, czyli, że mogłyby one oblecieć ziemię w ciągu 8½ godzin. Wynalazcy i eksperymentatorzy rakiety powietrznej, prof. Goddard i prof. Oberth sądzą, iż przy ulepszeniu ich pocisku, będzie on mógł rozwijać szybkość do 12 klm. na sekundę. Gdyby szybkość ta była kiedykolwiek osiągnięta, a podróż we wnętrzu rakiety możliwa dla człowieka, przelot przez ocean Atlantycki, z Europy do Ameryki, trwałby — 6 minut dosłownie. Zaś podróż naokoło ziemi nie zajęłaby więcej niż godzinę. Narazie są to — oczywiście — projekty fantastyczne, znajdujące się w dziedzinie marzeń. Czy możliwe? — o tem zadecyduje przyszłość.

W każdym razie przekonaliśmy się już dzisiaj, że marzenia Verne'a stały się rzeczywistością, ba, nawet prześcignięta.

Wszystkie rodzaje szybkości, o których mówiliśmy wyżej, są jednak niczem wobec szybkości, z jaką glob nasz, na którym żyjemy, obiega przestrzeń naokoło słońca. Szybkość ta wynosi 30 kilometrów na sekundę. Ale i ta szybkość naszej ziemi jest niczem w porównaniu z szybkością, którą rozwijają inne gwiazdy. W gwiazdozbiorach naszej drogi mlecznej znajdują się „szybkobiegacze" kosmiczni, którzy podróżują w bezmiarach z szybkością od 400 do 500 klm. na sekundę.

Rekordomanja nie jest więc tylko wymysłem i przywilejem ludzi, ale panuje także nagminnie w świecie nieskończenie wielkich ciał niebieskich. Or.

SPORT

Lekka atletyka

Rekord Kusocińskiego na 3000 m, 8:18.8, który daremnie próbowali parokrotnie pobić Finnowie będzie wreszcie zatwierdzony, bowiem przewodniczący międzynarodowej komisji rekordów Stankowits przedstawi go na najbliższem posiedzeniu decydującego w tych sprawach ciała. Równocześnie przestanie być rekordzistą świata w kuli Heljasz (16.05), ze względu na uznanie wyniku Doudy 16.20, uzyskanego na meczu Polska Czechosłowacja w 1932 r. Inne ważniejsze rekordy są następujące: 100 m i 200 m: Metcalfe (U. S. A.) 10.3 i 20.6; 1500 m: Beccali (Wł) 3:49; 110 m pł.: Beard, Keller i Morris (wszyscy USA) 14.4; skok w wyż: 2.04; tyczka: Graber (USA) 4.37; oszczep: Järvinnen (Fin) 76.10.

Nowosielski, znany nasz biegacz przez płotki, otrzymał zwolnienie ze swego macierzystego klubu, „Cracovii" i zasilił szeregi K. S. „Pogoni" w Katowicach. (PAT)

Pięściarstwo

Ciekawe zawody. W niedzielę o godz. 18.30 odbędą się w hali ośrodka w Poznaniu (wejście z ul. Bukowskiej przez korty tennisowe) ciekawe zawody między drużynami „Warty" i „Sokoła". W spotkaniu przewinie się przez ring 11 poniższych par: papierowa: Gielnik (W) i Gorączniak (S); musza: Rohde (W) i Janowczyk (S), Wojtaszek (W) i Świątek (W), Sobkowiak (W) i Pela (S); kogucia: Frankowski (W) i Zwierzchowski (S); piórkowa: Sipiński II (W) i Woźniak (S); lekka: Wolniakowski (W) i Giel (S); półśrednia: Forlański II (W) i Grzechowiak (S), Wyżykiewicz (W) i Dykczak (S), Anioła (W) i Misiurewicz (S); półciężka: Szymura (W) i Pokrzywnicki (Sokół). Całość programu zapowiada się b. ciekawie. (kom)

Piłka nożna

„Sparta" i „KPW". Zawody towarzyskie odbędą się w niedzielę o godz. 11.30 na boisku „Sparty". (kom)

Piłkarski mistrz Polski „Ruch", otrzymał telegraficzne zaproszenie na zawody do Pragi i walczyć będzie 1 i 2 kwietnia b. r. z drużyną „Deutscher Fussballklub". (PAT)

Zarząd P. Z. P. N. uchwalił wypłacić lidze po zł 200 za każdy mecz międzypaństwowy na rzecz ubezpieczenia graczy ligowych. (PAT)

Pływanie

W Siemianowicach odbyły się ogólnopolskie zawody, w których startował Stanek z „Unji" poznańskiej, zajmując trzecie miejsce w czasie 1:28.2 na 100 m kl. za Widerą 1:22 i Lichotą 1:24.1. (wz)

Tennis

W sezonie bieżącym odbędą się ważniejsze spotkania: od 8 do 10 maja — mecz z Finlandją; od 31. 5. do 3. 6. — Polska i Estonja w Wilnie; od 8 do 10 czerwca turniej międzynarodowy i mecz Polska — Węgry w Krakowie; od 11 do 17 czerwca — narodowe mistrzostwa w Poznaniu; od 22 do 24 czerwca — Lwów i Wiedeń we Lwowie; od 28 czerwca do 1 lipca mistrzostwa Śląska w Król. Hucie; od 5 do 8 lipca — turniej międzynarodowy w Ciechocinku; od 20 do 22 lipca turniej w Kielcach; od 14 do 19 sierpnia — międzynarodowy turniej we Lwowie; od 19 do 26 sierpnia — międzynarodowe mistrzostwa Polski w Warszawie; od 7 do 9 września w Warszawie mecz Polska — Czechosłowacja. Poza tem w początkach maja odbędzie się w Warszawie mecz Legja — Racing Club Paryż, w końcu maja — Legja contra Rot - Weiss Berlin lub AIK Sztokholm, a w lipcu rozgrywki eliminacyjne do puharu Davisa. (PAT)

Wnuczka Rockefellera socjalistką?

Wielką sensację w sferach towarzyskich Nowego Jorku wywołała wiadomość, iż Mrs. Rockefeller III — została wpisana na listę członków partji socjalistycznej. Młoda Mrs. Rockefeller jest żoną wnuka 95-letniego Johna Rockefeller'a, głowy rodziny miljarderów amerykańskich. Mieszkanie miljarderki - socjalistki jest oblegane przez reporterów, którzy usiłują uzyskać wywiad. Wszelkie jednak próby w tym kierunku rozbijają się o mur milczenia. Prawda czy plotka? — oto pytanie, nad którem głowią się w kołach i kółkach miljonerów nowojorskich.

Marzec — pierwszym miesiącem w roku

Marzec był w starożytnym Rzymie, aż do reformy Numy Pompiljusza, uważany za pierwszy miesiąc w roku. We Francji do roku 1564, t. j. do edyktu Karola IX, początek roku stanowiło Święto Wielkiejnocy. Przed rokiem 1564 zaś, jeżeli Wielkanoc wypadła w marcu, rozróżniano dwa okresy: marzec przed Wielkanocą i marzec po Wielkiejnocy. Było to powodem wielkich nieporozumień, którym kres położył edykt Karola IX, ustanawiający styczeń jako pierwszy miesiąc roku. W Persji i w innych krajach wschodnich pierwszy marca jest dotąd datą nowego roku kalendarzowego.

Kryzys daje się we znaki hotelom w U. S. A.

Hotelowy przemysł amerykański, w którym tkwią olbrzymie kapitały, oceniany na sumę blisko 6 miljardów dolarów, cierpi mocno naskutek spadku frekwencji gości i przyjezdnych. Nawet usunięcie prawa o prohibicji alkoholu nie wpłynęło jak dotąd na polepszenie się sytuacji w hotelarstwie amerykańskiem, gdyż hotele są zbyt drogie jak na obecne stosunki. Koszty utrzymania olbrzymich gmachów hotelowych są tak wielkie, iż pochłaniają 93 proc. wpływów brutto, tak, że tylko 7 proc. pozostaje na procenty, amortyzację i wydatki nieprzewidziane, co powoduje, iż ekspoatacja hotelów przynosi duże straty. (b)

Reflektant.

— Może pan nabyć ten obraz za połowę ceny katalogowej.

— Hm... A ile też kosztuje katalog?

Dziś koncert symfoniczny

Dzisiejszym koncertem symfonicznym orkiestra miejska zakończy obecny sezon koncertowy. Z tej racji ułożony został imponujący program, na czoło którego wysuwa się jedno z największych dzieł literatury symfonicznej, mianowicie monumentalna IX. Symfonja Beethovena na orkiestrę, kwartet solowy i chór mieszany. Współudział w wykonaniu tego wielkiego dzieła biorą pp. Linda Kamieńska, Włodzimiera Jarochowska, Kazimierz Czarnecki, Roman Heising, Pozn. Tow. Oratoryjne i Tow. im. Moniuszki. Solistka wieczoru, znakomita pianistka Wanda Piasecka odegra z warzyszeniem orkiestry koncert fortepianowy A-Dur Mozarta. Program poprzedzi uwertura do opery **„Wesele Figara".**

Koncertem, który odbędzie się dziś wieczorem o godz. 8 w auli uniwersyteckiej, dyryguje dr. **Zygmunt Latoszewski.**

W Roku Świętym

na resztę kosztów Budowy Pomnika Najśw. Serca P. Jezusa w Poznaniu

ofiarowali do dnia 9. III. 1934 r.

331. dz 1201

Ze skarbony przy Pomniku wybrano:
21. 2. 34. 8,26
22. 2. 34. 9.41
23. 2. 34. 4,70
24. 2. 34. 13,30
25. 2. 34. 22.32
26. 2. 34. 20.31
27. 2. 34. 29.14
28. 2. 34. 13.10
1. 3. 34. 20.37
2. 3. 34. 26,51
3. 3. 34. 54,83
4. 3. 34. 22.70
5. 3. 34. 32.13
6. 3. 34. 23.85
7. 3. 34. 13.65
8. 3. 34. 30.95
9. 3. 34. 8,97

N. N. z pr. do S. P. J. o złoż. egzam. 1,—
S. G. Poznań 1,50
Rodzina Z. Poznań z podz. za odebr. ł. prosząc o wysłanie naglących prośb i dalsze błogosławieństwo 5,—
Rutkowska, Poznań 3,—
Hel. Syruczkowa, Tarnów 1 złota obrączka
N. N. 10% od wygranej 1,—
T. Cichewicz z Traty 50,—
L. Betkier, Lubichowo 3,—
A. Krzymińska, Leszna 2,50
H. Wierzbicka, Pildas 3,04
E. Godlewska, Tarnów 5,—
Dr. M. Obniski, Hoża 1,—
B. Nowak, Nakło 3,50
M. Zawadzki, A. Roszko, Pińsk 3,—
J. Liberacki, Groszki 2,—
Fr. Mańka, Jarocin 5,—
Ks. J. Stosur, Brzesko 1,—
J. Straż, Pędzichów 2,—
Władysław, Leokadja, Wacław i Józefa Salmońscy, Koniuchy 12,—
A. Zajączkowska, Nowy Sącz 2,—
Szkoła Powszechna 74 kl. VI a. p. Grabowska, Warszawa 1,60
M. Kulpa, Siedlce 3,—
St. Taczak, Poznań 2,—
F. Baranowski, Łódź 5,—
J. Łojek, Wierzbnik 2,—
Prof. Fr. Chowaniec, Kraków 2,—
K. Streicher, Radom 5,—
Ks. P. Andrycha, Myszakowo 5,—
W. Bernacka, Grybów 5,—
A. Tomaszewska, Lwów 5,—
A. Owczarzak, Bożejewice 17,—
T. Kuczkiewicz, Jarosław 1,10
St. Jaślar, Gorlice 1,—
wa 5,—
I. Sobczakówna, Warsza-
J. Dera, Stężyca 3,—
P. Jankowski Radoszyce 5,—
M. Węglikowski, Rumja 2,50
St. Łuczak, Szczepankowo 2,—
M. Woźna, Puterek 5,—
Z. Klenie\ska, Wilkołar 5,—
W. Surowiak, Gostyń 3,—
M. Rosik, Rawicz 5,—
M. Łykowska, Poznań 20,—
J. Bochenek, Nowy Sącz 5,—
M. Leśniorowski, Kotlin 3,—
L. Płoszyński, Tuczno 10,—
W. Leksander, Kraków 2,—
Z. Szewczyk, Częstochowa 5,—
J. Zieleniewska, Kraków 2,50
P. Hajduk, Piotrowice Śl. 2,—
M. Kunowski, Dąbrowa Gór. 5,—
Stronnictwo Narod. Kozy 5,—
Fr. Świtowie, Środa z podz. za odzysk. zdrow. synka 10,—
Czesław Hr. Pruszyński, Lwów 50,—
J. S. Bielski, Lwów 5,—
A. Jarzębowski, Szczepankowo II rata z podz. za zdr. i z pr. o nowe łaski i zdrowie 2,—
A. Kowalski, Radogoszcz 5,—
P. Kosicka, Kraków 15,—
J. Kruszyński, Grabie 2,—
M. Kordzińska, Bodzewo 3,—
J. Makowiecka, Gniezno 5,—
Ks. Ludwiczak, Domachowo z podz. N. S. P. za odebrane łaski 30,—
St. Kaczmarek, Podzamcze z podz. za odebr. ł. z pr. o błog. w domu 1,—
Br. Buśkiewiczowie, Sieraków z gor. pr. w pew. intencji 10,—
Radwak, Rybicki, Wilno 2,—
B. Krasnodębski, Sokołów Podlaski 2,—
Handzówna, Bydgoszcz 1,—
M. Kopystyński, Lwów 2,—
A. Cyplik, Żerków 3,—
A. Cmikowski, Pruszcz-Bagienica 3,—
Fr. Zakrzewski, Rogoźno 20,—
W. Kubacka, Koźmin 2,—
Ppłk. St. Lipiński, Wągrowiec 1,—
H. Bodne, Kalisz z pr. o modl. 6,—
J. Suwaj, Wielkie Welcz 2,—
J. Paluszczak, Pobiedziska 1,—
St. Skowronek, Tarchały
J. Ruczajówna, Lwów 5,—
M. Knoski, Kościan III rata 5,—
Małe 2,—
I. Gostkiewicz, Warszawa 3,—
W. Bogdańska, Jabłonna 3,—
F. G. Golinka w pew. int. do S. P. J. 2,—
K. Chełminiakowa, Dziewierzewo w int. za odzyskane zdrowie 3,—
M. Genbska, Warszawa 1,—
C. Kaczmarkowa, Gniezno z podz. za otrz. łaski i z pr. o dalsze 3,—
J. Nowakowie, Poznań 8,—
W. Leraczykówna, Oborniki z pr. o zdr. 2,—
M. Niskowa, Gniezno 3,—
Ks. J. Kuras, Skaryszów 2,—
M. Andrejczuk, Lwów 5,—
A. Srokówna, Lwów 2,—
L. Chodkiewiczowa, Kałbuszowa 5,—
W. Stokowska, Kalisz 2,—
Z. Milewska, Warszawa 2,—
R. Urbańska, Czarna Woda 2,—
A. Plutecki, Lwów 2,—
W. Kromczyński, Poznań 3,—
T. Kordusówna, Leszno 1,—
M. Cieślińska, Warszawa 5,—
Fr. Wątroba, Pruszków 2,—
M. Kajdanówna, Środa 2,—
F. Szczepanik, Gorlice 5,—
Fr. Kosinoga, Kraków 2,—
J. Wysocka, Kościerzyna 5,—
Dziegielewscy, Toruń 2,50
W. Gołębiowski, Stawki 5,—
M. Legacki, Drohobycz 1,—
Klasztor OO. Franciszkanów, Katowice 50,—
H. Tylewski, Wągrowiec 10,—
Fr. Twardzik, Dziedzice 5,—
M. Rogozińska, Jamielnik 2,—
H. Stefańska, Wronki 1,—

Konto P. K. O. nr. 207 470. — Sekretarjat św. Marcin 69, m. 17

Bezpieczna przystań

(W Katolickiem Tow. Ochrony Kobiet)

Na peronie kolejowego dworca, wśród nerwowego ruchu pasażerów, biegnących szybko od przybyłego dopieroco pociągu, przesuwa się spokojna postać: ciemno ubrana pani z biało-żółtą przepaską na ramieniu. Badawczem spojrzeniem przegląda tłumy podróżnych. Szuka kogoś, na kogoś czeka?

Jest na peronie przed przybyciem każdego pociągu, bo każdym może przyjechać ten ktoś, komu będzie potrzebna, kto szukać będzie jej pomocy i opieki.

Przyjechała. Wysiadła z wagonu, wyniosła na peron swe tobołki i zawiniątka. Oszołomionym, nieprzytomnym wzrokiem ogląda się dokoła. Gwar, tempo, gorączka wielkiego miasta zaskoczyła ją zaraz na wstępie, odebrała odwagę, z jaką jechała tutaj z rodzimych stron: z cichej wioski, czy małego spokojnego miasteczka. Straciła energję, prowadzącą ją dotąd w szeroki świat po lepsze życie. Nie wie dokąd iść teraz, do kogo się zwrócić.

Pomoc przyjezdnym w biurze Misji na dworcu.

Do bezradnej, oszołomionej dziewczyny podchodzi pani z przepaską na ramieniu.

Dla niej to trwa na swym dworcowym posterunku, po nią wychodzi na wszystkie pociągi, aby jej pomóc, otoczyć opieką. Dla niej i dla wielu, wielu innych do niej podobnych.

Otucha wstąpiła w serce dziewczyny. Opiekunka prowadzi ją do skromnej kancelarji na dworcu. Łagodnie, przyjacielsko wypytuje: skąd, dokąd, na jak długo, poco?

Jeśli dziewczyna zatrzymuje się tu na kilka tylko godzin, znajdzie gościnę w pokoiku przy kancelarji, może tu odpocząć i przenocować. Jeśli przyjechała do Poznania na dłużej i nie ma tu punktu oparcia, opiekunka kieruje ją do schroniska na ul. marsz. Focha nr. 21.

Jeden za drugim, ze wszystkich stron przychodzą pociągi. Przy każdym, jak żołnierz na posterunku, czuwa pani z Opieki Dwrocowej. Pełni swą cichą, a ofiarną służbę. Dzięki niej tysiące podróżujących dziewcząt znajduje bezpieczną przystań, opiekę i oparcie. Kto wie dokąd skierowałyby fale życia te dziewczęta bez pomocy pani z biało-żółtą przepaską...

* * *

Bezpieczna przystań, — tak ważna społecznie instytucja, że powinna mieć swój pałac na pryncypalnej ulicy, — mieści się w skromnej kamieniczce, w zakątku ulicy marsz. Focha pod numerem 21. U wejścia — dwa szyldy: „Gościna" i „Pokoje dla przejezdnych kobiet". W skromnie urządzonej kancelarji urzęduje kierowniczka schroniska, p. Marja Ziemkowska.

— Opiekunka z **Misji Dworcowej** kierują do schroniska dziewczęta, które przyjechały do miasta w poszukiwaniu pracy i które nie mają tu żadnego oparcia. Przyjmujemy tu także dziewczęta, które np. po wyjściu ze szpitala nie mają się gdzie podziać. W schronisku otrzymują nocleg za skromną opłatą. Jeśli nie mogą płacić — bezpłatnie. W ciągu 1933 roku nocowało w schronisku 1 227 osób przez 8 289 nocy. W tem bezpłatnych noclegów udzieliliśmy 2 637, a za połowę ceny — 123. Nie wliczam w to noclegów na dworcu, gdzie zatrzymało się 897 osób przez tyleż nocy.

W schronisku dziewczęta znajdują przytułek na przeciąg 10—14 dni. Oczywiście, jeśli widzimy, że dziewczyna tylko pozornie szuka pracy, a w rzeczywistości ma inne zamiary, chce się bawić, prowadzić lekkie życie — to takiej nie zatrzymujemy u siebie.

Znajdujące się pod naszą opieką w schronisku dziewczęta, otrzymują też posiłek. W ciągu roku wydano 1 057 racyj żywnościowych, z których bezpłatnie korzystało 819 osób. Przy schronisku istnieje też pracownia trykotarska, w której chętne dziewczęta mogą się wyszkolić w tym zakresie. Nasze Biuro Pośrednictwa Pracy zabiega o wyrobienie posad naszym pupilkom. W ub. roku umieściliśmy w ten sposób 585 dziewcząt.

Obok Schroniska nasze Katolickie Tow. Ochrony Kobiet utrzymuje w tym domu **„Gościnę"**, pokoje dla przejezdnych pań oraz internat dla akademiczek. Za niewielką cenę znajdują tu studjujące panienki pensjonat pod troskliwą opieką. Zaglądamy do poszczególnych pokoi: do Biura Pośrednictwa Pracy, wspólnej jadalni, mieszkalnych pokoi, umywalni, pralni, kuchni. Wszędzie panuje miły spokój i czystość.

Kaplica zakładu w gmachu Kat. Tow. Ochrony Kobiet w Poznaniu przy ul. Odskok 3

Jest to naprawdę bezpieczna przystań, a jej cisza i spokój uwydatnia się tem jaskrawiej na tle panoszącego się w dużych miastach hałasu i chaosu.

Po informacje o warunkach, w jakich pracuje obecnie Katolickie Towarzystwo Ochrony Kobiet, zwracamy się do p. starościny Kłosowej, która, jako prezeska, od dziesięciu już lat kieruje Towarzystwem, pracuje w niem ofiarnie i z poświęceniem, wielkie zasoby energji i dobrej woli oddając dla rozwoju pięknej i pożytecznej idei.

Pani starościna ani mówić nie chce o dziesięcioletnim jubileuszu swej zasłużonej pracy.

— Robi się, co można, a od ilu lat, to przecież nikogo nie obchodzi. Lepiej pomówmy o organizacji. Rozwijamy swoją pracę, ale na przeszkodzie stoi brak funduszów. Dawniej dostawaliśmy subwencję za pośrednictwem Pol. Komitetu Walki z handlem kobietami i dziećmi. Nasza bowiem praca przedewszystkiem idzie w kierunku **zwalczania handlu żywym towarem.** Trudno byłoby wykazać cyframi, ile szkodzimy tej społecznej pladze. W każdym bądź razie, opiekując się dziewczętami w podróży, kiedy najgroźniej czyha nad nimi niebezpieczeństwo, tak samo nad dziewczętami bez pracy, walkę tę skutecznie prowadzimy.

— Od dwóch lat nie otrzymujemy żadnych subwencyj. Trudności więc mamy duże. Utrzymanie misji dworcowych, schroniska itd. przecież kosztuje. A prócz tego musimy zasilać nasze filje w Bydgoszczy, Ostrowie, Lesznie, w Zbąszyniu. Bardzo są tam one potrzebne. Oprócz filij sieć naszej organizacji obejmuje 120 prowincjonalnych korespondentek, które na miejscu udzielają rad wyjeżdżającym dziewczętom i do nas je kierują.

Towarzystwo nasze ma w tytule przymiotnik **„Katolickie"** i pod tym kątem rozwija się nasza działalność. Jest ono członkiem Międzynarodowego „Association Catholique des Oeuvres de Protection de la Jeune Fille" we Fryburgu. Obejmujemy swą działalnością całe województwo, ale z natury rzeczy nasza praca centralizuje się w dużych miastach Pracujemy ile się da, a jedyna ocena tej naszej pracy, jakiejbyśmy od społeczeństwa pragnęły, to życzliwe naszych wysiłków poparcie.

— Poprzeć nas może **każdy, zgłaszający się na członka Towarzystwa** i deklarując członkowską składkę. Czem więcej będziemy mieli członków, tem większe fundusze, tem większą możność rozszerzenia zasięgu swej pracy.

Żegnam się z niezmordowaną społeczniczką i myślę sobie, że najlepszem uznaniem dla działalności p. Starościny Kłosowej w 10-lecie jej prezesury nad Katolickiem Tow. Ochrony Kobiet, byłoby ze strony społeczeństwa **jak najliczniejsze wstępowanie w szeregi członków.** Składki są niewielkie: 50 groszy miesięcznie nikogo nie rujnuje. Zgłaszać się można w Schronisku (ul. Marsz. Focha 21), albo na walnem zebraniu, które odbędzie się we wtorek, 20 b. m. Oby to zebranie liczne było i w kandydatów na członków obfitujące. Cel, kierunek, i praca Towarzystwa zasługują na jak najgorętsze poparcie. (tk.)

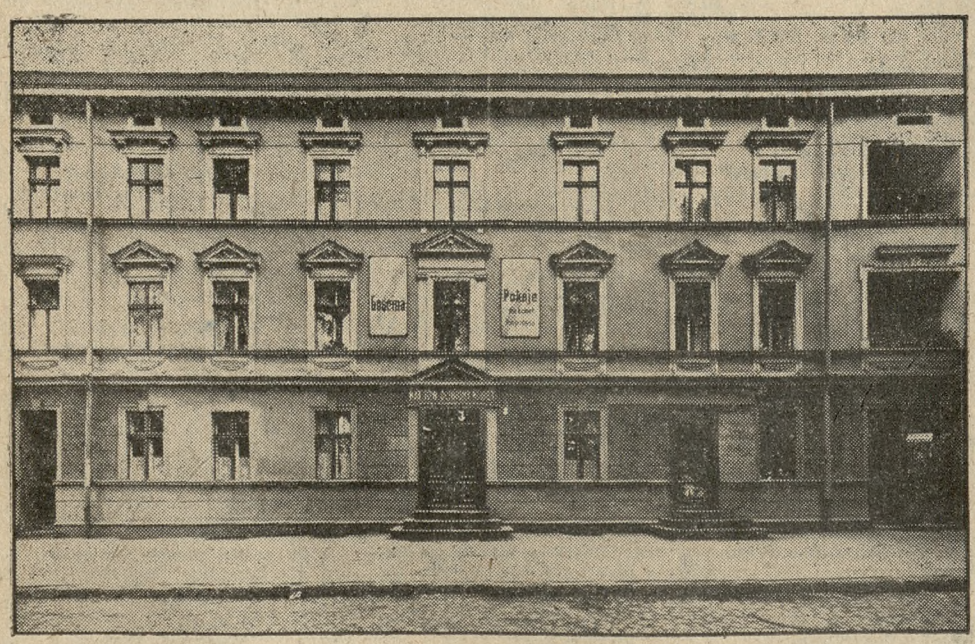

Gmach Katolickiego Tow. Ochrony Kobiet w Poznaniu (Biuro pośrednictwa Pracy — Bursa — Pokoje dla przyjezdnych pań) przy ulicy Odskok 3.

Nowe roczne karty wstępu do Ogrodu Zoologicznego

Wobec zbliżającej się wiosny należy zawczasu pomyśleć o tem, gdzieby najlepiej spędzić na świeżem powietrzu wolne chwile. Niewątpliwie nadaje się do tego najdogodniej nasz Ogród Zoologiczny, który w przyszłym sezonie letnim pomimo kryzysu da zwiedzającym mnóstwo ciekawych atrakcyj, tak w nowych okazach jak i przewidzianych imprezach.

Kierownictwo ogrodu dokłada wszelkich starań — aby każdemu zwiedzającemu uprzyjemnić i urozmaicić pobyt w zwierzyńcu. Z uwagi na trudne warunki gospodarcze i aby dać każdemu możność przebywania w Ogrodzie Zoologicznym obniżono wstępne na wszystkie dni świąteczne do 50 groszy od osoby, a dla dzieci do lat 10 do 25 groszy. Pozatem obniżono bardzo znacznie ceny rocznych kart wstępu, których opłaty są następujące:

1. Za kartę główną dla głowy domu 10 zł
2. Za kartę dla żony 1 zł
3. Za karty dla dzieci i starszych członków rodziny będących na utrzymaniu głowy domu 1 zł
4. Za kartę dla służby jako opieki dla dzieci 1 zł
5. Za kartę dla służby domowej 3 zł
6. Za kartę studencką i uczniowską (o ile nie wchodzi pod nr. 3) 4 zł
7. Za kartę dla osób samotnych ponad 21 lat 10 zł
8. Za kartę dla osób samotnych poniżej 21 lat 8 zł

Liczne rodziny płacą za wszystkie karty ad 1 do 4 najwyżej 15 zł. Za starszych członków rodziny uważa się rodziców głowy domu lub jego żony.

Dla zespołów, zrzeszeń, towarzystw itp. przy zgłoszeniu conajmniej o 20 kart głównych — ad 1 — udzieli się na ogólną sumę 20% opustu.

Ze względu na wczesne święta Wielkanocne zaleca się bardzo jak najszybsze wykupienie rocznych kart wstępu, które wydaje biuro Ogrodu Zoologicznego przy ul. Gajowej 5. Przyjmuje się także zamówienia telefonicznie pod nr. 60-92 i dostarcza się wygotowane karty w dom. Ważność kart trwa od dnia wykupu aż do końca marca 1935 r.

Spodziewamy się, że obywatelstwo miasta Poznania, kochając swój Zoolo[illegible], jak najobficiej skorzysta z rocznych kart wstępu i przez to poprze zabiegi kierownictwa w utrzymaniu tej nam wszystkim miłej instytucji zg 5864/5

TEATRY

Z Teatru Polskiego

Dziś i jutro **„Czwarty do bridge'a"** Adama Grzymały Siedleckiego w premjerowej obsadzie. W sobotę **jubileuszowe przedstawienie** 30-lecia pracy scenicznej współdyrektora Teatru Polskiego Maksymiljana Piotrowskiego.

Odegrana będzie komedja Al. hr. Fredry **„Zemsta"** w nowej całkowitej wystawie Z. Szpingiera. Obsade stanowią czołowe siły naszego zespołu. W niedzielę popoł. po cenach zniżonych krotochwila „Ciapciuś".

Dziś premjera w Teatrze Nowym

Niewątpliwą zasługą dyrekcji Teatru Nowego jest, że wprowadza na reperuar autora, o którym się wiele czytało i słyszało, który reprezentuje swym nazwiskiem niejako awangardę literacką Europy, a dotąd niewidzianego na scenach poznańskich. Twórczość literacka Waltera Hasenclevera czerpała swe soki z życia powojennej Europy, dla której znowu ideałem stał się businessman amerykański i bałwochwalcze umiłowanie zawrotnego tempa w pogoni za rekordami i szybkiem bogaceniem się. Walter Hasenclever z niebywałym zmysłem spostrzegawczym i kapitalnym a zwięzłym dowcipem w swej ostatniej komedji „Pan z towarzystwa" daje n[illegible]m pyszny parodoks saty[illegible]czny walki pozostałego po minionych lepszych czasach sentymentalizmu, na którym człowiek postępu „zdobywca" robi świetne interesy.

PASTILLES
VALDA
na
KATAR
W sprzedaży w aptekach i składach aptecznych
ng 5274

29 Loterja Państwowa

(Nieurzędowa).

W pierwszym dniu ciągnienia 2 klasy wygrane padły na numery następujące:

50.000 zł na nr.: 8001.

10.000 zł na nr.: 89384.

Po **5.000 zł** na nr. nr.: 73158 81355.

Po **2.000 zł** na nr. nr.: 1015 42904 85537 113886.

Po **1.000 zł** na nr. nr.: 35390 37937 81943 127489 139437 141812.

Po **500 zł** na nr. nr.: 25511 27361 71941 97798 109046 128183 140499.

Po **400 zł** na nr. nr.: 1821 7748 21109 23652 25623 57002 88869 108392 124399 132430 140755 146083 155780.

Po **250 zł** na nr. nr.: 8693 13934 19404 30558 35987 50360 50577 53509 53920 62121 64024 72578 82680 89633 90622 96060 97221 120364 122337 123392 123704 127954 136993 149095 152143 157223.

Po **200 zł** na nr. nr.: 11656 13094 13308 16020 16318 19312 20114 26814 36638 38967 40833 42913 44653 45460 46764 55126 69052 80600 83988 92480 97928 103392 110829 125913 127320 127925 134606 138097 141729 142466 142993 147070 164371.

Po **150 zł** na nr. nr.: 15 152 70 231 50 701 59 893 925 1024 80 103 36 84 431 795 993 2079 86 241 51 72 98 555 694 775 846 3017 81 95 138 66 293 387 537 802 48 4111 475 507 697 871 5162 207 25 28 67 431 43 501 645 870 930 6059 472 554 64 659 901 88 7007 83 259 488 536 65 92 661 898 976 8114 448 88 577 682 719 880 81 974 93 9033 137 200 86 793 10021 93 199 267 318 53 400 37 518 739 11278 519 663 844 12480 631 969 92 13161 486 92 666 716 46 14016 116 266 861 15490 521 616 746 870 959 72 84 16074 133 69 247 327 61 65 83 697 17158 93 337 417 36 606 64 766 828 984 18170 244 392 564 76 87 786 975 19099 101 40 370 89 582 91 788 99 829 972 20245 511 21340 661 911 22066 234 349 638 891 23047 373 508 613 30 766 818 991 24198 237 629 33 92 730 52 89 25010 65 122 63 215 83 416 17 536 26031 202 13 341 506 664 85 714 875 82 934 27049 88 148 271 332 33 807 941 91 28023 66 67 75 150 444 91 725 917 29434 62 505 66 628 45 879 919 46 30055 63 599 683 745 68 87 960 31021 304 11 526 795 951 55 32329 452 547 819 977 33118 63 225 85 423 522 693 34009 13 23 177 810 920 35247 450 547 36106 348 594 762 817 928 37109 35 397 714 91 99 826 954.

38027 219 85 324 30 56 444 63 628 54 73 756 973 39120 296 331 514 727 41 933 78 920 40133 91 98 863 41012 213 31 48 457 91 513 604 73 80 717 823 42060 191 272 317 78 94 712 47 888 916 22 43036 99 133 252 86 553 89 684 775 974 79 44069 99 292 97 362 454 593 700 45159 261 65 325 468 580 97 600 742 869 971 46055 104 24 256 71 381 955 47112 34 92 372 461 523 79 665 812 48077 165 84 360 437 697 768 89 905 17 86 49024 106 335 76 302 36 491 555 689 50115 77 647 63 51029 34 81 184 229 62 93 366 484 584 52065 111 220 339 544 687 94 726 54 53135 75 342 409 48 620 36 793 831 39 90 927 42 54050 165 256 380 413 55 648 735 72 79 812 13 32 902 50 55014 17 82 131 262 92 431 33 516 24 696 832 13 59 56151 91 481 677 988 57087 291 370 530 64 611 44 45 982 58023 475 550 61 764 94 59158 240 401 31 58 626 761 60151 86 282 385 403 70 589 696 724 861 61012 219 28 316 36 76 424 895 946 62163 352 410 32 73 84 639 896 63017 104 77 227 401 56 63 67 80 607 929 64119 279 382 415 60 518 603 801 966 93 65060 90 144 50 403 44 632 97 711 865 943 66182 244 312 74 431 506 853 67032 150 505 36 856 58 68061 205 338 416 635 807 17 946 69170 95 208 77 415 628 731 68 837 980 70330 694 770 93 938 72 71039 72 175 86 299 553 750 64 882 976 72192 201 331 440 541 651 701 33 97 824 73042 219 56 77 590 915 74215 17 55 945 89 75351 436 536 946.

76239 894 77197 302 31 494 705 989 78098 156 349 406 749 876 909 79471 640 742 996 80020 234 311 479 759 875 91 81020 75 427 579 645 836 82005 65 104 77 88 232 89 302 19 523 53 78 709 49 52 834 45 67 95 948 83055 115 297 330 621 739 66 827 937 81 84275 719 885 901 85189 252 64 311 79 435 50 627 58 706 810 86455 58 653 95 801 10 60 78 87070 134 54 291 376 527 652 81 712 926 88160 95 96 228 318 426 535 59 91 659 762 813 72 82 98 935 89020 231 313 61 971 90135 369 441 540 79 89 909 91018 43 215 52 67 326 56 602 882 926 92065 66 235 340 422 827 74 75 90 93232 64 67 89 361 689 97 727 90 94173 624 69 896 95159 82 484 733 956 96116 222 74 373 495 711 27 97004 25 42 57 145 97 374 427 605 717 98015 130 219 44 487 569 99356 491 519 640 892 100165 71 317 93 446 589 692 101093 279 442 601 58 822 102055 116 210 338 489 733 978 103298 444 89 550 76 644 89 550 76 644 786 853 976 104201 79 426 506 685 93 879 88 974 105134 236 337 426 870 106160 219 666 827 38 94 107074 77 451 544 613 108009 60 194 432 623 92 735 897 109142 56 230 316 94 445 666 872 110053 102 54 93 314 458 518 71 695 750 815 111368 456 718 32 943 112515 86 651 971 113097 172 326 31 606 24 25 793.

114084 303 90 496 513 64 607 37 115136 255 347 756 94 847 116060 110 324 489 576 81 606 712 37 80 801 30 74 925 44 117081 84 88 234 55 335 410 46 507 604 786 889 118018 108 70 316 466 631 731 119119 63 66 423 63 564 686 742 120140 218 381 602 701 24 850 121136 94 256 377 436 95 792 865 122251 79 342 78 480 699 720 854 986 123180 333 50 86 464 124007 83 107 59 422 66 560 640 748 878 94 929 45 73 125081 145 235 78 449 565 698 765 74 126035 138 68 212 94 308 628 92 959 127236 371 703 78 806 44 917 54 59 128459 86 529 33 629 751 73 828 904 39 129081 242 85 420 21 84 640 75 130057 69 181 397 452 74 519 25 823 46 131068 161 81 575 600 966 91 132220 462 66 503 21 39 96 898 133289 300 30 464 825 62 134150 228 330 526 605 701 74 826 30 938 135010 25 68 70 407 793 883 136146 51 98 436 74 602 54 65 812 28 33 137055 119 713 138148 246 582 920 62 77 139030 62 78 222 302 42 559 835 981 140044 273 337 84 98 471 88 609 705 61 93 141241 510 789 816 27 94 923 142169 289 411 532 749 93 830 143033 209 71 714 801 15 30 934 144074 565 789 873 76 145192 241 301 414 97 692 721 916 39 98 146058 75 83 217 57 91 478 590 83 604 43 705 935 98 147071 219 433 535 625 84 719 816 32 47 148098 156 290 511 40 63 645 765 149039 69 146 49 261 770 74 878 150375 501 13 39 788 151061 321 30 479 909.

152003 31 139 85 331 453 86 87 521 96 740 153053 405 555 757 845 49 960 154097 177 235 436 782 817 96 155249 304 81 634 45 85 791 904 36 64 77 97 156070 261 309 490 590 766 812 993 157078 176 348 55 437 544 45 50 609 949 158017 165 312 401 46 647 95 159086 116 325 404 538 63 90 645 823 24 160192 309 34 50 495 514 29 61 605 6 86 853 161239 93 593 916 59 86 162023 36 141 55 215 58 67 320 487 515 43 93 724 37 912 40 90 163093 149 210 17 58 63 620 732 822 164049 302 3 46 428 523 932 86 165222 30 354 448 755 853 988 166015 89 109 59 89 597 805 21 51 91 933 167088 170 241 63 676 79 774 853 911 40 168014 72 303 54 538 40 804 41 169075 195 226 70 309 80 509 743 67 800 77 982.

Ciągnienie drugie

Po 150 zł. na Nr:

199 212 658 1349 471 884 2058 244 368 756 68 947 3113 261 447 637 99 807 10 4095 107 555 6415 837 39 40 71 7114 347 469 589 94 8520 25 642 9049 157 235 883 10316 718 11028 344 755 60 945 12497 13475 567 639 14728 844 53 920 15061 80 388 16333 867 93 962 17746 18233 80 437 541 75 19369 409 647 20162 21685 950 22061 210 554 607 29 738 23140 413 60 98 722 932 24102 231 471 89 525 960 25176 487 26192 559 863 64 27273 339 523 85 28227 90 98 479 29297 656 30020 605 812 985 31396 750 32060 605 62 899 33020 297 614 56 72 701 34028 906 35024 66 361 542 53 737 36632 37284 326 534 721.

38283 695 907 39800 40372 602 41649 784 42081 771 43773 44123 995 45532 829 46046 134 644 938 47117 93 729 817 48110 33 361 564 49513 15 50134 340 999 51314 433 544 743 78 52148 223 366 665 823 42 53619 42 717 54262 652 82 850 55001 204 578 791 56091 131 319 65 446 831 57046 58096 242 422 761 84 59073 273 687 721 60247 422 903 61322 402 986 88 62006 467 679 764 997 63784 957 96 64374 97 439 915 65488 646 780 66280 405 909 67217 457 737 68053 510 694 810 69097 190 226 358 93 486 597 697 717 70172 362 84 774 992 71463 88 695 772 833 72055 189 329 88 623 782 73437 741 89 888 74063 666 710 22 940 64 90 75095 263 311 404 51 932.

76091 139 564 641 77 912 77130 216 56 625 78222 79202 29 630 838 77 80062 167 300 772 81138 563 820 98 82395 406 732 916 82 83014 446 605 84306 605 85178 81 201 310 336 74 480 942 86108 87010 14 352 663 85 86 92 713 25 30 88365 476 932 89017 75 261 317 638 90083 704 56 93 810 91422 92130 320 60 610 91 93154 826 41 990 94022 114 278 854 77 911 95669 913 70 96167 273 790 949 97253 775 814 80 98159 283 100030 147 725 931 101210 716 845 102024 408 618 833 83 900 103168 508 104211 447 560 906 105096 388 550 106529 419 757 107696 970 108229 86 109072 250 431 70 110330 434 758 111116 211 78 339 561 991 112014 43 416 678 113352 560 679.

114285 115351 449 739 869 907 116067 457 615 70 97 117304 30 118374 415 503 43 895 120250 79 427 624 779 121020 763 936 122152 83 215 123125 524 611 881 923 35 124676 867 125211 976 126376 563 620 859 127101 225 43 94 469 628 781 908 128174 129213 303 63 92 663 93 931 130492 607 21 712 8[illegible] 946 131377 623 846 132209 306 133090 149 471 519 763 134404 831 84 914 98 135032 38 45 322 414 64 991 97 136701 882 137035 559 90 834 138594 612 710 943 139108 234 428 84 140046 60 189 437 141052 416 142151 73 591 614 872 945 143108 631 706 84 90 144002 165 611 84 145216 424 146100 411 609 81 766 147046 92 [illegible]61 685 732 41 98 148203 475 579 828 985 96 149109 [illegible]09 511 150098 919 151033 389 454 770 938 66 87.

152102 228 334 644 760 153098 415 539 649 154047 202 375 628 80 901 155103 263 386 95 559 88 156375 88 522 701 28 908 157104 10 215 82 158080 149 240 536 703 887 159161 390 504 674 85 868 160117 266 80 347 774 161174 328 794 [illegible]62078 227 413 650 163145 695 906 164124 35 90 432 591 165029 2 624 41 705 166057 177 167117 37 407 501 883 168325 94 447 619 798 169699 825 922 43.

Ciągnienie trzecie.

50 000 zł Nr. 126629.

20 000 zł Nr. 100071.

15 000 zł Nr. 155025.

10 000 zł Nr. 52243.

Po 5 000 zł Nr. 28174 162871.

Po 2 000 zł Nr. 38237 81755 135713 151055.

Po 1 000 zł Nr. 49292 79109 118338.

Po 500 zł Nr. 13659 82743 86142 165485.

Po 400 zł Nr. 14623 16977 31095 37814 40996 60367 77125 79596 83909 106429 145435 150809 163269.

Po 250 zł Nr. 15151 28080 45448 59408 81513 110761 113603 114151 116083 116721 24191 126602 136929 137772 157409 159512 160171 169370.

Po 200 zł Nr. 2837 4928 6876 9439 13479 17188 18301 25600 29736 30121 32967 40523 44565 73639 83290 83446 84402 84952 86196 91781 93025 95086 96360 118277 127754 131384 133491 134510 137652 144163 146502 148268 155046 155795 157418 158368 158703 160527.

Po 150 zł na N-ry:

249 457 61 715 881 987 1038 481 882 2137 260 550 3070 276 558 93 950 4176 338 403 51 693 801 16 88 92 5174 265 6376 83 701 44 876 7301 436 8128 205 83 343 812 9438 39 10439 11024 427 28 58 624 922 12129 225 710 83 925 13462 752 835 14012 35 186 404 36 516 49 744 15048 692 714 77 831 16051 659 82 91 724 30 17188 608 18047 566 916 63 19355 421 933 20310 448 508 21063 397 433 99 715 896 22870 23807 24648 923 25222 556 683 801 19 27245 61 315 407 791 829 921 28266 708 840 940 53 29057 399 553 612 88 797 30291 373 440 79 661 32029 298 320 47 400 589 601 71 33022 34220 71 355 512 35481 647 36153 382 522 46 37484 910 99.

38002 301 31 779 843 39453 65 82 85 545 84 660 40262 545 753 92 859 41143 283 315 474 590 665 76 821 42080 340 64 668 959 43308 537 695 810 33 44046 171 242 711 808 45246 788 46001 15 471 78 568 916 47147 252 313 18 45 48 572 77 913 21 86 48161 876 49028 335 566 760 987 50353 409 51548 915 55 52149 449 684 988 53066 111 493 96 595 786 806 953 54056 191 629 720 955 55227 [illegible]12 21 75 554 670 775 69 56258 59 710 832 57396 420 559 694 851 58015 388 32 600 59089 382 436 905 60030 176 483 725 876 94 61090 148 233 854 81 98 906 62007 625 63077 219 369 556 677 804 64015 73 83 129 248 986 66074 366 95 550 600 31 65 89 961 67 67438 727 885 98 68052 348 599 813 69270 466 98 506 20 652 789 853 70074 133 466 69 534 674 96 71002 44 226 500 11 651 790 72447 656 73103 303 45 509 55 614 947 74008 157 431 720 900 5 75431.

76293 634 855 935 77067 745 970 74 78142 87 514 757 806 79201 740 80355 550 606 62 777 81083 365 525 82055 154 532 972 83087 416 65 522 84266 431 620 85228 99 386 91 986 86289 656 87 721 80 87252 66 400 515 777 88451 859 961 89169 705 837 90197 230 347 79 716 914 38 87 91331 32 572 870 961 92421 654 93624 745 94136 210 12 367 527 643 764 75 847 908 44 95146 76 351 409 649 945 96048 583 749 837 75 97207 28 317 656 78 98264 522 875 99024 85 802 77 79 999 100079 378 101038 423 102325 39 451 531 82 628 869 103456 987 104090 318 89 808 105107 549 805 106303 671 107048 391 427 515 603 92 826 34 108049 511 994 109118 252 110071 218 42 358 653 727 56 826 999 111452 802 112046 622 75 838 113920.

114060 417 549 115153 350 414 680 116186 202 224 117205 14 627 725 77 928 118258 313 522 119146 59 343 82 578 746 120006 207 95 121040 213 21 458 512 743 122027 187 203 321 32 470 648 56 123402 513 84 712 124109 69 554 677 782 992 125045 433 829 977 95 126358 744 50 127059 109 296 310 46 49 566 128224 941 129062 288 497 565 86 611 823 973 92 130078 393 852 987 131014 349 84 642 822 92 132484 501 133426 636 985 134435 995 136075 317 645 938 137492 626 707 65 70 138129 593 829 139229 36 63 419 25 503 67 605 140451 546 740 830 56 72 84 970 141673 89 720 901 142102 512 788 983 143354 144039 262 419 503 695 844 930 145382 539 758 840 956 146212 147002 293 361 71 599 606 148706 32 808 991 149179 284 416 548 150069 73 222 416 151 303 409.

152125 388 816 153017 375 154 137 428 155016 239 374 502 07 817 931 156046 270 505 53 157136 72 209 31 85 316 848 158273 159300 703 993 160452 631 901 27 161088 20 582 693 873 162000 259 360 690 810 163071 167 645 704 59 164531 953 165595 879 913 68 166012 44 474 549 615 734 167031 42 248 380 970 168079 133 46 473 764 869 915 169257 314 83 614 847.

RADJO

Piątek, dnia 16 marca 1934 r.

Poznań (346 m) **13.00** płyty; **14.02** giełda; **17.50** skrzynka rolnicza; **18.40** arje koncertowe z tow. fort. i kwartetu smyczkowego; wyk.: W. Cichowicz (śpiew), prof. M. Sauer (fortep.); **19.20** „Weekend"; **22.40** płyty.

Warszawa (1415 m) **7.00** audycja poranna; **12.05** muzyka popularna z płyt; **15.40** „Deszcz pereł" reportaż muzyczny; **16.40** „Przegląd wydawnictw"; **16.35** koncert muzyki lekkiej w wyk. orkiestry jazzowej teatru Cyganerja, udziałem Kazimierza Krukowskiego; **17.50** „Nowiny rolnicze"; **18.00** odczyt pt. „Środowisko i jego rola w programach szkół powszechnych" — wygł. p. wiz. Stefan Dancewicz; **18.20** recital śpiewaczy Marji Krzywiec (sopran); **18.40** muzyka lekka z płyt; **19.20** „Dokąd jechać w święto?"; **19.25** feljeton aktualny; **19.40** wiadomości sportowe; **19.43** komunikat śniegowy z Krakowa; **19.47** dziennik wieczorny; **20.00** „Myśli wybrane"; **20.02** pogadankę muzyczną wygł. prof. dr. Zdzisław Jachimecki (tr. z Krakowa); **20.15** koncert symfoniczny; wyk.: Ork. filh. i Józef Szigetti (skrzypce); w przerwie: „Rylcem i świdrem" (ostatnie studja Parandowskiego i Irzykowskiego) — wygł. p. Stanisław Adamczewski (felj. liter.); **22.40** muzyka taneczna z kabaretu „Femina".

Programy zagraniczne. Lipsk: 20.10 „Euryanthe" — opera Webera; **Rzym:** 20.45 „Si" — opt. Mascagniego; **Medjolan:** 21.00 koncert symfoniczny; **Sottens:** 21.00 „Don Juan" — opera Mozarta; **Strasburg:** 21.30 „Księżniczka dolarów" — opt. Falla.

Ból zębów, to bólów ból - „CHLORAMI" to past do zębów król.
CHLORAMI
BIELI ZĘBY - USUWA KAMIEŃ NAZĘBNY
HENRYK ŻAK · POZNAŃ
Pg 3543-Ż 1729

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

— **W. 16.** Kontrakt jest prawnie ważny. Niema przepisu, iżby kontrakty najmu miały być rejestrowane w urzędzie skarbowym; wystarczy uiścić opłatę skarbową przez nalepienie odpowiedniej kwoty znaczków stemplowych i unieważnienie ich przepisaniem początkowych lub końcowych wyrazów kontraktu lub podpisami i datą. (OK)

— **Reklama - Wilda.** Potrzebne zezwolenie pisarza listu. (K)

— **Nr. 1 J. R. Wolsztyn.** Nie przysługuje zniżka kolejowa. (K)

— **Kurjer 1906.** Niema rady. Wobec braku dowodu, iż Pan swego czasu członkostwo wypowiedział zgodnie z postanowieniami statutu spółdzielni, jest Pan nadal członkiem i uchwała walnego zgromadzenia w sprawie dopłaty do udziału obowiązuje Pana. Ogłoszenie o zwołaniu walnego zgromadzenia było z pewnością w organie ogłoszeniowym spółdzielni. (K)

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Wszystko do malowania
„Palette" - św. Marcin 57
dg 1218

WALNE ZGROMADZENIE.

Zarząd Polskiego Czerwonego Krzyża zawiadamia o Walnem Zgromadzeniu Oddziału Poznańskiego P. C. K., które odbędzie się w piątek, dnia 23 marca br. o godz. 17,30 w sali Domu Rzemieślniczego, przy ul. Fr. Ratajczaka nr. 21 g. — Uprasza się o punktualne przybycie i zabranie legitymacji członkowskiej na rok 1933.

Porządek obrad:

1) Zagajenie.
2) Wybór Prezydjum.
3) Odczytanie protokułu z Walnego Zgromadzenia w 1933 r.
4) Sprawozdanie Zarządu.
5) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i udzielenie pokwitowania.
6) Program prac i preliminarz budżetowy na rok 1934.
7) Wybór delegatów na Walne Zgromadzenie Okręgu.
8) Wolne wnioski.

zg 5866

Leon Wyrwicz
przybywa do Poznania!!!

LEON WYRWICZ, najznakomitszy estradowy komik polski, król humoru, niezrównany odtwórca przezabawnych typów i zdarzeń, po dwuletniej nieobecności w Poznaniu przybywa niebawem do naszego miasta i wystąpi jedyny raz **w sobotę, dnia 17 marca o godzinie 11 wiecz. w teatrze „Słońce".**

Ulubiony powszechnie artysta, którego każdorazowy występ w Poznaniu cieszy się zawsze olbrzymiem powodzeniem — wykona wspaniały program, obejmujący szereg przezabawnych monologów, typów i zdarzeń — jednem słowem program własny, który najsmutniejszych nawet melancholików do łez rozweseli.

Atrakcją sobotniego wieczoru LEONA WYRWICZA będą dwa nowe monologi: „Przyjmowanie do służby" i „97 lat", które znakomity nasz artysta wykona poraz pierwszy w Poznaniu. zg 5867

Niewątpliwie sobotni wieczór znakomitego artysty zgromadzi w komplecie wszystkich sympatyków popularnego artysty. **Zainteresowanie wieczorem Wyrwicza bardzo wielkie!** — Bilety po cenach najniższych: **1 zł, 1,50 zł, 2 zł** są już do nabycia w składzie cygar **p. Szrejbrowskiego** — ul. Gwarna 20. Tel. 56-38

Usuwamy pod gwarancją przeszkody ze strony stacji miejscowej
„Radiola", Biuro Radjotechniczne, Poznań, Gwarna 11. Telefon 35-55.
ng 5296

Do Czytelników naszych!

Zdarza się, że ten i ów z Szanownych Czytelników nie otrzymuje regularnie „Kurjera Poznańskiego" w następstwie czego mógłby zarzucić nam niedbalstwo. Prosimy zatem o powiadomienie nas każdorazowo i jak najśpieszniej o wszelkich niepunktualnościach lub innych usterkach w dostawie naszego pisma a postaramy się o ich usunięcie. Wszyscy Czytelnicy nasi otrzymywać winni „Kurjera Poznańskiego" regularnie i punktualnie.

Administracja „Kurjera Poznańskiego"
Poznań św Marcin 70.

Dnia 13 marca 1934 r., rozstała się z tym światem po bardzo długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., ś. p.

Zofja Kozielska

nasza najdroższa i nigdy niezapomniana siostra i ciocia.

W ciężkim smutku pogrążona

rodzina.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 17 marca br. o godz. 16 z kaplicy Przemienienia Pańskiego na cmentarz św. Marciński. zg 5868

Ogrodnictwa!
Właściciele ogrodów
Miał torfowy i ściółkę torfową
posiada stale na składzie
Gustaw Glaetzner
Poznań 3, ul. Jasna 19
Tel. 6580 i 6329
Składnica: Kraszewskiego 10.
Pg 3 552-3-11,53-4

Naprawdę - nie do poznania!

Tak zachwyca się każdy przy odbiorze garderoby, oddanej do

farbowania i czyszczenia

w firmie **Dr. Proebstel,** Poznań

ul. Podgórna 10 — *ul. Kraszewskiego 27*
ul. Strzelecka 1 — *ul. Dąbrowskiego 3*
ul. Ratajczaka 34 — *ul. Grunwaldzka 42*

Pg 3 555-11,55

Drzewka owocowe

z największych szkółek w Polsce Składnica w Poznaniu, ul. Kochanowskiego przy Słowackiego. **St. Krawczyński** Adres dla listów: Poznań, św. Marcin nr. 37. Tel. 31-24. Sprzedaż naszych drzewek: Środa — Ogrodnictwo Ozdżyński, Koźmin — Szkółka Nowak dg 1 132

OBWIESZCZENIE.

W postępowaniu upadłościowem nad majątkiem firmy Sew. Pendowski Tow. Akc. ma być dokonany dalszy podział masy. Stan masy rozprządzalnej do podziału wynosi 30,000 złotych. Obecnie zamierza się uwzględnić wierzytelności nieuprzywilejowanych na sumę 229,037,— zł. oraz 449,14 zł dywidendy pominiętej w poprzednich podziałach. Wykaz uwzględnionych wierzytelności jest wyłożony dla wglądu zainteresowanych w sekretarjacie Sądu Grodzkiego w Poznaniu (pokój nr. 47).

Poznań, dnia 13 marca 1934. Pg 3544-11,37

Zarządca masy upadłościowej: Tadeusz Szmyt

Publicznie ustanowiony rewizor ksiąg na obwód Izby Przemysłowo-Handlowej i zaprzysiężony rzeczoznawca księgowości na obwód Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, ul. Szamarzewskiego 10. Tel. 72-02.

Msza św. żałobna

za wszystkich zmarłych członków

Bractwa Kurkowego

odbędzie się w sobotę, 17 marca br. w Kollegjacie Farnej o godz. 9-tej, na którą Rodziny Zmarłych Członków oraz wszystkich członków Bractwa Kurkowego z ich rodzinami zaprasza

Zarząd Bractwa Kurkowego Poznań, zał. 1253 r.

Poznań, w marcu 1934 r. Pg 3541-11,35

STEMPLE
L. KAPELA
WROCŁAWSKA 18
ng 4744

---

14 beczek żelaznych

używanych sprzeda bardzo tanio

Farba Polska, Poznań, Stroma 24.

zg 5855/6

W dniu 11 maja b. r. o godz. 10 odbędzie się w Sądzie Grodzkim w Wolsztynie pokój nr. 8

przetarg przymusowy

majątku ziemskiego

RUCHOCICE.

Majątek znajduje się w wysokiej kulturze, posiada w bardzo dobrym stanie żywy i martwy inwentarz. Ewentl. reflektantom szczegółowych informacji udzieli:

Poznański Bank Ziemian,
Poznań, Aleje Marcinkowskiego 13, pokój nr. 10.

Za uprzedniem porozumieniem można odnośny objekt obejrzeć. dg 1239

Dr. Stefan Skupień
lekarz

ordynuje: 15. 3 — 17. 3. Swarzędz, Rynek 38

ng 5863

Wspólnika

większym kapitałem przyjmę, lub sprzedam z powodu choroby mój pierwszorzędny magazyn detaliczny w najruchliwszej dzielnicy Poznania. Oferty „Par", Al. Marcinkowskiego 11 pod 54,117. Pg 3549-54,117

Restauracja w Hotelu Polonja

Tel. 79-59 **Grunwaldzka 18** **Tel. 79-59**

wydaje od godziny 7 rano **śniadania 0,55 zł, obiady z 3 dań 1,10 abonament 0,90 - Kolacje 1,20**

Koncert artystyczny

P. T. Towarzystwom polecam bezpłatnie sale jak i gabinety na wszelkie uroczystości. dg 1236

Tel. 33-35 **Tel. 33-35**

PP. Kupcom, Przemysłowcom, Ziemianom oraz zainteresowanym podaje Zarząd Związku Bankowców przy ul. Podgórnej 8, do łaskawej wiadomości, że posiada pośród swoich bezrobotnych członków rutynowanych księgowych i bankowców, którzy za minimalną opłatą wykonują odwrotnie wszelkie prace wchodzące w zakres księgowości, jak zestawianie bilansów, zakładanie księgowości każdego systemu, sporządzanie inwentur oraz załatwiają wszelkie prace biurowe, podatkowe itp. Prosimy o łaskawe poparcie i przyjście z pomocą bezrobotnym znajdującym się w bardzo krytycznem położeniu. Tel 33-35. zg 1210

Za Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Bankowych i Kas Oszczędności R. P. Okręg Poznański

(—) mgr. Jan Jabłkowski, prezes. (—) Adam Wize, skarbnik.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

Oferty wydajemy tylko za przedłożeniem dowodu

Zdarzają się liczne wypadki, że inserenci zgłaszają się do ekspedycji naszej po odbiór ofert bez dowodu upoważniającego do ich podejmowania. Oświadczamy wobec tego że w interesie samych inserentów oraz dla zasady szyfrowanych ogłoszeń **wydajemy oferty** oraz **udzielamy o nich życzonych informacyi tylko za przedłożeniem otrzymanego przy nadaniu ogłoszenia dowodu,** upoważniającego do podejmowania ofert.

Przestrzegamy przed zagubieniem tego dowodu, gdyż reklamacyj nie uwzględniamy.

Administracja

1. KAMIENICE

Kamienica
śródmieściu 4 ptr. komfort. — Czynsz 12 000. Cena 80 000 — wpłaty 60 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 049

Willę
czteromieszkaniową, 2 morgi ogrodu Łazarz sprzedam 80 000, wpłaty 50 000. Kossmann, Fredry 6. zdg 35 242

Kamienicę
kupię do 150 000, wpłaty 60—100 tys. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 241

Dom kupię
wpłata 75 000 wprost właściciela. Zgłoszenia „Par" pod 54,125 Pg 3551-56,125

2. PIENIĄDZ

3 000
na weksel za gwarancję poszukuję. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 35 017

Brzeski - Auto Akcje
każdą ilość kupię. Oferty, cena Kurjer Poznański zdg 35 021

Złote
marki, funty sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 084

Złote
marki, ruble, dolary sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 199

5 000
na I. hipotekę gospodarstwa 100 morgowego poszukuję. — Oferty Kurjer Poznański zdg 34 164/5

Wspólnika (czki)
w miejsce ustępującego do przedsiębiorstwa handlowego z gotówką około 4 tysięcy poszukuję. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 35 358

Sprzedam
hipoteki złocie damnem pierwsze miejsca 5 000, 10 000, — procent punktualnie spłacany. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 217

60 — 80 000 zł
do ekspoatacji i eksportu drzewa potrzebny. Zgłoszenia „Par", Al. Marcinkowskiego 11 pod 54,119. Pg 3 548-54,119

15 000
wstąpi do dobrego przedsiębiorstwa rzutki kupiec współpraca. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 300

4. OSOBISTE

Krem „Orlidal"
usuwa pod gwarancją wszelkie schorzenia cery jak: zastarzałe piegi, plamy, krosty, trądzik it. p. Do nabycia większych drogerjach oraz Kraszewskiego 14, telefon 7258. P. K. O. 200 829. zdg 35 089

Państwo
którzy byli dnia 14., w składzie mebli Wielkie Garbary 35, zabrali przez omyłkę torebkę, proszę zwrot papierów. zdg 35 348

5. GDZIE MIESZKA

Poszukiwanie
Ktoby wiedział adres Roberta Wahle, syna Morica raczy zawiadomić Joannę Wahle, Kraków, Bosacka 7. Pg 3463-70,18

6. OŻENKI

Sierota
starsza, lat 36, na posadzie kucharki, posiadająca gotówki 3000 zł poszukuje starszego, przystojnego kawalera od lat 38—45 kolejarza, listonosza, rzemieślnika lub niższego urzędnika celem zamążpójścia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 466

Dla
mego przyjaciela młodego lekarza przystojnego szukam żony inteligentnej do lat 25. Posag wymagany. Rzecz traktuje się poważnie. Zgłoszenie z fotografją. — Kurjer Poznański zdg 34 692

Dla
siostrzeńca, lat 28, profesora szukam żony panny z odpowiednim majątkiem, religijnej, muzykalnej proszę o zgłoszenie z fotografją dyskrecja zapewniona Kurjer Poznański zdg 34 986

Panna
lat 26, krawcowa, posagiem 3000 wyjdzie zamąż. Biuro „Przyszłość", Strzalowa 3. zdg 35 178

Kupiec
kawaler, lat 29, poszukuje wspólniczki gotówką 2 000 do dobrego interesu sezonowego. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 215

7. SPRZEDAŻE

Nowożeńcy
umeblują najkorzystniej mieszkanie tylko Fabryka Mebli, Rynek Śródecki, Poznań. zdg 11 219

Okazja
108 mórg w tem 20 mórg lasu, 15 mórg łąki sprzeda natychmiast za 15 000 zł, warunki spłaty dogodne. W. Czajka, Kościan. zdg 34 357

Wielka wysprzedaż antyków
Salony, jadalnie, serwantki. Serwis obiadowy Kopenhaga, wiele innych. Wielki wybór obrazów Flasiński, Woźna 9. Pg 3342-54,108

Lokomobile
Jähne 25 P. S. w dobrym stanie sprzedam. Drabiński, Poniec. zdg 34 911

Meble najtaniej J. Baranowski
Poznań, Podgórna 13. Pg 3086-23,59

Materace
tapczany na sprężynach stalowych Poduszki wyściełane. Asygnaty „Kredyt". „Sprzęt domowy" św. Marcin 9/10. Zamiejscowym cenniki Pg 2 558-53.421

Gramofony
płyty, machanizmy, reparacje. — Ceny zniżone. F. Bałoń, Poznań, Woźna 12. Pg 2560-8.40

Ciężarowe
samochody Ford półtoratonnowy, Chevrolet dwutonnowy. — Fiat jednotonnowy sprzedam tanio. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 681

Dom
Mosina, składem nadający się na każdą branżę, centrum miasta bez długu sprzedam powodu choroby. Adres Kurjer Poznański zdg 34 749

Większa
ilość ramek do dachówki - karpiówki oraz motor elektryczny 10 kw, prąd zmienny na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 857

Drzewa owocowe
alejowe, ozdobne i róże polecają Szkółki Drzew Jeske, Jelonek, p. Złotniki k/Poznania, tel. 3 Filja i sprzedaż detaliczna: Poznań, ulica Sczanieckiej. Cenniki na żądanie. Pg 3136-9,54

Meble
najtaniej, gwarantowane, dogodne warunki tylko fabryka mebli, Rynek Śródecki zdg 31 182/3

Materace
tapczany łóżka metalowe, kupujcie tylko nasze znane pierwszorzędne wyroby, każdy materac zaopatrzony w znak fabryczny „Matra" sprężyny stalowe. Poznań, Dąbrowskiego 142. Pg 3335/6-54.73/4

Powóz
myśliwski, jak nowy sprzedam. Wiśniewski, Focha 87. zdg 35 082/3

Futro
damskie fokowe (piżmowce) niską figurę okazyjnie. Św. Marcin 15 — 5. zdg 35 253

Parcele
małe do budowy na sprzedaż. Rose, Szeląg Wylom naprzeciw cmentarza. zdg 35 251

Wyprzedaż mebli kuchennych
po znacznie obniżonej cenie. — Wytwórnia mebli kuchennych. Piaskowa 3, Koniecki. zdg 35 172/3

Wózek
dziecięcy modny, czarny, mało używany tanio sprzedam. Zgłoszenia ul. Gen. Chłapowskiego 15, m. 7. zdg 35 268

Parcele
Dąbrowskiego naprzeciw Botaniku od 5,00, Bukowska 4,00 olbrzymi wybór. „Osadopol", Rzeczypospolitej 9. zdg 35 261

Ariel
motocykle, części zapasowe, wysyłają generalni zastępcy Scott Pawłowski, Lwów, Akademicka. Pg 3139 72.17

Maszyny
piszące i liczące, powielacze. Przybory, meble i sprzęty biurowe, naprawy, remonty, przeróbki. Skóra i S-ka, Aleje Marcinkowskiego 23. Pg 3 334-10,47

Kapelusze damskie Jan Sozański
Duży wybór. — Hurtownia, St. Rynek 84, wejście Zamkowa 6. Pg 3340-11,3

Centrala Mebli
Wielka 26, poleca meble po cenach najniższych. Pg 3341-11,11

Skład
wraz towarem sprzedam, cena 700. Wielka 19, m. 6. zdg 34 983

Telefony
dwa indukturowe ścienne Ericssona odpowiednie i do wewnętrznego użytku dworów, fabryk okazyjnie: Św. Marcin 15 — 5. zdg 35 254

Parcelę
przy jeżyckim botaniku 1120 m kw. tanio sprzedam. Szamarzewskiego 19, m. 14. zdg 34 902

Skład
kolonjalny z maglem w dobrem położeniu nadający się na każdą branżę. Grunwaldzka 25. zdg 35 019

Jadalny
solidny Matejki 59, m. 5 od piątej. zdg 35 020

Na Wronieckiej 24
Na Wronieckiej 24
Na Wronieckiej 24
podwórze w Hurtownej Porcelany kupuje się najsolidniej — najwygodniej i najtaniej. zdg 35 336

Rozlewnia
piwa, fabryka wód mineralnych, zaprowadzenemi odbiorcami. — Gryczyński, Żabikowo Piłsudskiego 29. zdg 35 030

Sprzedam
okazyjnie fortepian krótki wiedeński salonik dużem lustrem dziecięce krzesło wysokie, bujawki. Wierzbięcice 11, m. 5, od 11—4. zdg 35 032

Motocykl
Rudge. Pietrowski Jezuicka 4. zdg 35 034

Śniadalnia
wyszynkiem, centrum Poznania oddam 2 500. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 039

Encyklopedja
Trzaski Ewerta. Dzieje malarstwa Kopery — okazyjnie Poznań, Graniczna 15, m. 9. zdg 35 051

Futra
lisy, szaliczki, elki, kurtki wielki wybór niesłychanie tanio kupi każdy tylko u Dobrowolskiego, Marcina 1. zdg 34 999

Ogródek
działkowy kolonja Chociszewskiego, altana, drzewka. Strusia 10, mieszkanie 6. zdg 35 009

Doga
szczeniaka (suczkę) sprzedam. — Górna Wilda 28, m. 9. zdg 35 064

2
łóżka. Łąkowa 8, m. 2. zdg 35 079

Zakład
fryzjerski sprzedam z powodu śmierci ewentl. za odpłatą miesięczną. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego ng 5 620

Lisy
srebrne, patagońskie, modernizacja futer. Ratajczaka 26, I. zdg 35 154

Dom czynszowy
ładnym ogrodem 10 000. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 248

Motocykl
150 zł. Dominikańska 1 — 1. zdg 35 247

Przy Gdyni
naprzeciw dworca sprzedaje parcele 4030 kwadratowych metrów za 12 000, wpłata 8 000 zł. Makowski Skórcz (Pomorze). Dworzec zdg 35 366

Młocarnia
Ransomes 54×22×8 wymagająca małego remontu tanio na sprzedaż. Popowo Podleśne [illegible] Gniezno. zdg 35 365

Dom
Dębcu tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 086

Torebki!

Po inwenturze sprzedaje za bezcen Franciszek Grunwald. Gwarna 17. zdg 28 036

Motocykle
reparacje, ceny kryzysowe. Używane oraz nowe maszyny tanio. Koszczyński. Dąbrowskiego 4, dawniej „Sarolea". Pg 3 339-10.113

Meble
i stół do sprzedania. Aleje Marcinkowskiego 1, mieszkanie 8. III. piętro. zdg 34 587

Kiosk
sprzedam Adres Kurjer Pozn. zdg 34 717

Płaszcz
latowy bardzo tanio. Alegro, — Ratajczaka 26, m. 20. zdg 35 122

Jadalnie
pianina, szafy, najtaniej Dom Komisowy, Podgórna 10a. zdg 35 119

Wózek
dziecięcy sprzedam. Św. Józef 6, m. 23. zdg 35 114

Skład
kolonjalny, delikatesów, dobrze prosperujący sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 35 101

Samochód
po gruntownym remoncie 6 cylindrowy za 1800 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 100

Wózek
dziecięcy i rowerek jak nowy. Patr. Jackowskiego 38, m. 13. zdg 35 099

Parcele
Puszczykówku przy stacji po 1,50 sprzeda Juska, Poznań, Woźna 14, parter. zdg 35 093

National
kasa niklowa, zapęd elektryczny ręczny. Kościuszki 3 — 5, III. zdg 35 168

Parcele
tuż pod Poznaniem do wyboru ogrodowa gleba, zagajnikami lub lasem, glina na miejscu tanio sprzedaje właściciel 10—12-ej każdego dnia Hotel Continental. zdg 35 165

Pianino nowe
pierwszorzędnej firmy okazyjnie oddamy. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 156

Sprzedam
konia, wóz młyński tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 142

Fotel, łóżko
cytrę 6 akordową tanio Wysoka 12, m. 20. zdg 35 180

Ogródek
działkowy blisko Stadjonu altaną na sprzedaż. Dużo róż, drzew owocowych, kwiatów. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 276

Skład
2 branży, 2 wystawy, 2 wejścia, w ruchliwem miejscu, powodu choroby do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 271

5 000
kw. mtr. dobrej ziemi ogrodowej sprzedam bardzo tanio. Maciejewski, ul. Zwierzyniecka 8, tel. 62-66. zdg 35 237

Fortepian
(skrzydło) do ćwiczeń lub lokalu tanio sprzedam. Wierzbięcice 10, m. 7. zdg 35 229

Motocykl
sprzedam 2½ K. M. Stefana Czarnieckiego 2. zdg 35 205

Józefowi
podarki okazyjnie „Lamus", Strzelecka 1. zdg 35 200

Pianino
sprzedam. Patrona Jackowskiego 19, mieszkanie 31. zdg 35 191

Jadalnie
mahoń piramida orzechowa najtaniej wprost z Swarzędzkiej składnicy mebli. Poznań, Czartorja 3. zdg 35 189

Sypialnie
jadalka orzechowa używane korzystnie zaraz do nabycia. — Orzeszkowej 16. dg 1 237

Radjo
3, 4 lampowe, komplet. Józefa 3, 10. zdg 35 344

Wózek
dziecięcy nowoczesny sprzedam. Figiel, Dębiec, Świerczewska 6. zdg 35 342

Szafa
duża, biała, nocne stoliki, umywalka, konsola kwiatów. Przemysłowa 34. — 6. zdg 35 231

Gospodarstwo
60 morgowe, kompletny inwentarz, masywne zabudowania, zamienie na odpowiednią kamienicę Poznań. Wyszczególnione oferty Kurjer Poznański zdg 35 329

Sprzedam
zamienię gospodarstwo 80, willą, na dom ogrodem Poznań lub pod. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 330

Wielkanocne
kiełbasy i szynki poleca Leon Idźkowski, św. Marcin 54. zdg 35 349

Rzeźnictwo
centrum Poznania, mieszkanie, dzierżawa 170 złotych sprzedam 1 000. Gruszczyński, Pocztowa 30. zdg 35 227

Dla Hoteli Kawiarni, Restauracji Pensjonatów
dostarcza porcelanę, szkło, sztućce alpakowe, kompletne sprzęty kuchenne po cenach hurtowych Marjan Lesiński. Składnica Porcelany, Stary Rynek, — wejście Wroniecka. zdg 35 211

Meble używane
wszelkie sprzedaje kupuje okazyjnie Woźna 16, Nowy Dom Komisowy. zdg 35 210

Lampy alabastry
lustra — stoły — żyrandole — biurka najtaniej Dom Komisowy, Wroniecka 6/8. zdg 35 209

Meble najtaniej u Bakosia ul. Wenecjańska 1
Most Chwaliszewski przy krzyżu. zdg 35 208

Lornetka
na sztucer tanio. Just. Mielżyńskiego 2. zdg 35 206

Tachometr
do motocykla tanio. Just. Mielżyńskiego 2. zdg 35 207

Pianino
krzyżowe zagraniczne, dobrym stanie. Działyńskich 9, parter — lewo. zdg 35 315

Dom
murowany wraz zabudowaniami gospodarczemi, 4 morgi ziemi w Mosinie zaraz sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 317

Pianina
w dużym wyborze na korzystnych warunkach poleca Kwiatkowski, Ratajczaka 39, I ptr. zdg 35 301

Szofer - stangret
kawaler, potrzebny zaraz lub 1. 4. Majątek Hamlarki, poczta Kornatowo, Pomorze. zdg 35 306

Dom - willę
nowa, dwumieszkaniowa, ogrodem w Starołęce nad Wartą sprzedam tanio. Właściciel Poznań- Starołęka. Starołęcka 80. zdg 35 297

10. MAJĄTKI

Majątek
1 100 mórg w powiecie średzkiem sprzeda Juska, Poznań, Woźna 14, parter. zdg 35 092

11. KUPNA

Łasice
kupimy. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 34 119

Sztuciec srebrny
lub kwit lombardowy na niego kupię Oferty z ceną, wagą, ilością poszczególnych sztuk Kurjer Poznański zdg 34 806

Tokarkę
zegarmistrzowską kupię okazyjnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 028

Lodówkę
w dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 008

Mundur
sekwestratora, średnia figura kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 012

Zamienię
samochód Cabriolett 4 osob. 9/28 w stanie bardzo dobrym, na mniejszy, ewtl. 2 osobowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 301

Aparat
natryskowy do lakierowania kupi F-ma Łosiński, fabryka powozów i karoserji. Września. zdg 35 171

Maszynę
damską kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 167

Dom
z ogrodem owocowym blisko Poznania za gotówkę. Zgłoszenia Müller, Wielkie Garbary 13. zdg 35 144

Psa
wilka - owczarza do 8 miesięcy kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 266

Perlak
używany do wyrobu kaszy kupię. Łaski, Tuchola. zdg 35 369

Psa
dobrze wytresowanego do pilnowania domu i obrony osobistej oraz jamnika rasowego i wyżła na wodę i pole, dobrze aportującego kupi Zakrzewski, Poddębice, per Łódź. zdg 35 368

Ziemniaki
jadalne, żółte i białomięsne od 5/4 cala wzwyż kupuje każdą ilość. Oferty z ostateczną ceną uprasza Jan Copik, Król. Huta, ul. Wolności 39. zdg 35 361

Pompę
do wody z motorem elektr. kupię. Oferty K. Magdziarz, Wągrowiec zdg 35 355

12. DO WYNAJĘCIA

W centrum
2 pokoje kuchnia słoneczne, I piętro, oddam tylko z meblami na pokój i kuchnię od 1 kwietnia. — Reflektanci z gotówką zechcą złożyć oferty do Kurjera Pozn. zdg 34 622

Mieszkanie
7 pok. centr. ogrzew. Matejki 61 do wynajęcia. Informacyj stróżka. zdg 34 919

2
mieszkania dwupokojowe gospodarz wydzierżawi. Bibrowicz — Dolna Wilda 78. zdg 35 023

5
pokoi front, z przynależnościami, światło elektryczne, III ptr., 2 balkony, system korytarzowy — przy Rynku Jeżyckim 3, zaraz wprost od gospodarza do wynajęcia. Zgłoszenia Ludwik Mroczkowski, Prusa 1. zdg 34 991

Czteropokojowe
parterowe od 1 kwietnia. Wierzbięcice 32, m. 1. zdg 35 025

Dwupokojowe
kuchnia, podwórze, śródmieście, miesięcznie trzydzieścipięć zwrot kosztów pięćset. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 043

Mieszkanie
3 pokojowe Łazarz wynajmę. — Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 046

2
pokoje kuchnia Łazarz. Adres Kurjer Poznański zdg 35 085

Pięciopokojowe
komfortowe 140 miesięcznie. Stankiewiczowa. Wrocławska 38. zdg 34 134

Sześciopokojowe
II. piętro, blisko parku Wilsona, słoneczne, komfort centralne ogrzewanie, gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 140

Czteropokojowe
mieszkanie, komfortowe, obszerne, I piętro, ogrzewanie wodne. Matejki 48/49 portjer. zdg 35 062

3
lub 2 pokojowe z ogródkiem zaraz. Powidzka 11. Brama Warszawska. zdg 35 110

Mieszkanie
5 pokojowe do wynajęcia. Wroniecka 17. zdg 35 160

Słoneczne
mieszkanie dwupokojowe, kuchnia, łazienka w willi Łazarz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 138

Trzypokojowe
łazienka 56, dwupokojowe korytarz 36, jednopokojowe 22 wynajmie zaraz „Pawilon", Marszałka Focha 15. zdg 35 134

5
pokojowe wysoki parter, lekarza, dentysty, adwokata, centr. ogrzewanie od 1. 4. Św. Marcin 63, mieszkanie 4. zdg 35 724

Czteropokojowe
Strzelecka meblami. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 339

6, 5, 4, 3 i 2
pokojowe mieszkania, biura, składy w każdej dzielnicy wskaże „Domus", Plac Wolności 14 a. Informacje bezpłatne. zdg 35 331

Drogerja
przylegające mieszkanie trzypokojowe, śródmieście korzystnie do oddania. Zgłoszenia administrator Poznań. Masztalarska 6, mieszkanie 4. Pg 3 545-54,122

Śródmieście
umeblowane, sypialnia, salonik, pokój dla dziewczyny, łazienka, kuchnia, balkon, komfort, elektryka, gaz do wynajęcia. Masztalarska 5 a, mieszkanie 8. Pg 3 547-54,120

Trzy
pokojową willi duży ogród, Starołęce. Zgłoszenia plac Sapieżyński 2a, m. 16. zdg35 311

Siedmiopokojowe Sześciopokojowe Pięciopokojowe Czteropokojowe Trzypokojowe
wskaże BeEmEs, Marcina 74. zdg 35 310

2
2 pokoje, łazienka, kuchenka — urzędnikowi 75 miesięcznie, między 2—5. Mickiewicza 3. zdg 35 307

13. SZUKA MIESZK.

Jednopokojowego
z kuchnią poszukuje od 1. 5. li tylko od gospodarza. Wodociąg w mieszkaniu. Szczegółowe oferty Oredownik dg 1197

8 — 9-cio pokojowego komfortowego
mieszkania poszukuję najpóźniej od 1 lipca możliwie w śródmieściu. Oferty do „Par", Al. Marcinkowskiego 11, pod 54,114 Pg 3 535-54.114

Nauczycielka
dwa pokoje, kuchnia, centrum, front, wysoki parter, I. piętro, od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 071

2
pokoje kuchnią, okolica plac Sapieżyński od gospodarza, bezdzietne małżeństwo Oferty Kurjer Poznański zdg 35 061

Dwupokojowego
kuchnią, śródmieście tylko od gospodarza — urzędnik państwowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 220

2 pokoi
kuchnią urzędnik zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 170

Trzypokojowego
lub cztery blisko centrum czynsz zagwarantowany. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 230

Emeryt
3—4 pokoje, ogród, 1. 4. 34. blisko Poznania komunikacja kolejowa. Cena. Kurjer Poznański zdg 35 193

3
pokojowego, dobry płatnik. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 299

15. POKOJE UMEBL.

Niekrępujący
utrzymaniem bez. Chwaliszewo 5 m. 6. zdg 34 222

Wspólny
Romana Szymańskiego 2, mieszkanie 3. dg 1202

Tanio
lepszy jedno- dwuosobowy. Focha 76 — 5. zdg 34 600

Dwuosobowy
Półwiejska 37. m. 7. zdg 34 691

Dla
1 i 2 panów pokój umeblowany blisko dworca i poczty do wynajęcia. Gąsiorowskich 10. II., mieszkanie 8. zdg 34 988

Ładny
pokój dla pani. Kantaka 4, m. 6. zdg 34 899

Dwuosobowy
z wygodami Siemiradzkiego 11, parter lewo. zdg 34 759

Libelta
3, mieszkanie 5, duży frontowy jednoosobowy, panu zaraz lub 1f Oglądać 3—4. zdg 34 997

Pokój
duży ładny, elektryczność, studentom lub solidnemu. Adres Kurjer Poznański zdg 34 987

Działyńskich
9, mieszkanie 5. zdg 34 994

Centrum
dwuosobowy, wygodami, kwietnia. Składowa 1, wejście II — parter zdg 35 016

Mielżyńskiego
22, I., mieszkanie 7. jednoosobowy niekrępujący. zdg 35 027

Pokój
z wygodami. Dąbrowskiego 28, m. 5. zdg 35 035

Ładny
czysty pokój zaraz. Adres Kurjer Poznański zdg 35 037

Dwuosobowy
Półwiejska 37, m. 7. zdg 35 040

Pokój
małżeństwu z dzieckiem. Strzelecka 13 — 37. zdg 35 063

Dwuosobowy
utrzymaniem tanio. Grudzieniec 30, II. zdg 35 073

Pokoik
Śniadeckich 4 — 9. zdg 35 078

Słoneczny
czysty niekrępujący telefon, komfort. Matejki 61, mieszkanie 7. zdg 35 080

Ładny
Łąkowa 19 — 4. zdg 35 088

Śniadeckich
6. 5. zdg 35 055

Wspólny
tanio panom. Mylna 17, m. 10. zdg 35 056

Niekrępujący
Strzałowa 6 — 2. zdw 35 059

Dwuosobowy
zaraz. Marcina 5, m. 11. zdg 35 121

Pokój
Kwiatowa 13, m 10. zdg 35 120

Słoneczny
centralne elektryczność. Poznańska 58 a, mieszkanie 6, narożnik Mickiewicza. zdg 34 687

Niekrępujący
elektryczność, nobliwy. Wały Jana III 11, m. 4. zdg 35 117

Czysty
miły pokoik zaraz. Garncarska 3, m. 2. zdg 35 116

Mickiewicza
36, mieszk. 14, umeblowany wygodami. zdg 35 270

1 — 2
osobowy. Podgórna 6, 6. zdg 35 113

Elegancki
swobodny zaraz. Św. Marcin 33 m. 9. zdg 35 107

Pokój
frontowy, elektryczność. Szamarzewskiego 12, m. 3. zdg 35 097

Małżeństwu
wynajmę wygodnie umeblowany, słoneczny pokój z używaniem kuchni i łazienki. Szyperska 3, mieszkanie 5, parter. zdg 35 174

Dwuosobowy
Łąkowa 21 — 17. zdg 35 169

Dwuosobowy
Marszałka Focha 49, mieszk. 8. zdg 35 164

Niekrępujący
zaraz. Św. Wojciech 24, mieszkanie 13. zdg 35 153

Pokój
frontowy panom. Półwiejska 8, mieszkanie 6. zdg 35 151

Frontowy
słoneczny. Poznańska 58 a, mieszkanie 1. zdg 35 145

2 pokoje
1 z klatki, elektryczność, solidnemu panu, pani. Łazarski Rynek 2, mieszkanie 3. zdg 35 129

Osobne
wejście. Kręta 6, m. 16. zdg 35 184

Niekrępujący
Szyperska 3, mieszk. 6. zdg 35 272

Pokój z kuchnią
zupełnie oddzielnie Kantaka inteligentnym. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 115

2
częściowo kuchnia, łazienka zaraz. Pocztowa 21 — 4. zdg 35 185

Jasna
12, mieszk. 3. zdg 35 269

Pokój
niekrępujący dla pani. Piekary 20-21, m. 4. zdg 35 263

Młyńska
12 a, m. 10. zdg 35 258

Ratajczaka
14, m. 25, I. zdg 35 257

Pokój
także przyjezdnym. Kręta 4, II. prawo. zdg 35 256

Pokój
frontowy, próżny, obszerny, odnowiony na poważne biuro. Św. Marcin 15 — 5. zdg 35 255

Pokój
balkonowy, umeblowany, ładny, I. piętro panu lub paniom artystkom z utrzymaniem. Wiadomość Sew. Mielżyńskiego 8, jadłodajnia, p. Serwo. zdg 35 252

Jedno
dwuosobowy dworcu. Focha 27, front, II. mieszkanie 9. zdg 35 250

Zupełnie
niekrępujący zaraz. Wielkie Garbary 18, m. 13. zdg 35 155

Centrum
(utrzymaniem) pianino. Półwiejska 2—6. zdg 35 332

Niekrępujący
dla panów z utrzymaniem — bez. Traugutta 32 — 6. zdg 35 240

Pokoje
jednoosobowy, telefonem i dwu osobowy, frontowe wolne. Kraszewskiego 9 b — 5. zdg 35 235

Jasna 12
m. 5, pokój frontowy, słoneczny, dobrem utrzymaniem, łazienka, telefon. zdg 35 234

Niekrępujący
z klatki. Woźna 18 — 4. zdg 35 202

Klatki
dobrem utrzymaniem. Ratajczaka 9, m. 8. zdg 35 198

Niekrępujący
Pocztowa 11, parter. zdg 35 194

Klatka
2 pokoje umeblowane. Wroniecka 13, restauracja. zdg 35 334

Romana
Szymańskiego 3, III., prawo. zdg 35 338

Małżeństwu
pokój. Wroniecka 18, mieszk. 7. zdg 35 279

Skarbowa
7 — 10. zdg 35 359

Dwom
paniom. Wodna 8, m. 20. zdg 35 351

Jednoosobowy
dwuosobowy utrzymaniem dla inteligentnych pań na stanowisku. Marcina 66/67, m. 9. zdg 35 223

Słowackiego
35, mieszkanie 12, dwa, balkon. zdg 35 222

Pokój
Woźna 14 b — 17. zdg 35 221

Klatki
niekrępujący. Piekary 24, mieszkanie 2. zdg 35 220

Elegancki
panu. Młyńska 3 — 10. zdg 35 219

Dwuosobowy
Szamarzewskiego 11 — 6. zdg 35 314

Frontowy
dwuosobowy, łazienka, telefon, Skarbowa 7, mieszkanie 8. zdg 35 316

Pokój
zaraz. Piekary 8a, m. 40 zdg 35 318

Pokój
elegancki. Szymańskiego 8, m. 9. zdg 35 319

Grobla
19 — niekrępujący. zdg 35 309

Słowackiego
34, I. lewo. zdg 35 282

16. SZUKA POKOJU

Komfortowego
centrum, cichym domu, dobrem utrzymaniem, telefonem, nie wyżej I. piętra. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 34 996

Pan
na stanowisku poszukuje pokoju umeblowanego okolica Przecznicy. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 014

Pokoju
blisko Jasnej, urzędnik, elektryczność, łazienka (telefon). Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 067

Małżeństwo
bezdzietne (lekarka wyższy u dużego słonecznego pokoju, łazienka konieczna. Szczegółowe warunki oferty Kurjer Poznański zdg 35 090

Małżeństwo
szuka umeblowanego. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 35 313

Małżeństwo
bezdzietne szuka pokoju. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 239

Dwuosobowy
czysty, słoneczny, elektryczność, łazienka poszukuję, okolica Jeżyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 192

17. LOKALE

Do odstąpienia
budynki przemysłowe oraz biurowe nadające się na każdą branżę. Informacje Słowackiego 34, m. 8, od 10—11 godz. zdg 35 033

Poszukuję
ubikacji na warsztat obuwniczy lub pokoju 20.—. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 166

Lokal biurowy
wysoki parter z osobnem wejściem do wynajęcia. Wroniecka 17. zdg 35 161

Skład
lokal biurowy i mieszkanie większe i mniejsze do wynajęcia. Wroniecka 17. zdg 35 159

2 pokoje
na biura przy ul. Strzeleckiej, I. piętro, do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 149

Dwie
ubikacje cichy przemysł wolne. Wroniecka 13, restauracja. zdg 35 333

18. DZIERŻAWY

Emeryt
poszukuje dzierżawy domku z ogrodem, blisko Poznania, za miesięcznym czynszem do 50 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 103

Wydzierżawię
młyn motorowy 60 ctr., dobre warunki, korzystnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 140

Dom
duża wieś kościół, szkoła, poczta w miejscu wydzierżawię rymarzowi. Wacław Frankowski, Komorniki, pow. Poznań. zdg 34 989/90

Rzeźnictwo
ruchliwem miejscu, rynku, z urządzeniem składowem lub bez zaraz wydzierżawię. Opalenica, Rynek 20, piekarnia. n 5588

22. ZGUBY

Laskę
zgubiono, żółty bambus, srebrna obrączka, oddać za wynagrodzeniem. Składowa 12, Winnicki. zdg 35 104

23. ROZMAITE

Szyję
suknie damskie, dziecięce, ceny bezkonkurencyjne. Piekary 17, prawo, Madrowska. zdg 31 703

Sławna zagraniczna wróżka
Tamara. — Wróży sposobami wschodniemi. 10—8 także święta. Umińskiego 20, m. 6, tramwaj Fabryczna. zdg 34 308

Ciała
swędzenie oraz wszelkiego rodzaju wyrzuty skórne usuwa krem Lain-Age (z kogutkiem). Idealny nieszkodliwy kosmetyk usuwający wady naskórka. ng 5265

Na sezon wiosenny J. Schubert
Fabryka Bielizny, Dom Płócien. Wrocławska 3. Pg 3 323-9,100

Obiady
Dąbrowskiego 52, m. 5. zdg 35 048

Wróżka
wróży z całego życia, przeszłość, przyszłość. Poznań, ul. Polna 5, mieszkanie 1. zdg 35 076

Wykwintną
garderobę damską wykonuje według najnowszych modeli solidnie — tanio. Warszawski Salon Mód. Matejki 2, parter. zdg 34 315

Kroje
pod gwarancją dobrej formy najnowszych modeli z wszystkich żurnali na wszelką garderobę damską podług miary wykonuje po cenach przystępnych W. Strojna, ul. Wrocławska 30, mieszkanie 18, dawniej ul. Grunwaldzka 5. zdg 34 479

Szukam
szycia w dom. Szyję tanio elegancko, szybko. Woźna 18, m. 18. m. 18. zdg 35 091

Chiromantka
przyjezdna najwybitniejsza, przepowiada przeszłość, przyszłość rak, kart, dużo podziękowań. Ul. Działyńskich 10, m. 2, wejście niekrępujące. zdg 35 267

Koncesji
alkoholowej poszukuję. Staszica 23, mieszkanie 7. zdg 35 225

Wróży
chiromantka, przyjezdna Strzelecka 31 — 28. zdg 35 312

24. NAUKA

Kursy kroju
szycia, robót ręcznych, warunki bardzo korzystne. Marji Magdaleny 1, mieszkanie 7. dg 1 096

Lekcyj
niemieckiego. Specjalność korespondencja handlowa udzielam. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 013

Dobry matematyk
zmuszony przerwać studja, prosi bardzo posadę, korepetycje. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 075

Kursy
kroju szycia. Nowak, Wrocławska 33. dg 1235

Ulgowy kurs tańców
17 marca. Średziński, Pasaż Apollo. zdg 35 150

Française
parisienne donne leçons et conversation, prix modérés. Offres Kurjer Poznański zdg 31 959

Magister
matematyki udzieli tanio. Szamarzewskiego 8, m. 11. zdg 35 228

25. MUZYKA

Pianino
do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 010

Strojenia
naprawy fortepianów, fachowo, tanio. Drygas, Podgórna 10a. zdg 35 118

Pianista
acordeon, młody jazz'owo - koncertowy, rutynowany wolny 1 kwietnia. Łaskawe zgłoszenia kierować: Ostrów, skrzynka poczt. 47. ng 5 618

Trio
damskie, humor, śpiew zaraz lub później wolne. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 367

Kwartet
lub trio wolne od 1 kwietnia. Hotel Centralny, Rawicz. zdg 35 364

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Krawcowa
dzielna szuka posady poza dom. Oferty Kurjer Poznański

TEATRY

Poznań, czwartek, 15. 3.

TEATR POLSKI: Dziś — „Czwarty do bridge'a".
Piątek, 16. 3. „Czwarty do bridge'a".

TEATR WIELKI — KONCERTY SYMFONICZNE: Dziś XI. Koncert Symfoniczny w auli uniwersyteckiej, dyrygent Dr. Zygmunt Latoszewski, solistka: Wanda Piasecka, fortepian.

TEATR NOWY: Dziś — „Pan z towarzystwa" — premjera.
Piątek, 16. 3. „Pan z towarzystwa".
Sobota, 17. 3. „Pan z towarzystwa".

KINA
APOLLO METROPOLIS
NASZE KINA PROGRAMY
NAJTAŃSZE NAJLEPSZE
TEL. 41-50
W KAŻDY PIĄTEK
TYGODNIK WYDARZEŃ
Z CAŁEGO ŚWIATA W ŻYWYM SŁOWIE
NA EKRANACH
APOLLO i METROPOLIS
ng 4063

KINA

Poznań, czwartek, 15. 3.

APOLLO: „Dziś żyjemy".
COLOSSEUM: „W służbie śledczej" i „Faworyta Maharadży".
CORSO: „X. 27".
GWIAZDA: „Zdobyć Cię muszę".
METROPOLIS: „Profesor w Kabarecie".
MOJE: „Zemsta Nietoperza"
ORZEŁ: „Czerwony Djabeł"
OŚWIATOWE: „Białe piekło".
RENAISSANCE: „Tajemnica Ogrodu Zoologicznego"
SFINKS: „Ostatnia carowa"
SŁOŃCE: „Prywatne życie Henryka VIII".
TĘCZA-Łazarz: „Komenda serc".
TĘCZA - Wilda: „Trader Horn".
WILSONA: „Jasnowłosy sen".

Pomocnik aptekarski
(kobieta) szuka posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 34 583

Samodzielna
gospodyni - kucharka poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 579

Polak
reemigrant z Niemiec, lat 19, prosi szlachetne osoby o wyrobienie posady lub jaką inną pomoc. — Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 34 598

Prasowaczka
wykwalifikowana szuka pracy w dom i poza domem. Niegolewskich 1, m. 8 zdg 34 599

Syn
uczciwych rodziców ma chęć wyuczyć się ogrodnictwa. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 34 743

Woźny
poszukuje posady od 1. 4. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 816

Biuralistka
z polskim i niemieckim, pisząca biegle na maszynie szuka posady Oferty Kurjer Pozn. zdr 33 746

Inżynier - mechanik
specjalista cieplny lat 35, obecnie samodzielny kierownik gazowni fabrycznej i dużej kotłowni, zasilającej elektrownie, zmieni posadę. Oferty pod „Inżynier cieplny" do Agencji „PAR" Poznań, Marcinkowskiego 11. Pg 3418-54.38

Osoba
z rodziny ziemiańskiej poszukuje posady zarządzającej, do towarzystwa lub prowadzenia pensjonatu. Warunki skromne. Zofja Suchorzewska u p. Piockiej, Bocheniec p. Golub (Pomorze). zdg 34 070

Technik dentystyczny
z prowincji lat 22, dzielny z dobremi świadectwami, referencjami poszukuje posady od 15. 4. lub 1. 5. br. najchętniej Poznaniu, Bydgoszczy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 769

Magister farmacji
dobre świadectwa, język niemiecki poszukuje posady, zaraz lub później. Oferty wraz z warunkami do „Par", Poznań pod 54,105. Pg 3527-54.105

Urzędnik gospodarczy
Wielkopolanin, lat 30, z lepszem wykształceniem, bardzo dobremi świadectwami, energiczny, trzeźwy, sumienny poszukuje posady urzędnika lub pisarza od zaraz ewentualnie później. Okolica obojętna. JWPanów Ziemian, którym zależy na człowieku oddanym Ich sprawie, proszę o łaskawe oferty do Wąwelno 80, powiat Wyrzysk. zdg 35 038

Pielęgniarka
inteligentna nowoczesnem odżywianiem przyjmie posadę do niemowlęcia miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 984

Ogrodnik
obeznany wszechstronnie szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 015

Tylko
za utrzymanie poszukuje młoda panienka posady, najchętniej do składu. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 35 041

Zredukowana
siła aptekarska, biegła w taks. recept, znająca książkowość poszukuje odpowiedniej posady. — Oferty uprasza się do Kurjera Poznańskiego zdg 35 007

Poszukuję
jakiejkolwiek pracy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 011

Były
sekretarz sądowy i adwokacki, obecnie emeryt, przyjmie stanowisko ewentl. na godziny. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 35 070

Poszukuję
posługi 7—11 przed południem lub do biur sprzątania. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 074

Krawcowa
szuka posady w dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 077

Szofer
inteligentny szuka posady. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 463

Rządca administrator
15 lat praktyki, obeznany wszechstronnie z rolnictwem poszukuje od 1. 4. lub 1. 7. 34 odpowiedniej posady. Może złożyć 10 000 zł kaucji. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 34 480

Szukam
miejsca jako dziewczę do dzieci. Łaskawe zgłoszenia, upraszam do Kurjera Pozn. zdg35 052

Któraż
z pań wyuczy mnie w zamian pracy gotowania. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 112

Pokojowa
przyjmie posadę, zna szycie prasowanie obsługa. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 111

Skarbowiec
chętny do zajęć popołudniowych w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 162

Młody
pomocnik z branży żelaznej, kolonjalnej poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 126

Dziewczyna
skromna, uczciwa szuka posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 147

Praczka
poszukuje prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 143

Dziewczyna
wiejska poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 139

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 135

Gosposia
uczciwa, czysta, dobrze polecona poszukuje posady do wszystkiego. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 35 130

Służąca
uczciwa, pracowita, gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 277

Urzędnik
samorządowy, z 13-letnią praktyką, obznajmiony wszelkiemi sprawami samorządowemi, sołeckiemi i t. d. poszukuje jakiegokolwiek zajęcia ewentl. w przedsiębiorstwie lub majątku jako pisarz. Fachowa i rzetelna praca zapewniona. Oferty Kurjer Poznański ng 5 621

Poszukuję
posady stróża, woźnego lub inkasenta z kaucją, za niskiem wynagrodzeniem. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 34 639

Służąca
do wszystkiego szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 601

Posługaczka
poszukuje posługi przed południem zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 615

Kołodziej
rzetelny w pracy z dobremi świadectwami poszukuje od 1. 4. 34 posady na majątku. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 34 785

Gospodyni - kucharka
dobrem świadectwem ukończyła szkołę gospodarczą poszukuje posady na probostwo lub do samotnego pana. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 782

Gospodyni
lat 31, z prowincji nawskroś sumienna, dzielna w swym zawodzie poszukuje posady od kwietnia, najchętniej wieś Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 469

Panienka
inteligentna ukończoną szkołą gospodarczą szuka posady do dzieci do dwóch osób Oferty Kurjer Poznański zdg 34 775

Ogrodnik
lat 22, specjalista nowoczesnych wyspecjalizowanych hodowli róż poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 880

MEBLE
W. NOWAKOWSKI i SYNOWIE
Największa wytwórnia mebli w Polsce.
Mierzymy siły na zamiary...
Wykonujemy prawie wszystko w zakresie meblarstwa, pojedyńcze sztuki i urządzenia całych gmachów. Dlatego szczycimy się olbrzymim gronem różnorodnych odbiorców
Zwracamy uwagę na naszą świeżą wystawę mebli, nowe wejście z ulicy Kantaka.
Naginamy ceny do wymagań dnia!
Górna Wilda 134 Dogodny dojazd linją 4 i 8
ng 5623

Krawcowa
na garderobę damską, chłopięcą, przeróbki szuka posady. Kopernika 8, m. 2. zdg 35 196

Polowy
silny, zdrowy, podejmie się każdej pracy. Jan Leciejewski, Słupia-Wielka, poczta Środa. zdg 35 343

Mogę
sumiennie polecić rutynowanego borowego, lat 38, żonatego, bezdzietnego od zaraz. Wymagania skromne. Łask. zgłoszenia proszę skierować do ks. prob. A. Zaremby, Mchy, per Śrem. dg 1 238

Pisarz
Szkoła Rolnicza, 3-letnia praktyka, większem majątku, świadectwa dobre, trzeźwy i sumienny poszukuje posady za skromnem lub bez wynagrodzenia od 1. 4. 34 lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 362

50 zł
kaucji dam, szukam posady ekspedjentki z branży obuwia. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 218

Dziewczyna
do wszystkiego własną pościelą szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 216

Dziewczyna
poszukuje posady do cukierni lub restauracji do wszystkiego zaraz lub od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 195

W składzie żelaza
poszukuję nauki dla syna z ukończoną miejską szkołą handlową. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 302

Poszukuję
posady z gotowaniem od piętnastego. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 580

Posługi
na cały dzień poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 572

Młoda
panienka z prowincji szuka jakiejkolwiek posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 663

Posługaczka
dobrze polecona poszukuje posługi z praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 675

Dziewczyna
z gotowaniem, skromna i uczciwa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 679

Kelner
z kaucją poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 904

Kucharka
samodzielna uczciwa, poszukuje posady zaraz lub 1 kwietnia Oferty Kurjer Poznański zdg 34 802

Usługi
za pokoik szukam Oferty Kurjer Poznański zdg 34 620

Gospodyni
szuka posady u samotnego pana lub księdza od 15. ewentl. 1. 4. — Świadectwa dobre Oferty Kurjer Poznański zdg 34 623

Ekspedjentka
pragnie poznać ekspresso szuka posady do bufetu za utrzymanie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 626

Ogrodnik
kawaler, szuka posady od 15 lub 1 kwietnia, zakłada inspekta, i prowadzi cieplarnie Oferty Kurjer Poznański zdg 34 800

Fryzjerka
samodzielna poszukuje posady od zaraz, najchętniej na prowincji. Oferty Poste-restante. Krotoszyn. zdg 34 064

Poszukuję
dobrem poleceniem prania, posługi, znam pracę ogrodową. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 840

Panienka
młoda lecz biedna prosi o jaką pracę lub posługę. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 836

Służąca
młodsza, uczciwa z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 965

Dziewczyna
z prowincji lat 18, szuka posady do składu i pracy domowej lub dzieci, uczciwa, religijna. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 874

Dziewczyna
do wszystkiego z dobrem gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 766

Ekspedjentka
starsza z branży piekarsko-cukierniczej szuka posady. Gwarancja 100 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 792

Panienka
do dzieci lub do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 594

Pielęgniarka
przyjmie posadę do niemowlęcia nowoczesne odżywianie, pierwszorzędne świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 253

Dziewczyna
z dobremi świadectwami poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 916

Dziewczyna
szuka posługi z praniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 899

Krawcowa
dobra w dom 2 zł — życie — szyje wszystko. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 34 281

Posługaczka
uczciwa szuka posługi od 15. 3. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 358

27 WOLNE MIEJSCA

Dzielna ekspedjentka
do składu porcelany szkła. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 862

Służąca
do wszystkiego gotowaniem do dobrego domu. Odpisy świadectw Kurjer Poznański zdg 35 018

Dziewczyna
z bardzo dobrem gotowaniem, prasowaniem do wszelkiej roboty zaraz lub 15 Zgłoszenia Chełmońskiego 4, m. 1 zdg 35 022

Krawcowa
potrzebna Stroma 22 Łacińska. zdg 35 029

Dziewczyna
bez spania potrzebna. Ratajczaka 11 a, mieszkanie 70. zdg 35 081

Panienka
z praktyką do składu pieczywa potrzebna. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 35 060

Dzielna ekspedjentka
tylko z branży piek. cukiern. zaraz potrzebna. Oferty z odp. świadectw do Kurjera Pozn. pod zdg 35 123

Cholewkarza
(arki). Wielkie Garbary 10, m. 13 zdg 35 109

Służąca
do wszystkiego potrzebna od zaraz. Zgłoszenia Stary Rynek 45 w Winiarni Goldenring, wejście z sieni. zdg 35 106

Dziewczyna
młodsza pozamiejscowa od zaraz. Zgłoszenia Za Bramką 5 a, mieszkanie 3. zdg 35 176

Posługaczka
zaraz. Śniadeckich 28, mieszk. 10. zdg 35 175

Wspólnika
z gotówką 500—700 zł poszukuje do dobrego interesu. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 125

Marszantki
potrzebne. Kapelusze damskie. Wodna 23 zdg 35 186

Wykwalifikowane
pomocnice do krawiectwa damskiego mogą się zgłosić. Bandurska, Poznań, Wrocławska 18, m. 3. zdg 35 183

Dziewczyna
czysta uczciwa do wszystkiego. Strzelecka 28 — 5. zdg 35 278

Bona
zdrowa z długoletniemi świadectwami potrzebna do dwojga dzieci od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 275

Fryzjerski
pomocnik na stałą wypomóżkę Piątki, soboty potrzebny. Wypych, Kościelna 28 zdg 35 127

Służąca
z dobrem gotowaniem i praniem, z dobremi i długiemi świadectwami i poleceniami będzie przyjęta od zaraz. — Zgłoszenia Chełmońskiego 1, mieszkanie 9, między 5—7. zdg 35 152

Służąca
potrzebna. Strzelecka 28 mieszkanie 5. zdg 35 146

Młynarza
poszukuje kaucja 500. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 141

Służący
starszy do wszelkich prac domowych, samotny do bezdzietnego małżeństwa. Odpisy świadectw do Kurjera Poznańskiego ng 5 622

Młynarski
czeladnik młodszy potrzebny od zaraz. Zgłoszenia osobiście Młyn Stobnica, poczta Obrzycko, stacja Stobnica. ng 5 619

Ekspedjentki
samodzielne, fachowe mogą się zgłosić. Kasprzak, obuwie, Stary Rynek 55. zdg 35 249

Służąca
gotowaniem bez spania. Skarbowa 17, I., prawo. zdg 35 243

Fryzjerka
potrzebna zaraz. M. Kamiński, Września. zdg 35 363

Panienka
młodsza podręczna do szycia. — Wały Leszczyńskiego 6, wejście lewy bok. zdg 35 236

Bufetowa
z obsługą gości od zaraz. Restauracja Wojciech Michalak, Wierzbięcice 41 zdg 35 233

Kucharka
do restauracji zaraz. Zgłoszenia 5—7 Probiernia Kujawa, św. Marcin 63. zdg 35 197

Młodego
człowieka do bufetu obsługi od zaraz. Zgłoszenia od 4—5. św. Marcin 54. zdg 35 337

Pokojowa
z gotowaniem, własna pościelą potrzebna, dłuższe świadectwa wymagane. Zgłaszać się plac Nowomiejski 10 a, Kwiatkowska. zdg 35 341

Służąca
gotowaniem, praniem. Restauracja Kwiatowa, nar. Rybaki. zdg 35 340

Ogrodnik
sezonowy potrzebny. Pensja 30, utrzymanie. Dąbrówka Kościelna, poczta Głęboczek. zdg 35 328

Krawcowa
pierwsza siła specjalistka do sukien potrzebna zaraz. „Mira", Focha 36. zdg 35 357

Pensję miesięczną zapewniamy
energicznym osobom Informacyj udziela Towarzystwo Bankowe w Grodnie, ul. Hoowera 9. zdg 35 360

Krawiec
damski pierwszorzędny krój potrzebny do pracowni miarowej, ewentualnie prace w dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 356

3
inteligentnych panów przyjmiemy do stałej pracy zewnętrznej. Zgłoszenia Nowy Rynek 5, 11, lewo, godz. 3—6 i 10—1. Pg 3 546-54.124

Fryzjerka
na stałą posadę. Marsz. Focha 83 zdg 35 224

Poważna instytucja
przyjmie do swego działu handlowego kilku panów. Warunek energiczni, wymowni, powyżej lat 24 i dobra prezentacja do lekkiej pracy akwizycyjnej. Zgłoszenia osobiste piątek 10—14, św. Marcin 22, m 5 Pg 3550-54.118

Stenotypistka
pisząca biegle na maszynie znająca stenografję polską oraz języki francuski i niemiecki. Posada od zaraz w poważnej instytucji ng 5635

Poszukuję
portjera i do garderoby kaucja 1500 złotych. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 298

28. ROZRYWKA

Iwan Petrowicz
i Anny Ondra w filmie „Zemsta Nietoperza" w Kinie „Moje". portj. 1 055

Epokowe arcydzieło Ostatnia carowa
nieodwołalnie już tylko do niedzieli Kino „Sfinks". Pg 3554-54.126

Londyńska
Masztalarska 8, poleca swym bywalcom sympatyczny wieczór — Koncert. zd 35 294

Humor zagraniczny

Zimna krew, czyli zapalona fotografistka. (Humorist — Londyn). S. F.

Przedpłata na miesiąc marzec 1934 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50 W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6 łamowej 25 gr, na stronie 4 łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża: do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do godz. 11, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówkowych): słowo nagłówkowe (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44 61, 14 76, 33 07, 35 24, 35 25, 40 72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14 76, 35 24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr 200 149